Nina Konopinski-Klein

Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause

română-germană pentru îngrijirea la domiciliu

Springer

Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause

Nina Konopinski-Klein

Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause

română-germană pentru îngrijirea la domiciliu

Mit 67 Abbildungen

Unter Mitarbeit von Dagmar Seitz und Johanna Konopinski

Springer

Nina Konopinski-Klein
Heilsbronn, Deutschland

Übersetzung ins Rumänische – *Traducere in romana:* Valentin Christian Martinov, Ulm

ISBN 978-3-662-48804-1 ISBN 978-3-662-48805-8 (eBook)
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8

Die Deutsche Nationalbibliothek verzeichnet diese Publikation in der Deutschen Nationalbibliografie; detaillierte bibliografische Daten sind im Internet über http://dnb.d-nb.de abrufbar.

Springer
© Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016
Das Werk einschließlich aller seiner Teile ist urheberrechtlich geschützt. Jede Verwertung, die nicht ausdrücklich vom Urheberrechtsgesetz zugelassen ist, bedarf der vorherigen Zustimmung des Verlags. Das gilt insbesondere für Vervielfältigungen, Bearbeitungen, Übersetzungen, Mikroverfilmungen und die Einspeicherung und Verarbeitung in elektronischen Systemen.
Die Wiedergabe von Gebrauchsnamen, Handelsnamen, Warenbezeichnungen usw. in diesem Werk berechtigt auch ohne besondere Kennzeichnung nicht zu der Annahme, dass solche Namen im Sinne der Warenzeichen- und Markenschutz-Gesetzgebung als frei zu betrachten wären und daher von jedermann benutzt werden dürften.
Der Verlag, die Autoren und die Herausgeber gehen davon aus, dass die Angaben und Informationen in diesem Werk zum Zeitpunkt der Veröffentlichung vollständig und korrekt sind. Weder der Verlag noch die Autoren oder die Herausgeber übernehmen, ausdrücklich oder implizit, Gewähr für den Inhalt des Werkes, etwaige Fehler oder Äußerungen.

Umschlaggestaltung: deblik Berlin
Fotonachweis Umschlag: © Alexander Raths / thinkstock

Gedruckt auf säurefreiem und chlorfrei gebleichtem Papier.

Springer-Verlag GmbH Berlin Heidelberg ist Teil der Fachverlagsgruppe Springer Science+Business Media (www.springer.com)

Vorwort – *Introducere*

» „Im Dezember 2013 waren in Deutschland 2,63 Millionen Menschen pflegebedürftig im Sinne des Pflegeversicherungsgesetzes (SGB XI).
Mehr als zwei Drittel (71 % oder 1,86 Millionen) aller Pflegebedürftigen wurden zu Hause versorgt. [...]
Von diesen erhielten 1,25 Millionen Pflegebedürftige ausschließlich Pflegegeld – das bedeutet, dass sie in der Regel allein durch Angehörige gepflegt wurden".

Statistisches Bundesamt, Deutschland. Pressemitteilung Nr. 094 vom 12.03.2015.

» În decembrie 2013 un număr de 2.630.000 de persoane au avut nevoie de îngrijire în Germania, în sensul legii asigurărilor de asistență medicală (SGB XI). Mai mult de doua treimi (71% sau 1,86 milioane) din toate îngrijirile pe termen lung au fost făcute la domiciliu. Dintre acestea, 1,25 milioane au primit îngrijire doar sub forma de indemnizație - aceasta înseamnă că ingrijirea a fost, de regulă, efecutată doar prin intermediul membriilor familiei. Alte 616.000 persoane de îngrijit, au trăit de asemenea în gospodării private, îngrijirea acestora a fost efectuată, împreună cu, sau complet prin intermediul serviciilor de îngrijire și asistență la domiciliu.

Oficiul de Statistică Federală, Germania. COMUNICAT DE PRESĂ nr. 094 din 03.12.2015.

Liebe Leserin, lieber Leser,
dragi cititoare, dragi cititori,
pentru facilitarea lecturii, am convenit în traducerea română, ca persoana care îngrijește, să fie prezentată în această carte, ca persoană de sex feminin.

Wenn Sie dieses Buch in der Hand halten, überlegen Sie oder haben sich bereits entschieden, künftig in Deutschland als Pfleger(in) älterer Menschen zu arbeiten.

Dacă țineți această carte în mână, cred că v-ați decis deja, sau cel puțin cochetați cu gândul, de a lucra în viitor în Germania, ca asistent medical sau ca îngrijitor la domiciliu pentru persoane în vârstă și cu dizabilități.

Da ich selbst vor 30 Jahren mit Sprachkenntnissen nahezu an der Nullgrenze nach Deutschland kam, kann ich sehr leicht nachvollziehen, wo die größten sprachlichen Hürden liegen. Ich möchte Sie dabei unterstützen, die Verständigung zu erleichtern und sich dadurch besser in Deutschland einzuleben.

În momentul în care m-am stabilit în Germania, acum 30 de ani, cunoștințele mele lingvistice în germană erau egale cu zero, de aceea știu foarte bine care sunt cele mai mari dificultăți de întîmpinat în însușirea limbii. Totodată doresc să sprijin și să facilitez comunicarea și înțelegerea reciprocă între persoanele implicate, astfel încât să vă fie mai ușor să vă acomodați și să trăiți în Germania.

Dieses Buch wird Ihnen helfen, sich in Alltags- und Pflegesituationen zurechtzufinden.
Această carte vă va ajuta să vă descurcaţi mai uşor în situaţiile din cotidian şi în procesul de îngrijire.

Die Ausschreibungen diverser Firmen bei der Suche nach geeignetem Personal zur Pflege deutscher Patienten setzen Kenntnisse der deutschen Sprache voraus. Ich gehe davon aus, dass Sie bereits einen Kurs absolviert haben oder gerade dabei sind, sich auf irgendeine Weise mit Deutsch auseinanderzusetzen. Trotzdem fange ich in diesem Buch mit Basisinformationen an – mit der Aussprache, Begrüßungssätzen und leichten Gesprächen. Über die Tiefe der Unterhaltung können Sie jedoch selbst entscheiden, ich habe auch anspruchsvollere Vokabeln eingebaut.

În ofertele de angajare ale firmelor care caută personal de îngrijire de pacienţi în Germania, o condiţie prealabilă importantă este cunoaşterea limbii germane. Presupun că aţi terminat un curs de limbă sau că vă preocupaţi în prezent cu limba germană. În ciuda acestui fapt, încep această carte cu noţiuni şi informaţii de bază – pronunţie, formulări uzuale şi conversaţii simple. Rămâne însă la decizia dvs. cât de profund va fi nivelul de progres al conversaţiei în germană. În această ordine de idei, am folosit uneori şi expresii de vocabular mai pretenţioase.

Die Gliederung des Buches ist an Ihr tägliches Leben mit Ihrer Pflegeperson angepasst. Sie finden Beispiele für die Kommunikation mit Personen in unterschiedlicher Pflegebedürftigkeit. Es kann passieren, dass sich Ihre Pflegeperson aufgrund ihres Zustandes nicht gut mit Ihnen unterhalten kann. Sie werden trotzdem Gelegenheit haben, zu sprechen: mit der Familie der Person, mit gesetzlichen Vertretern oder mit den Nachbarn und dem Arzt. Hierfür sind Sie gut gewappnet. Es kann aber auch sein, dass Ihre Pflegeperson nur körperlich eingeschränkt, dafür aber immer noch sehr fit im Kopf ist. Mit diesem Buch sind Sie auch für diese Möglichkeit gut ausgerüstet. Auf den folgenden Seiten entdecken Sie mehrere Beispiele, worüber Sie sich unterhalten können und was Sie gemeinsam unternehmen können.

Cartea este concepută potrivit activităţilor zilnice desfăşurate în cursul asistării şi îngrijirii persoanelor în vârsta şi cu dizabilităţi. Puteţi găsi exemple de conversaţie pentru persoane cu diferite grade de handicap. Se poate însă şi întâmpla ca persoana de îngrijit, în funcţie de starea de sănătate, să nu fie în măsură să converseze foarte uşor. Cu toate acestea, în cursul activităţii dvs. veţi găsi multe alte prilejuri de comunicare şi dialog: cu membri familiei persoanei îngrijite, cu aparţinătorii acesteia, cu mandatarul şi reprezentanţii legali, cu vecinii sau cu medicul. Pentru astfel de situaţii sunteţi prin această publicaţie bine echipat. Se poate întâmpla, de asemenea, ca o persoană să fie afectată doar fizic, însă mental să fie încă foarte abilă. Această carte vă pregăteste bine şi faţă de astfel de posibilităţi. În următoarele pagini veţi găsi multe exemple de conversaţie dar şi de activităţi pe care le puteţi întreprinde cu persoana de îngrijit.

Das Buch ist so aufgebaut, dass Sie es, falls Sie Ihr Gegenüber nicht richtig verstehen, Ihrem Gesprächspartner vorlegen und ihn bitten können, entsprechende Wünsche und Formulierungen zu zeigen.

Cartea este în așa fel structurată încât, și atunci când nu înțelegeți ce vi se spune, să puteți da și arăta cartea interlocutorului dumneavoastră și să-l rugați să găsească, în funcție de situația dată, formulările adecvate pentru nevoile sale personale.

Mit diesem Buch möchte ich nicht nur bewirken, dass Sie in jeder Situation des Pflegealltags schnell nachschlagen können, sondern auch dazu beitragen, dass Sie Ihre bereits vorhandenen Deutschkenntnisse verbessern bzw. perfektionieren. Nutzen Sie die breiten, leeren Seitenränder des Buches für eigene Bemerkungen, Vokabeln oder Notizen und machen Sie es so zu Ihrem ganz persönlichen Sprachbuch!

Ich möchte Sie dazu ermuntern, die deutsche Sprache zu lernen und dank dieser Fertigkeit so viele Kontakte wie möglich zu knüpfen.

Prin scrierea acestei cărți, scopul meu, nu a fost numai acela de a crea un ghid cu subiecte de îngrijire pentru o persoană bolnavă, ci, de asemenea pentru a vă ajuta să vă îmbunătățiți vocabularul de conversație și să aprofundați cunoașterea limbii germane. Suprafețele albe, intenționat lăsate liber în paginile cărții, vă vor permite să scrieți pe margini propriile dvs. notițe și cuvinte. Aveți astfel posibilitatea să vă creați un propriu ghid individual de învățare a limbii.

Doresc să vă încurajez să vă procupați cât mai intens cu studierea limbii germane, aceasta vă va ajuta să găsiți prieteni noi și să faceți multe contacte cu persoane interesante în Germania.

Sollten Sie Anregungen, Ergänzungen und Ideen zu diesem Buch haben, schreiben Sie mich an. Ich freue mich und werde versuchen, diese in der nächsten Auflage einzuarbeiten.

Dacă aveți sugestii, completări sau idei cu privire la această carte, nu ezitați să mi le comunicați. În următoarea ediție voi încerca să țin cont și să suplimentez sugestiile obținute de la dvs.

info@cct-konopinski.de

Ein deutsches Sprichwort sagt – *Într-un proverb german se spune*:
„Das beste Deutsch ist das, das von Herzen kommt!“
„*Că cea mai bună limbă germană vine din inimă!*“

Ich wünsche Ihnen viel Erfolg und Glück in Deutschland.
Vă doresc mult succes și mult noroc în Germania.

Nina Konopinski-Klein
Heilsbronn im September 2015

Die Autorinnen – *Autoarele cărţii*

- **Nina Konopinski-Klein**

Geboren in Oberschlesien/Polen. Lebt seit 1981 in Deutschland. Studierte in Deutschland Betriebswirtschaft und Informatik (VWA). Hat in einem forschenden Pharmaunternehmen über 20 Jahre in den Bereichen wissenschaftlicher Informationsdienst, Marktforschung und zuletzt als leitende Angestellte im Marketing gearbeitet.

Arbeitet seit 2012 als selbstständige Beraterin und Trainerin im Gesundheitsbereich (Ärzte, Apotheker, Praxispersonal und Pharmafirmen) und studiert Psychologie.

Născută în Polonia, în Silezia Superioară. Stabilită în Germania din 1981. Tot aici a absolvit ştiinţele economice (VWA). A fost angajată timp de 20 de ani într-un institut de cercetări farmaceutice, în relaţiile publice, marketing şi în funcţii de conducere.

În prezent studiază psihologia şi începând din 2012 lucrează în funcţia de consultant independent şi formator în domeniul sănătăţii (cu medici, farmacişti, personal medical şi companii farmaceutice).

Menţionez că această carte a fost elaborată şi cu sprijinul activ al doamnelor:

- **Dagmar Seitz**

Geboren in Deutschland. Studierte Germanistik und Anglistik. Selbstständig als Redakteurin, Texterin und Lektorin.

Născută în Germania. A studiat germană şi engleză. În prezent lucrează independent ca scriitoare precum şi în editare publicistică şi lectorat.

- **Joanna Konopinski**

Geboren in Oberschlesien/Polen. Lebt seit 1998 in Deutschland. Unternehmerin im Einzelhandel in Polen. Erfolgreiche Verkaufs-Beraterin in Deutschland.

Născută în Polonia. Din 1998 este stabilită în Germania. În Polonia, a desfăşurat activităţi comerciale. În Germania, de mai mulţi ani, deţine funcţia de consultant în diverse departamente comerciale.

Ich bedanke mich herzlich. Es hat mir viel Spaß gemacht, mit Euch zu arbeiten.
Vă mulţumesc mult. Împreună, scrierea aceastei cărţi, a fost o adevărată plăcere.

Inhaltsverzeichnis

1 Hinweise – Precizări 1

2 Vorstellung – Prezentare/recomandaţi-vă 9
2.1 Begrüßung und Abschied – Salut/Bun venit/Rămas bun (Formule de salut la venire şi la plecare) 10
2.2 Person – Persoana 10
2.3 Familie – Familia 11
2.4 Wohnort – Domiciliul 13
2.5 Beruf und Ausbildung – Pregătire, calificare şi meserie 14
2.6 Interessen – Preocupări 15
2.7 Erfahrung – Experienţa 18
2.8 Das erste Treffen – Prima întâlnire/primul contact 18

3 Gespräche – Conversaţie 21
3.1 Allgemeine Fragen – Întrebări uzuale 22
3.2 Wichtige Sätze – Propoziţii importante 23
3.3 Befinden – Starea generală 24
3.4 Grüße und Glückwünsche – Salutări, urări şi felicitări 24
3.5 Wetter – Vremea 25
3.6 Religion – Religia/Credinţa 27

4 Allgemeines – Expresii generale 29
4.1 Zahlen – Cifre/numere/numerale 30
4.2 Maßeinheiten – Unităţi de măsură 32
4.3 Temperatur – Temperatura 33
4.4 Wochentage und Tageszeiten – Zilele săptămânii şi orele zilei 34
4.5 Monate und Jahreszeiten – Lunile anului şi anotimpurile 34
4.6 Feiertage – Zile de sărbătoare 35
4.7 Uhrzeit – Ceasul şi orele zilei 40
4.8 Farben – Culori 41
4.9 Eigenschaften – Caracteristici şi însuşiri uzuale - adjective 42
4.10 Positionen – Localizarea/poziţionarea 55

5 Der menschliche Körper – Anatomia corpului uman 57
5.1 Kopf – Capul 58
5.2 Gliedmaßen – Membrele corpului uman 59
5.3 Körper – Corpul uman 60
5.4 Innere Organe/Organsysteme – Organele interne 62

6 Gesundheit und Befinden – Sănătatea şi starea sănătăţii 63
6.1 **Befinden allgemein – Starea sănătății în general** 64
6.2 **Schmerzen – Dureri** 65
6.3 **Häufige Erkrankungen – Afecțiuni comune** 68
6.3.1 Erkältungskrankheiten – Afecțiuni comune de sezon 68
6.3.2 Erkrankungen der Atemwege – Afecțiuni ale căilor respiratorii 69
6.3.3 Erkrankungen des Herz-Kreislauf-Systems – Afecțiuni ale aparatului circulator/ale sistemului cardio-vascular 70
6.3.4 Erkrankungen des Verdauungstraktes – Afecțiuni ale aparatului digestiv 72
6.3.5 Erkrankungen der Nieren und der Blase – Afecțiuni ale rinichilor și a vezicii urinare 74
6.3.6 Erkrankungen des Skeletts, der Knochen und des Muskelapparates – Afecțiuni ale sistemului muscular și osos 75
6.3.7 Neurologische Erkrankungen – Afecțiuni neurologice 77
6.3.8 Schlafstörungen – Tulburări de somn/insomnia 78
6.3.9 Hauterkrankungen – Afecțiuni ale pielii 79
6.4 **Medizinische Geräte und Pflegeausstattung – Echipament medical și articole folosite în activitatea de îngrijire** 81
6.5 **Medikamente – Medicamente** 85
6.6 **Arztbesuch – Vizita medicală** 87
6.7 **Krankengymnastik – Fizioterapie/gimnastică medicală** 91

7 Wohnung – Locuința 93
7.1 **Wohnumfeld – Apartamentul și împrejurimile** 94
7.1.1 Treppenhaus – Casa scărilor 94
7.1.2 Diele – Antreul 95
7.1.3 Wohnzimmer – Sufrageria/camera de zi 96
7.1.4 Schlafzimmer – Dormitorul 99
7.1.5 Gästezimmer – Camera de oaspeți 99
7.1.6 Abstellkammer – Debaraua 100
7.1.7 Küche – Bucătăria 101
7.1.8 Badezimmer – Baia 103
7.2 **Alltagssituationen – Situații din cotidian** 104
7.2.1 Lüften – Aerisirea 104
7.2.2 Heizen – Încălzirea 106
7.2.3 Ordnung halten und putzen – Menținerea ordinii și a curățeniei 107
7.2.4 Wäsche pflegen – Îngrijirea îmbrăcămintei 108
7.3 **Haustiere – Animale de casă** 109

8 Tagesplan – Planul zilnic 111
8.1 **Schlafen und Aufstehen – Dormitul/somnul si trezirea** 112
8.2 **Körperpflege – Igiena corporala** 114
8.2.1 Bettlägerige Person – Persoana imobilizată la pat 116
8.2.2 Mobile Person – Persoana mobilă 116

8.2.3 Pflege einzelner Körperteile – Igiena pe segmente corporale 118
8.3 **Anziehen – Îmbrăcatul hainelor** 122
8.3.1 Kleidung und Schmuck – Îmbrăcăminte și bijuterii 123
8.3.2 Reparaturen und Kleidungspflege –Repararea și îngrijirea îmbrăcămintei 125
8.4 **Essen und Lebensmittel – Alimente și produse alimentare** 126
8.4.1 Frühstück – Micul dejun 128
8.4.2 Mittagessen – Masa de prânz 130
8.4.3 Abendessen – Cina 133
8.5 **Einkaufen – Shopping/Aprovizionarea** 135
8.6 **Spazierengehen – Mersul la plimbare** 143
8.7 **Unterwegs – Pe drum** 145
8.8 **Fernsehen und Radio hören – Emisiuni la televizor și la radio (vizionare și audiție)** 147
8.9 **Telefonieren – Convorbirea telefonică** 148
8.10 **Sonstige Beschäftigung – Alte activități** 149

9 Notfallsituationen und Tipps – Comportamentul în caz de urgenţă şi îndrumări utile 151
9.1 **Allgemeines – Generalităţi** 152
9.1.1 Beispielsituationen – Exemple pentru astfel situaţii 153
9.1.2 Notfallsituationen – Cazuri de urgenţă 155
9.2 **Wichtige Telefonnummern – Numere de telefon importante** 157
9.3 **Zu benachrichtigende Personen – Persoane de înştiinţat** 158
9.4 **Tipps für die Pflegerin – Sfaturi pentru îngrijitori de persoane** 158

10 Pflegeberichte – Documentaţia servicilor prestate şi pregătirea unui raport zilnic de asistenţă 161
10.1 **Allgemeine Informationen – Informaţii generale** 162
10.2 **Tagesbericht mit Beispiel – Exemplul unui raport zilnic de asistenţă** 163

11 Aussprache – Pronunţia 167

12 Grammatik – Gramatică 175

Serviceteil 187
Stichwortverzeichnis 188
Index 191

Hinweise – Precizări

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_1, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Bei der Zusammenstellung der Themen habe ich fast alle Bereiche des täglichen Lebens und vor allem des Lebens bei der Pflegeperson eingeschlossen. Anhand der Inhalte können Sie sich auf einen Besuch beim Arzt, auf eine Einkaufssituation oder auf eine Unterhaltung vorbereiten. Alle Gespräche sind in Form von Dialogen dargestellt, die für die jeweilige Situation typisch sind. Blättern Sie im Buch, so werden Sie schnell die Form der Darstellung erkennen.

La compilarea subiectelor am luat în considerare o mare parte de situații care apar în timpul zilei în legătură cu persoana dependentă de îngrijire. Pe baza conținutului sunteți pregătit/ă pentru orice situație, indiferent dacă este vorba de o vizită la medic, cumpărături sau o anume conversație. Toate discuțiile sunt prezentate în formă de dialoguri tipice pentru situația respectivă. Prin modul în care este prezentată cartea, dacă o răsfoiți, vă veți orienta rapid în ceea ce privește conținutul ei.

Beispiel – *Exemplu*

Pflegeperson/deutscher Satz – Pflegeperson/Übersetzung ins Rumänische (rumänische Übersetzung immer kursiv)

Persoana de îngrijit (persoana dependentă de îngrijire)/propoziție în limba germană – Persoana de îngrijit/traducerea în limba română (întotdeauna scrisă cursiv)

Zu jedem Kapitel oder Unterkapitel gehört ein kleines Wörterbuch mit den für diese Situation üblichen Wörtern. An manchen Stellen habe ich auch eine Erklärung der Hintergründe oder einen Tipp für Sie hinzugefügt. Alle diese Informationen und Wörter sind absatzweise angeordnet, immer zuerst auf Deutsch und dahinter bzw. darunter kursiv auf Rumänisch. Die Übersetzung kann hier und da ein wenig holprig erscheinen, mir war es aber sehr wichtig, nicht literarisch, sondern so genau wie möglich zu übersetzen. Somit können Sie die in der Übersetzung vorhandenen Wörter in dem deutschen Satz erkennen. Hier hat der korrekte deutsche Satzbau die höchste Priorität. Sie wollen schließlich Deutsch lernen, Rumänisch sprechen können Sie schon.

Fiecare secțiune sau subsecțiune conține un mic glosar cu cuvinte specifice subiectului prezentat. În unele locuri, am atașat și o explicație cu detalii sau sugestii potrivite situației. Toate informațiile și cuvintele sunt compartimentate în fraze, mai întâi în limba germană și după accea scrise cursiv în limba română. Traducerea româna poate părea uneori greoaie, dar pentru mine a fost foarte important de a explica cât mai precis posibil, fără a respecta întotdeauna o formă de limbaj literar. În acest fel, puteți de multe ori să recunoașteți exemplele prezentate în traducere aproape cuvânt cu cuvânt. Accesul

s-a pus însă pe gramatica și structura propozițiilor în limba germană. În cele din urmă dvs. doriți să învățați discursul în limba germană, românește cunoașteți oricum.

Apropos Rumänisch – zur besseren Lesbarkeit, um nicht jedes Wort mit weiblicher und männlicher Endung schreiben zu müssen, habe ich mich im gesamten Buch für folgende Formen entschieden:

- Die pflegende Person ist weiblich und wird durchgehend „Pflegerin" genannt.
- Die gepflegte Person ist männlich (um gerecht zu bleiben) und wird „Pflegeperson" genannt.
- Die Kontaktpersonen (Familienangehörige des Betreuten, gesetzliche Vertreter, Entscheider usw.) werden alle einheitlich „verantwortliche Person" genannt.

Sollte es bei Ihnen anders sein (männlicher Pfleger, weibliche Betreute), spielt das in der deutschen Sprache keine große Rolle. Es gibt außer dem Artikel kaum einen Unterschied (der Betreute/die Betreute, der Pfleger/die Pflegerin).

Apropo, pentru că tocmai am pomenit limba română - pentru o citire mai ușoară, nu am scris fiecare cuvânt în forma lui de masculin și feminin, ci m-am decis în cea mai mare parte pe parcursul cărții să utilizez următoarele forme:

- *Persoana care exercită îngrijirea este de sex feminin și este numită de obicei persoana care îngrijește sau „îngrijitoarea".*
- *Persoana dependentă de îngrijit este de obicei de sex masculin și este prezentată ca atare.*
- *Persoanele de contact: familia, rudele, reprezentanții legali, madatarul etc. vor fi uneori reduse doar la denumirea de „persoane responsabile".*

În marea lor majoritate subiectele și substantivele în limba germană sunt neschimbate la feminin sau la masculin – ele primesc doar un articol diferit în funcție de gen și caz.

Die Artikel sind wichtig und gleichzeitig die größte Fehlerquelle, wenn man Deutsch als Fremdsprache lernt. Sie unterscheiden sich oft von den rumänischen, z. B. der Stern (männlich) – *steaua* (weiblich). Somit empfiehlt es sich, jedes Substantiv gleich mit dem dazugehörigen Artikel zu lernen.

Articolele sunt foarte importante în germană, și totodată sursa celor mai multe greșeli în timpul învățării limbii. Substantivele se deosebesc de multe ori în gen de cele în limba română, de exemplu: steaua sau luna sunt în limba germană de gen masculin. De aceea vă sfătuiesc să învățați fiecare cuvânt întotdeauna cu articolul său definit.

Wenn Sie nach bestimmten Formulierungen oder Wörtern suchen, haben Sie folgende Möglichkeiten:

- Entweder im Inhaltsverzeichnis suchen. Hier sind beide Sprachen in Spalten aufgelistet.
- Oder im Sachregister. Das ist auf Rumänisch und Deutsch. Auch hier können Sie entsprechende Themen schnell finden. Bei jedem Wort steht ein Verweis zu der Seite mit dem gesuchten Thema.
- In ► Kap. 12 habe ich einige Verben im Infinitiv und in den zwei wichtigsten Formen aufgelistet. Dort finden Sie auch eine einfache Erklärung zum Umgang mit den Zeitformen.

Dacă căutaţi anumite expresii sau cuvinte anume, aveţi următoarele posibilităţi:

- *Căutaţi în cuprinsul cărţii – acolo găsiţi temele scrise pe coloane în cele două limbi.*
- *Sau căutaţi în glosar, acolo puteţi repede găsi cuvinte pe o anumită tematică. În dreptul fiecărui cuvănt stă o cifră care vă trimte la pagina cu tematica căutată*
- *În* ► capitolul 12 *am întocmit o listă cu verbe în infinitiv, plus încă două forme uzuale. Acolo găsiţi şi o scurtă explicaţie referitoare la conjugarea verbelor în funcţie de timpul folosit.*

Ich habe versucht, soweit es mir möglich war, alle Bereiche des täglichen Lebens einer Pflegerin vollständig oder zumindest ausreichend abzudecken. Wenn Sie in einer Einrichtung tätig sein sollten, werden Ihnen Themen wie Pflegeberichte oder organisatorische Maßnahmen fehlen. Diese können Sie in entsprechenden Büchern nachschlagen, die auf diesen Bereich spezialisiert sind. Die meisten Pflegeeinrichtungen haben spezifische Standards für ihre Mitarbeiter und sie werden vor Ort diesbezüglich geschult. Auch wenn Sie den einen oder anderen Themenbereich dieses Buches in Ihrer aktuellen Situation vielleicht nicht brauchen, scheuen Sie sich trotzdem nicht, hin und wieder in einer freien Minute darin zu blättern, um neue Wörter und Sätze zu entdecken.

Am încercat, pe cât mi-a fost posibil să acopăr o gamă cât mai mare de situaţii din cotidianul unei persoane care exercită munca de îngrijire (îngrijitoarea). Dacă doriţi să lucraţi in instituţii profesioniste, o să vă lipsească anumite teme cu detalii de specialitate, ca de exemplu rapoarte de asistetă şi de gardă sau noţiuni care ţin de calificare şi organizare. În acest caz vă rog să căutaţi şi să consultaţi manualele şi cărţile de specialitate. Cele mai multe instituţii de îngrijire medicală au standarde specifice pentru angajaţii lor şi sunt instruiţi în acest sens la faţa locului. Chiar dacă cu unele teme din

această carte nu o să fiți confrutați în practică, nu ezitați să răsfoiți cartea și în timpul dvs. liber, pentru că aceasta vă va ajuta să descoperiți cuvinte și fraze noi.

- **Allgemeines zum Umgang mit der Sprache – *Generalități privitoare la limbă***

Die Kenntnis einer Sprache ist sehr relativ. Jeder von uns hat schon mal eine fremde Sprache gelernt und sich insgeheim gefragt, welcher Kenntnis- und Verständigungsstand als genügend oder ausreichend zu sehen ist. Da wir alle drei, die sich mit diesem Buch befasst haben, viel Erfahrung mit dem Erlernen von Fremdsprachen haben, bieten wir Ihnen noch ein paar Tipps:

Cunoașterea unei limbi străine și competențele lingvistice trebuie tratate relativ. Fiecare dintre noi a învățat odată o limbă străină și s-a întrebat în sinea lui dacă nivelul este satisfăcătoar. Așa cum am relatat, prin concursul celor trei persoane responsabile pentru această carte, am acumulat o multitudine de experiențe în acest domeniu, și vă oferim câteva sugestii:

- Versuchen Sie, sich jeden Tag mindestens eine Viertelstunde lang mit Deutsch zu befassen.
- *Încercați să vă ocupați cu studiul limbii germane, zilnic, cel puțin un sfert de oră.*
- Nehmen Sie jede Gelegenheit wahr, mit deutschsprachigen Personen in Kontakt zu treten und sich zu unterhalten.
- *Folosiți orice ocazie de a lua contact cu persoane germane și încercați să conversați cât se poate de mult cu acestea.*
- Versuchen Sie, so oft wie möglich deutsches Radio zu hören und deutsche Fernsehprogramme zu schauen. Auch wenn Sie nicht alles verstehen, mit der Zeit wird es besser und Sie werden überrascht sein, welche Fortschritte Sie machen. Der häufigste Fehler von im Ausland lebenden Personen ist das Zögern, von sich aus den gewohnten Kreis zu verlassen. Es werden meist nur gleichsprachige Freundschaften geschlossen, schnellstmöglich wird ein Satellitenfernseher mit Programmen in der Muttersprache eingerichtet, es wird in Geschäften mit Produkten aus der Heimat eingekauft usw. Das ist verständlich, denn dadurch fühlt man sich sicherer und wohler, aber bezüglich der Integration und des Erlernens der deutschen Sprache ist es kontraproduktiv.
- *Încercați să urmăriți, cât mai des posibil, programele de radio și televiziune germane. Chiar dacă nu înțelegți nimic, cu timpul, o să înțelegeți din ce în ce mai bine și veți fi surprins cât de mult progresați. Cea mai mare greșeală pe care o fac persoanele care trăiesc în străinătate este reticența de a părăsi de bună voie*

cercul lor obișnuit. Se leagă de obicei doar prietenii cu compatrioți, cât mai curând posibil se instalează un TV prin satelit cu programe în limba maternă și se fac doar cumpărături în magazinele cu produse de specialitate din țara de domiciliu, etc. Acest lucru este de înțeles, pentru că vă face să vă simți mai în siguranță și pentru că este mai confortabil, dar în ceea ce privește procesul de integrare și învățare a limbii germane, este complet contraproductiv.

- Kaufen Sie am Anfang entweder leichte Zeitschriften oder Groschenromane in deutscher Sprache. Groschenromane sind dünne Hefte, die eine einfache Geschichte beinhalten und leicht geschrieben sind. Es gibt sie in verschiedenen Themenbereichen: Liebe, Abenteuer, Western, Krimi oder auch als Arztroman. Während Sie lesen, schauen Sie nicht bei jedem Wort im Wörterbuch nach, sondern versuchen Sie, dessen Bedeutung aus dem Kontext zu erschließen. Mit der Zeit verstehen Sie mehr und mehr und können den Schwierigkeitsgrad je nach Anspruch steigern.
- *Cumpărați la început câteva publicații și câteva romane de buzunar în germană. Aceste romane sunt publicate în forma unui caiet subțire și sunt scrise de obicei într-un limbaj simplu și accesibil. Tematica acestor romane poate fi: dragoste, aventuri, western, polițiste sau chiar și despre medici. În timp ce citiți nu încercați să traduceți fiecare cuvânt necunoscut cu ajutorul unui dicționar, ci încercați să ghiciți sensul cuvintelor contextual. Cu timpul, veți înțelege din ce în ce mai mult și atunci puteți oricând schimba gradul de dificultate al limbajului (de exemplu – prin alegerea unor texte mai pretențioase).*
- Schimpfen Sie nicht. Schimpfwörter in einer fremden Sprache werden meist falsch eingesetzt oder der Schweregrad des Wortes wird nicht erkannt, so dass man dabei entweder vulgär oder lächerlich wirkt.
- *Nu folosiți cuvinte vulgare sau înjurături. Înjurăturile au într-o limbă străină de obicei cu totul alte valențe și nu poți ști cât de mare poate fi gradul de jignire implicit, dacă sunt folosite greșit. În acest fel evitați să vă faceți de râs, sau să păreți o persoană deosebit de vulgară.*

- **Tipps zum Umgang mit dem Buch – *Sugestii privitoare la folosirea cărții***

Wie Sie bei der Benutzung dieses Buches am besten vorgehen? Die Möglichkeiten ergeben sich aus der Ihnen zur Verfügung stehenden Zeit. Sie können:

Propunerile sunt mai multe, în funcție de cât de mult timp vă rămâne la dispoziție. Aveți astfel posibilitatea:

a. dieses Buch vom Anfang bis zum Ende lesen und Ihre Kenntnisse mit den Inhalten abgleichen. Beginnen Sie mit dem Inhaltsverzeichnis.
să citiți această carte de la început până la sfârșit și să comparați în ce măsură se potrivesc abilitățile dvs. cu conținutul. Începeți cu cuprinsul.

b. in Alltagssituationen das Gewünschte nachschlagen und Formulierungen oder Wörter aussuchen.
să o folosiți în situațiile de cotidian pentru a găsii cuvintele și frazele potrivite.

c. wenn Sie Ihren Gesprächspartner nicht richtig verstehen, ihm das Buch vorlegen und ihn darum bitten, entsprechende Sätze zu zeigen.
să o dați interlocutorului dvs. atunci când nu înțelegeți ce vi se spune, pentru ca acesta să aleagă propozitiile necesare, potrivite unei situații ivite la un anumit moment.

d. in Ihrer Freizeit bestimmte Kapitel auswählen und die Formulierungen laut lesen. Sollten Sie Ihrer Pflegeperson etwas vorlesen wollen, kann auch hier das Buch sehr nützlich sein.
să o consultați în timpul dvs. liber. Alegeți un capitol și citiți-l cu voce tare. Dacă doriți să-i citiți ceva persoanei îngrijite, această carte ar putea fi, de asemenea, o alegere potrivită.

e. das Buch als täglichen Begleiter nutzen, die Tagesberichte herauskopieren und zeitnah ausfüllen, leere Seiten bzw. die Seitenränder für eigene Notizen verwenden.
să o tratați ca „un însoțitor nedespărțit în viața dvs. de zi cu zi.“ Puteți deasemenea copia și folosi șabloanele tip pentru rapoartele de asistență și puteți folosi marginile albe ale paginilor pentru notițele dvs. personale.

Vorstellung – Prezentare/recomandaţi-vă

2.1 Begrüßung und Abschied – Salut/Bun venit/Rămas bun (Formule de salut la venire şi la plecare) – 10

2.2 Person – Persoana – 10

2.3 Familie – Familia – 11

2.4 Wohnort – Domiciliul – 13

2.5 Beruf und Ausbildung – Pregătire, calificare şi meserie – 14

2.6 Interessen – Preocupări – 15

2.7 Erfahrung – Experienţa – 18

2.8 Das erste Treffen – Prima întâlnire/primul contact – 18

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_2, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Formule de salut la venire și la plecare

2.1 Begrüßung und Abschied – Salut/Bun venit/ Rămas bun (Formule de salut la venire și la plecare)

Guten Morgen	*Bună dimineaţa*
Guten Tag	*Bună ziua*
Guten Abend	*Bună seara*
Herzlich willkommen	*Bine aţi venit*
Hallo	*Bună*
Mahlzeit	*Poftă bună*
Auf Wiedersehen	*La revedere*
Tschüss	*Salut/Cu bine*
Gute Nacht	*Bună seara*
Schlafen Sie gut	*Somn uşor*
Bis morgen	*Pe mâine*
… übermorgen	*… poimâine*
… nächste Woche	*… săptămâna viitoare*
… bald	*… curând*
… zum nächsten Mal	*… până la data viitoare*

▪▪ Dialog

— Ich möchte mich verabschieden. –
Doresc să-mi iau rămas bun.
— Ich danke Ihnen für Ihren Besuch. –
Vă mulţumesc pentru vizită.
— Es war sehr nett mit Ihnen. –
M-am simțit foarte bine cu dvs.
— Kommen Sie bald wieder. –
Vă rog să reveniți în curând.
— Kommen Sie gut nach Hause. –
Să ajungeți cu bine acasă.

Persoana

2.2 Person – Persoana

▪▪ Dialog

— Wie heißen Sie? – *Cum vă numiți?*
— Mein Name/Vorname ist/ich heiße … –
Mă numesc …/numele/prenumele meu este …
— Ich habe Ihren Namen nicht verstanden, können Sie ihn bitte wiederholen? –

Nu am înţeles numele dvs./puteţi vă rog să-l repetaţi.
- Wie ist Ihr Vorname/Nachname? – *Care este prenumele dvs.?*
- Bitte schreiben Sie mir Ihren Namen auf. – *Vă rog să-mi scrieţi numele.*
  - Warten Sie, ich schreibe Ihnen meinen Namen auf. – *Un moment, vă scriu aici numele meu.*
- Wie alt sind Sie? – *Ce vărstă aveţi*?
  - Ich bin … Jahre alt. – *Am împlinit …de ani.*

▪ Personalangaben – *Datele personale*

der Name	*numele*
der Vorname	*prenumele*
das Geburtsdatum	*data naşterii*
der Geburtsort	*locul naşterii*
das Alter	*vărsta*
das Geschlecht	*sexul*
die Religion	*religia*
der Familienstand	*starea civilă*
die Staatsangehörigkeit	*cetăţenia*
der Wohnort	*domiciliul/localitatea*
die Adresse	*adresa*

2.3 Familie – Familia

Familia

▪▪ Dialog

- Sind Sie verheiratet? – *Sunteţi căsătorită?*
  - Nein. Ich bin Single. – *Nu, sunt necăsătorită. Sunt single.*
  - Nein, aber ich habe einen Freund/ich bin verlobt. – *Nu, dar am un prieten/sunt logodită.*
- Wann wollen Sie heiraten? – *Când doriţi să vă căsătoriţi?*
  - Noch nicht. – *Nu încă.*
  - Bald. – *În curând.*
  - Dieses Jahr. – *Anul acesta.*
  - Nächstes Jahr. – *La anul următor.*
  - Ich bin geschieden. – *Sunt divorţată.*
  - Ich bin verwitwet. – *Sunt văduvă*
- Haben Sie Kinder? – *Aveţi copii?*

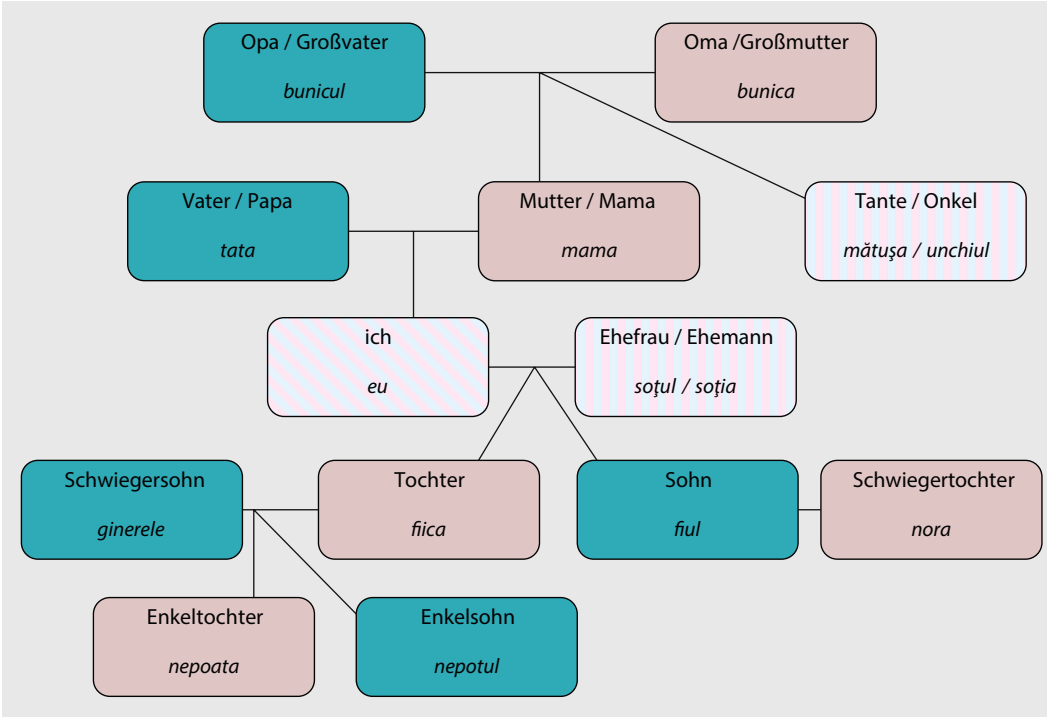

Abb. 2.1 Organigramm Familienmitglieder – *Organigramă - Mebrii de familie*

- Nein, ich habe keine Kinder. –
  Nu, nu am copii.
- Ja, ich habe eine Tochter/ich habe einen Sohn. –
  Da, am o fiică/am un fiu.
- Ich habe … Töchter/ich habe … Söhne. –
  Am … 2,3,4, 5 … fiice/am … băieţi/feciori.

Wie alt sind Ihre Kinder? – *Ce vărstă au copii dvs.?*

- Ich bin schon Oma und habe zwei Enkelkinder. –
  Sunt deja bunică şi am doi nepoţei (Abb. 2.1).

Familienmitglieder – *Membri de familie*

Opa/Großvater	*bunicul*
Oma/Großmutter	*bunica*
Vater/Papa	*tatăl/tata*
Mutter/Mama	*mama*
Tante/Onkel	*mătuşa/unchiul*
Bruder/Schwester	*frate/soră*
Ehemann/Ehefrau	*soţ/soţie*
Sohn/Tochter	*fiu/fiică*

Schwiegersohn/Schwiegertochter	*ginerele/nora*
Enkelsohn/Enkeltochter	*nepotul/nepoata*

2.4 Wohnort – Domiciliul

Domiciliul

■■ Dialog

- Wo wohnen Sie? – *Unde locuiți?*
  - Ich wohne in … – *Locuiesc în …*
- Ist das eine Stadt? – *Este un oraș?*
  - Ja, es ist eine große/kleine Stadt. – *Da, este un oraș mare/mic.*
  - Nein, es ist ein Dorf. – *Nu, este un sat.*
- Wo liegt das Dorf? – *Unde este localizat satul?*
  - Die nächste große Stadt ist … – *Cel mai apropiat oraș este …*
- Wohnen Sie in einer Wohnung oder in einem Haus? – *Locuiți într-un apartament sau într-o casă?*
  - Ich wohne in einer Wohnung mit … Zimmern, die Wohnung ist … – *Locuiesc într-un apartament cu … camere. Apartamentul este …*
  - im Erdgeschoss – *la parter*
  - in der … Etage – *la etajul …*
  - im Dachgeschoss – *la mansardă*
  - Ich wohne in einem kleinen/großen Haus … – *locuiesc într-o casă mică/mare …*
  - … mit/ohne Garten/Balkon/Terrasse – *… cu/fară grădină/balcon/terasă*
  - Leben Sie alleine? – *Locuiți singură?*
  - Nein, ich wohne zusammen mit … (▶ Organigramm Familie, ◘ Abb. 2.1) – *Nu, locuiesc împreună cu … (organigramă - familia)*
- Wie oft fahren Sie nach Hause? – *Cât de des călătoriți acasă?*
  - Jede Woche. – *Săptămânal.*
  - Alle zwei Wochen. – *Odată la două săptămâni.*
  - Einmal im Monat. – *Odată pe lună.*
- Wie reisen Sie? – *Cu ce călătoriți?*
  - Mit dem Bus/Zug/Auto/Flugzeug. – *Cu autobuzul/trenul/mașina/avionul* (◘ Abb. 2.2).

Abb. 2.2 Landkarte Rumänien – Harta României. (© Peter Hermes Furia_Fotolia_92455113)

Pregătire, calificare şi meserie

2.5 Beruf und Ausbildung – Pregătire, calificare şi meserie

Dialog

Welchen Schulabschluss haben Sie? –
Ce pregătire şcolară aveţi/ce studii aţi absolvit?

- Ich habe 8 Klassen Grundschule besucht. –
  Am absolvit 8 clase la şcola generală.
- Ich habe eine Berufsschule besucht. –
  Am făcut o calificare la o şcoală/profesională/de meserii/de specialitate.
- Ich habe eine technische Schule mit Abschluss Abitur besucht. –
  Am absolvit un liceu technic şi am dat examenul de bacalaureat.
- Ich habe Abitur. – *Am absolvit bacalaureatul.*
- Ich habe … studiert. – *Am studiat …*

- Welchen Beruf haben Sie gelernt? –
  Ce meserie ați învățat?
- Mein gelernter Beruf ist … – *Meseria învațată este …*
- Ich bin von Beruf … – *Sunt de profesie …*
- Ich bin arbeitslos gewesen. – *Am fost în șomaj.*
- Ich war Hausfrau. – *Am fost casnică.*
- Ich bin Rentnerin. – *Sunt pensionară.*
- Ich bin pensioniert. – *Am ieșit la pensie.*

▪ Einige Berufe – *Câteva profesii*

die Krankenschwester	*Sora medicală*
die Verkäuferin	*Vânzătoarea*
die Lehrerin	*Învățătoarea*
die Köchin	*Bucătăreasa*
die Hausfrau	*Casnica*
die Büroangestellte	*Angajata de birou*
die Schneiderin	*Croitoreasa*

2.6 Interessen – Preocupări

Preocupări

▪▪ Dialog

- Haben Sie einen Führerschein? –
  Aveți un permis de conducere?
  - Ja, ich habe einen Führerschein und bin schon viel gefahren. –
    Da, am permis de conducere și multă experiență în condus
  - Ich habe einen, aber ich bin bisher nicht viel Auto gefahren. –
    Da am permis, dar până în prezent nu am condus mult.
  - Ich habe einen, aber ich habe noch nicht viel Erfahrung. –
    Da am permis, dar nu am experiență.
  - Ich habe keinen Führerschein. –
    Nu, nu am permis de conducere.
  - Ich bin gerade dabei, den Führerschein zu machen. –
    Sunt pe cale de a obține permisul de conducere auto.
- Haben Sie Hobbys? –
  Ce pasiuni/preocupări (hobby-uri) aveți?

- **Handarbeit – *Lucru manual***

Basteln	*a confecționa/meşteşugi*
Häkeln	*a croşeta*
Nähen	*a coase*
Stricken	*a tricota*

- Was machen Sie gerne? –
  Cu ce vă place să vă procupați?
  - Ich kann sehr gut kochen/backen. –
    Știu foarte bine să gătesc/să fac prăjituri.
  - Ich kann schön stricken/häkeln/sticken/nähen. –
    Știu bine să brodesc/să croșetez/să tricotez/să cos.
  - Womit beschäftigen Sie sich gerne? –
    Ce vă place să faceți cu multă plăcere?

- **Vergnügen – *Distracție/Agrement***

Essen gehen/Kochen	*să mănânc ales/să gătesc*
Freunde treffen	*să întâlnesc prieteni*
Musizieren	*să cânt/să fac muzică*
Reisen	*să călătoresc*
Spielen/Kartenspielen	*să mă joc/să joc cărți*
Tanzen/Ausgehen	*să dansez/să mă plimb*

- Können Sie …? –
  Știți să/puteți să …?
  - Interessieren Sie sich für …? –
    Sunteți interesată să/de …?
  - Ich gehe gerne ins Kino. –
    Merg cu plăcere la cinematograf.
  - Ich sehe gerne fern. –
    Îmi place să mă uit la televizor.
  - Ich wandere gerne. –
    Fac cu plăcere drumeții.
  - Ich gehe gerne spazieren. –
    Îmi place mult să mă plimb.
  - Ich reise gerne. –
    Călătoresc cu plăcere.
  - Ich lese gerne Bücher/Zeitschriften/Zeitungen. –
    Îmi place să citesc cărți/reviste/ziare/gazete.

- **Sportarten aktiv und passiv** – ***Discipline sportive – active și pasive***

Autorennen	*curse de mașini*
Boxen	*box*
Fußball	*fotbal*
Golf	*golf*
Laufen/Joggen	*jogging/alergări*
Olympiade	*olimpiadă*
Radfahren	*ciclism*
Skifahren	*schi*
Tennis	*tenis*
Wandern	*drumeție/alpinism*
Yoga	*yoga*

- **Kultur** – ***Cultură***

Fernsehen	*televiziune*
Geschichte	*istorie*
Kino	*cinema*
Konzerte	*concerte*
Kreuzworträtsel	*rebus*
Kunst	*artă*
Lesen	*lectură*
Literatur	*literatură*
Musik	*muzică*
Museum	*muzee*
Nachrichten	*știri/actualități*
Oper	*operă*
Politik	*politică*
Sudoku	*sudoku*
Theater	*teatru*
Zeitung	*gazete/jurnale*

Experiența

2.7 Erfahrung – Experienţa

Dialog

- Waren Sie schon mal in Deutschland? –
  A-ți mai fost deja în Germania?
  - Nein, noch nicht, aber ich war schon in … –
    Nu, nu am mai fost, dar am fost deja în …
  - Nein, ich bin zum ersten Mal in Deutschland. –
    Nu, sunt pentru prima dată în Germania.
  - Ja, ich war schon … mal in Deutschland. –
    Da, am fost deja de … ori în Germania.
- Wo in Deutschland waren Sie schon? –
  Unde ați fost, în ce regiune din Germania?
- Welche Städte kennen Sie? – *Ce orașe mai cunoașteți?*
- Ich war in … – *Am fost la …*
- Haben Sie schon in Deutschland gearbeitet? –
  Ați mai lucrat în Germania?
  - Ja, ich habe schon in Deutschland gearbeitet. –
    Da, am mai lucrat deja în Germania.
  - Nein, ich habe noch nicht in Deutschland, aber in England gearbeitet. –
    Nu, n-am lucrat în Germania, dar am lucrat în Anglia.
  - Nein, ich habe bisher nur in Rumänien gearbeitet. –
    Nu, până acum nu am lucrat decât în România.
- Haben Sie Erfahrung in der Seniorenbetreuung? –
  Aveți experiență în îngrijirea persoanelor în vârstă?
  - Ich habe meine Oma/meinen Opa/meine Nachbarin betreut. –
    Am îngrijit-o pe bunica mea/pe bunicul meu/pe vecina mea.
  - Ich habe schon Erfahrung. – *Am experiență.*
  - Nein, ich habe noch keine Erfahrung. –
    Nu, nu am experiență.

Prima întâlnire/primul contact

2.8 Das erste Treffen – Prima întâlnire/primul contact

Das erste Treffen ist sehr wichtig für die künftige Zusammenarbeit. Seien Sie offen und interessiert. Sie können sich bereits im Vorfeld Ihre Fragen überlegen und aufschreiben. Je mehr Sie gleich zu Anfang klären, desto reibungsloser wird der Alltag verlaufen. Versuchen Sie, alle Ihnen gestellten Fragen zu beantworten. Sollten Sie etwas für sich behalten wollen (wenn die Frage zu persönlich oder für Sie zu schmerzhaft ist), sagen Sie ruhig und freundlich:

- Ich bitte um Ihr Verständnis, aber ich kann heute nicht darüber reden. Danke.

Um sicher zu sein, dass das Wichtigste besprochen wurde, fragen Sie nach:

- Haben Sie noch Fragen an mich/wichtige Informationen für mich?

Prima întâlnire este foarte importantă pentru succesul colaborării/cooperării în viitor. Este bine să fiți deschis și interesat. Preocupați-vă din timp cu întrebările pe care doriți să le puneți și notați-le în prealabil în scris. Cu cât clarificați de la bun început cât mai amănunțit toate lucrurile, cu atât mai ușor vă va fi pe parcurs. Încercați să răspundeți la toate întrebările care vi se pun. Dacă doriți să păstrați ceva pentru dvs. (dacă întrebarea este prea personală sau prea confidențială pentru dvs.), răspundeți liniștit și prietenos:

- *Vă rog să aveți înțelegere, dar despre acest lucru nu pot deocamdată să vorbesc.*

Vă mulțumesc. Pentru a fi sigur că nu ați uitat ceva important, întrebați:

- *Mai aveți întrebări sau informații importante pentru mine?*

In Deutschland sprechen viele Menschen Dialekte, die sich in der Aussprache vom dem aus Fernsehen und Radio gewohnten Hochdeutsch unterscheiden. Es kann Ihnen passieren, dass Sie Ihre Auftraggeber am Anfang gar nicht verstehen, auch wenn Sie ein wenig Deutsch können. Erschwerend kommt hinzu, dass ältere Personen oftmals leise oder unverständlich sprechen. Scheuen Sie sich nicht, zu sagen:

- Entschuldigung, aber ich habe Sie nicht verstanden.
- Können Sie das bitte wiederholen?
- Bitte wiederholen Sie den letzten Satz.
- Können Sie bitte langsamer/lauter/deutlicher sprechen?

În Germania mulți oameni vorbesc dialecte care diferă mai mult sau mai putin în exprimare de limba germană literară care vă este probabil familiară de la TV și radio. Se poate întâmpla să nu înțelegeți ce spune clientul dvs. la început, chiar dacă cunoașteți un pic de germană. Pentru a nu complica lucrurile, deoarece persoanele în vârstă, de multe ori, vorbesc încet sau de neînțeles, nu trebuie să vă fie teamă să spuneți:

- *Mă scuzați, dar nu v-am înțeles.*
- *Puteți vă rog să mai repetați odată?*

- *Vă rog să repetați ultima propoziție.*
- *Vă este posibil să vorbiți/mai încet/mai tare/mai clar?*

2

■■ Dialog

- Bitte treten Sie ein. –
  Poftiți vă rog, intrați vă rog.
  - Danke. Guten Tag. Ich bin … –
    Mulțumesc. Bună ziua. Eu sunt …
- Wie war Ihre Reise? –
  Cum a fost călătoria?
  - Danke, gut. –
    Mulțumesc, a fost plăcută.
  - Leider etwas anstrengend. –
    Din păcate un pic cam obositoare.
- Sind Sie müde? Möchten Sie sich ausruhen? –
  Sunteți obosită? Doriți să vă odihniți?
  - Ich bin müde, kann mich aber später ausruhen. –
    Sunt un pic obosită, dar pot să mă odihnesc mai târziu.
  - Ich würde mich gerne frisch machen/umziehen/waschen. –
    Aș dori să mă refac/să mă schimb/să mă spăl.
  - Nein, ich bin nicht müde. – *Nu, nu sunt obosită.*
- Nehmen Sie bitte Platz. Setzen Sie sich. –
  Luați loc. Așezați-vă.
- Möchten Sie etwas trinken? –
  Doriți să beți ceva?
  - Danke. Ein Glas Wasser/einen Kaffee. –
    Mulțumesc. Un pahar cu apă/o cafea.
  - Wo kann ich mein Gepäck abstellen? –
    Unde pot lăsa bagajele?
- Geben Sie mir Ihren Koffer. Ich helfe Ihnen. –
  Permiteți-mi să vă iau bagajul. Vă ajut eu.
- Ich zeige Ihnen Ihr Zimmer. –
  Vă conduc acum la camera dvs.
- Hier ist das Bad/die Toilette. –
  Aici este baia/toaleta.
- Herzlich willkommen. Schön, dass Sie da sind. –
  Bine ați venit. Ne pare bine că ați sosit.
  - Ich freue mich, hier zu sein. –
    Mă bucur că am ajuns aici.
  - Ich hoffe, wir werden gut zusammenarbeiten. –
    Sper că vom lucra bine împreună.

Gespräche – Conversaţie

3.1 Allgemeine Fragen – Întrebări uzuale – 22
3.2 Wichtige Sätze – Propoziţii importante – 23
3.3 Befinden – Starea generală – 24
3.4 Grüße und Glückwünsche – Salutări, urări şi felicitări – 24
3.5 Wetter – Vremea – 25
3.6 Religion – Religia/Credinţa – 27

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_3, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

3.1 Allgemeine Fragen – Întrebări uzuale

Dialog

- Wer ist das? – *Cine este aceasta?*
  - Das ist … (Name Person) – *Aceasta este … (numele persoanei)*
- Was ist das? – *Ce este aceasta?*
  - Das ist … (Name Sache) – *Asta este …(numele obiectului)*
- Wo ist das? – *Unde este asta?*
  - Das ist hier/nicht da/in …/auf …/ (Ort) – *Asta este aici/nu aici/în …/pe …/(locul)*
- Wem soll ich das geben? – *Cui să dau aceasta?*
- Wen soll ich fragen? – *Pe cine pot să întreb?*
- Was bedeutet das? – *Ce înseamnă asta?*
- Wie heißt das? – *Cum se numește aceasta?*
- Was soll ich machen? – *Ce să fac?*

Fragewörter – *Întrebări*

wann?	*când?*
seit wann?	*de când?*
warum/wieso?	*de ce?*
was?	*ce?*
welcher/welche/welches?	*cui/pe cine/pe care?*
wem?	*cui?*
mit wem?	*cu cine?*
wen?	*pe cine?*
wie lange?	*cât de mult?*
wer?	*cine?*
wo?	*unde?*
wofür?	*pentru ce?*
woher?	*de unde?*
wohin?	*unde/încotro?*
wozu?	*pentru ce? la ce?*

3.2 Wichtige Sätze – Propoziţii importante

■ Bestätigung/Zustimmung – *Confirmări*

Da stimme ich Ihnen zu.	*Sunt de aceaşi părere.*
Wahrscheinlich ja.	*Probabil da.*
Natürlich.	*Fireşte.*

■ Zweifel/Unsicherheit – *Neîncredere/Nesiguranță*

Da bin ich nicht sicher.	*Nu sunt sigur.*
Ich weiß es nicht.	*Nu ştiu.*
Da muss ich nachfragen	*Trebuie să întreb.*
Ist das wirklich so?	*Este chiar aşa?*
Ich kann das nicht sagen.	*Nu pot să spun.*

■ Verneinung/Absage – *Negație/Refuz*

Leider nicht.	*Din păcate nu.*
Nicht mehr.	*Nu mai.*
Noch nicht.	*Încă nu.*
So ist es nicht.	*Nu este aşa.*
Sicher nicht.	*Sigur nu.*
Es ist anders.	*Este altfel.*
Das stimmt nicht.	*Aceasta nu este corect.*
Es tut mir leid, aber …	*Îmi pare rău, dar …*
Seien Sie mir nicht böse, aber …	*Vă rog să nu vă supăraţi, dar …*

■ Danken – *Formule de mulțumire*

Vielen Dank.	*Multe mulţumiri.*
Danke sehr.	*Mulţumesc frumos.*
Herzlichen Dank. (Alle Formen gleichwertig)	*Vă mulţumesc din inimă.*
Das ist sehr schön, danke.	*Asta este foarte frumos, vă mulțumesc.*
Ich bin sehr dankbar.	*Vă rămân îndatorat.*
Ich bin sehr zufrieden.	*Sunt foarte mulţumit.*

■ **Bedauern/Entschuldigung – *Părere de rău/Scuze***

Es tut mir leid.	*Îmi pare rău.*
Das ist mir peinlich.	*Acest lucru este jenant pentru mine.*
Bitte verzeihen Sie mir.	*Vă rog să mă iertați.*
Das wollte ich nicht.	*N-am dorit asta.*
Ich bitte um Entschuldigung.	*Îmi cer scuze.*
Das war nicht meine Schuld.	*Nu a fost vina mea*
Es ist schrecklich.	*Este îngrozitor.*
Ich bin sehr traurig.	*Sunt foarte trist.*
Ich bin sehr unzufrieden.	*Sunt foarte nemulțumit*

Starea generală

3.3 Befinden – Starea generală

■■ **Dialog**

— Wie geht es Ihnen? – *Cum vă merge/cum vă simțiți?*
  — Gut. – *Bine.*
— Das freut mich. – *Îmi pare bine.*
  — Nicht so gut. – *Nu așa bine.*
— Oh, warum denn? – *O, de ce nu?*
  — Schlecht. – *Rău.*
— Das tut mir aber leid. Was fehlt Ihnen? (w.o.) – *Îmi pare rău, dar ce vă lipsește?*
— Wie kann ich Ihnen helfen? – *Cum pot să vă ajut?*

Das Thema Befinden wird ausführlich in ► Kap. 6 behandelt.
Această temă - starea generală - va fi abordată mai detaliat în ► capitolul 6.

Salutări, urări şi felicitări

3.4 Grüße und Glückwünsche – Salutări, urări şi felicitări

Alles Gute zum …	*La mulți ani de …*
Viel Glück und Gesundheit!	*Mult noroc şi sănătate!*
Bleiben Sie gesund!	*Rămâneți sănătos!*
Gute Besserung!	*Însănătoşire grabnică!*
Danke. Ebenfalls!	*Mulţumesc. Asemenea!*
Viele Grüße an …/von …	*Multe salutări la …/de la …*

3.5 Wetter – Vremea

Vremea

Dialog

- Wie ist das Wetter heute? –
  Cum este vremea astăzi?
- Wie soll das Wetter morgen/die nächsten Tage werden? –
  Cum va fi vremea mâine/în zilele următoare?
- Schönes Wetter heute. –
  Frumoasă vreme avem astăzi.
  - Ja, die Sonne scheint und es ist (sehr) warm. –
    Da, soarele strălucește și este (foarte) cald.
  - Schauen Sie sich die schönen Wolken an! –
    Vedeți ce nori frumoși!
  - Es ist ein schöner Sonnenaufgang/Sonnenuntergang. –
    Este un răsărit/apus de soare foarte frumos.
  - Es geht ein angenehmer, leichter Wind. –
    Adie un vânt plăcut și ușor.
  - Die Luft ist klar und frisch. –
    Aerul este proaspăt și curat.
- Was für ein schlechtes Wetter heute. –
  Ce vreme urâtă e astăzi.
  - Ja, es regnet dauernd/immer wieder. –
    Da, plouă încontinu/plouă fără întrerupere.
  - Das Wetter ist so trüb. – *Vremea este mohorîtă.*
  - Es ist kalt und windig. – *E frig și bate vântul.*
  - Der ganze Himmel ist wolkenbedeckt. –
    Tot cerul este acoperit.
  - Hier und da kommt aber der Sonnenschein durch. –
    Pe aici și pe acolo mai răzbate o rază de soare.
  - Es soll aber schöner werden. – *O să se facă mai frumos.*
  - Es ist glatt. Seien Sie vorsichtig, man kann ausrutschen. –
    Este foarte alunecos, aveți grijă.
- Es ist viel zu heiß. – *Este mult prea cald.*
- Es schneit. – *Ninge*
  - Schauen Sie die wunderschönen Schneeflocken an! –
    Vedeți ce fulgi mari de zăpadă!
  - Ist das ein schöner Winter. Da freuen sich die Kinder. –
    Ce iarnă frumoasă. Copiii se bucură.
  - Es ist alles verschneit. – *Este totul acoperit cu zăpadă.*
  - Man muss Schnee räumen. –
    Trebuie curățată zăpada (◘ Abb. 3.1).

Abb. 3.1 Wetter – *Vremea*

Wetterphänomene – *Vremea*

das Eis	*gheaţa*
das Glatteis	*alunecuşul*
der Hagel	*grindina*
der Nebel	*ceaţa*
der Nieselregen	*mîzgă/ploaie mîzgoasă*
der Regen	*ploaia*
der Regenbogen	*curcubeul*
der Schatten	*umbra*
der Schnee	*zăpada*
der Sonnenschein	*strălucirea soarelui*
die Wolke(n)	*norul/norii*

3.6 Religion – Religia/Credința

Dialog

- Gehen Sie in die Kirche? –
  Mergeți la biserică?
  - Ja, ich möchte jeden Sonntag in die Kirche gehen. –
    Da, doresc să merg în fiecare duminică la slujbă la biserică.
  - Wo ist hier die Kirche? –
    Unde este biserica?
  - Sind Sie damit einverstanden, dass ich jeden Sonntag in die Kirche gehe? –
    Sunteți de acord, să mă duc în fiecare duminică la biserică?
  - Wollen wir zusammen in die Kirche gehen? –
    Doriți să mergem împreună la biserică?
- Sind Sie katholisch/evangelisch? –
  Sunteți catolic sau evangelic?
  - Ich bin katholisch/evangelisch/orthodox. –
    Eu sunt catolic/evangelic/ortodox.
  - Nein, ich gehe nicht mehr in die Kirche. –
    Nu, nu mai merg la biserică.
- Ich möchte zum Friedhof gehen. –
  Doresc să mă duc la cimitir.
  - Ja, gerne. Wie kommen wir dahin? –
    Da cu plăcere. Cum ajungem acolo?
  - Was wollen wir mitnehmen? Blumen, Kerzen? –
    Ce trebuie să luăm cu noi? Flori/Lumânări?
  - Darf ich fragen, wer da liegt? –
    Pot să vă întreb cine este înmormântat aici?
  - Wollen/müssen wir das Grab pflegen? –
    Trebuie să îngrijim mormântul?

Die Religion – *Religia*

das Christentum	*creștinismul*
der Christ/christlich	*creștin/creștinesc*
katholisch/evangelisch/orthodox	*catolic/evangelic/orotodox*
der Islam	*islam*
der Moslem/muslimisch	*musulman/mahomedan*
das Judentum	*iudaismul*
der Jude/jüdisch	*evreu/evreiesc*
der Buddhismus	*budismul*
der Hinduismus	*hinduismul*
ohne Religion	*fără religie*
der Atheismus	*ateismul*

Allgemeines – Expresii generale

4.1 Zahlen – Cifre/numere/numerale – 30

4.2 Maßeinheiten – Unităţi de măsură – 32

4.3 Temperatur – Temperatura – 33

4.4 Wochentage und Tageszeiten – Zilele săptămânii şi orele zilei – 34

4.5 Monate und Jahreszeiten – Lunile anului şi anotimpurile – 34

4.6 Feiertage – Zile de sărbătoare – 35

4.7 Uhrzeit – Ceasul şi orele zilei – 40

4.8 Farben – Culori – 41

4.9 Eigenschaften – Caracteristici şi însuşiri uzuale - adjective – 42

4.10 Positionen – Localizarea/poziţionarea – 55

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_4, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Cifre/numere/numerale

4.1 Zahlen – Cifre/numere/numerale

- **Grundzahlen** – *Numere/cifrele de bază/Numerale*

Bezüglich der Zahlen weist die deutsche Sprache eine einzigartige Besonderheit auf.

Limba germană are o formă unică de construcție a numerelor.

Die zweistelligen Zahlen ab 13 werden in umgekehrter Reihenfolge gesprochen, von hinten nach vorne. Beispiel: 21 spricht man ein- (1) -und-zwanzig (20). Es betrifft immer die letzten zwei Ziffern. Beispiel: 4321 spricht man viertausend- (4000) -dreihundert- (300) -ein- (1) -und-zwanzig (20).

Numerele de două cifre începând de la 13 se vorbesc în ordine inversă, de la spate în față. Exemplu: cifra 21 este se exprimă unu (1) -și douăzeci (20). Regula aceasta se aplică la ultimele două cifre. Exemplu: 4321 se vorbește patru mii (4000) –trei sute- (300) -unu- (1) -și-douăzeci (20).

Bei Jahreszahlen im Datum bis 1999 gruppiert man die ersten zwei Ziffern als „-hundert". Beispiel: 1968 spricht man neunzehnhundert- (19-hundert) -achtundsechzig (68). Ab dem Jahr 2000 sagt man „zweitausend-" (2000) und die Jahreszahl.

Pentru cifrele anului până la 1999 se grupează primele două cifre la "-sută". Exemplu: 1968 se vorbește 19 sute – opt și șaizeci (68). Începând cu anul 2000, se spune „două mii" (2000) și anul.

0	null								
	zero								
1	eins	10	zehn	11	elf	100	einhundert	1000	(ein)tausend
	unu		*zece*		unsprezece		*o sută*		*o mie*
2	zwei	20	zwanzig	22	zweiundzwanzig	200	zweihundert	2000	zweitausend
	doi		*douăzeci*		*douăzeci şi doi*		*două sute*		*două mii*
3	drei	30	dreißig	33	dreiunddreißig	300	dreihundert	3000	dreitausend
	trei		*treizeci*		*treizeci şi trei*		*trei sute*		*trei mii*
4	vier	40	vierzig	44	vierundvierzig	400	vierhundert	4000	viertausend
	patru		*patruzeci*		*patruzeci şi patru*		*patru sute*		*patru mii*
5	fünf	50	fünfzig	55	fünfundfünfzig	500	fünfhundert	5000	fünftausend
	cinci		*cinzeci*		*cinzeci şi cinci*		*cinci sute*		*cinci mii*
6	sechs	60	sechzig	66	sechsundsechzig	600	sechshundert	6000	sechstausend
	şase		*şaizeci*		*şaizeci şi şase*		*şase sute*		*şase mii*

7	sieben	70	siebzig	77	siebenundsiebzig	700	sieben-hundert	7000	siebentausend
	şapte		*şaptezeci*		*şaptezeci şi şapte*		*şapte sute*		*şapte mii*
8	acht	80	achtzig	88	achtundachtzig	800	achthundert	8000	achttausend
	opt		*optzeci*		*optzeci şi opt*		*opt sute*		*opt mii*
9	neun	90	neunzig	99	neunundneunzig	900	neunhundert	9000	neuntausend
	nouă		*nouăzeci*		*nouăzeci şi nouă*		*nouă sute*		*nouă mii*

10	zehn	*zece*
11	elf	*unsprezece*
12	zwölf	*doisprezece*
13	dreizehn	*treisprezece*
14	vierzehn	*patrusprezece*
15	fünfzehn	*cincisprezece*
16	sechzehn	*şaisprezece*
17	siebzehn	*şaptesprezece*
18	achtzehn	*optsprezece*
19	neunzehn	*nouăsprezece*

- **Grundrechenzeichen – *operaţiile de calcul uzuale***

+	plus/addieren/zusammenzählen	*plus/adunare*
–	minus/subtrahieren/abziehen	*minus/scădere*
×	mal/multiplizieren/malnehmen	*ori/înmulţire/multiplicare*
÷	geteilt durch/dividieren/teilen	*împărţit la/împărţire/diviziune*
=	ist gleich/die Summe/Ergebnis	*este egal cu/suma/rezultatul*

- **Ordnungszahlen – *Cifre de ordine/Numerale ordinale***

Die Endung ist abhängig vom Geschlecht des Namens wie im Beispiel „erste". Nachfolgend wird zur Erleichterung die weibliche Form benutzt.

Extensia depinde de genul numelui ca în exemplul „primul/prima". Ulterior, folosim doar forma feminină pentru a facilita utilizarea expunerii.

erste/-r/-s	*prima/primul/primii*
zweite	*a doua*
dritte	*a treia*
vierte	*a patra*
fünfte	*a cincea*
sechste	*a şasea*
siebte	*a şaptea*
achte	*a opta*
neunte	*a noua*
zehnte	*a zecea*
usw.	*etc.*

- **Beispiele** – ***Exemple***

erster/zweiter Mann	*primul/al doilea bărbat*
erste/zweite Frau	*prima/a doua femeie*
erstes/zweites Kind	*primul/al doilea copil*

einfach	*simplu*
zweifach/doppelt	*dublu*
dreifach	*triplu*
vierfach	*înpătrit*
fünffach	*încincit*

Unităţi de măsură

4.2 Maßeinheiten – Unităţi de măsură

der Millimeter	*milmetru*
der Zentimeter	*centimetru*
der Meter	*metru*
der Kilometer	*kilometru*
das Gramm	*gram*
das Pfund	*funt/livră (aprox. jumătate de kilogram)*
das Kilogramm	*kilogram*
die Tonne	*tonă*
der Tropfen	*picătură*
der Liter	*litru*

In Deutschland kauft man wie in Rumänien, in Gramm, z. B. Käse und Wurst in Gramm: „Ich möchte bitte 100 Gramm gekochten Schinken." Manche verwenden auch die Einheit Pfund (500 g): „Ich nehme 1 Pfund (500 g) Rindfleisch und ein halbes Pfund Schweinefleisch (250 g)."

În Germania, puteți cumpăra ca în România, în grame, de ex., brânzeturi și mezeluri în grame:. „Vreau vă rog 100 de grame șuncă fiartă." Unii mai folosesc și unitatea de livră/funt (500 g):

„Eu iau 1 livră/funt (500 g) carne de vită și o jumătate de livră de carne de porc (250 g)."

4.3 Temperatur – Temperatura

Temperatura

- **Wetter – *Vremea*** (◘ Abb. 4.1)

kalt	*rece*
kühl	*răcoros*
frisch	*proaspăt/rece*
sommerlich	*văratic*
warm	*cald*
heiß	*fierbinte*

- **Körpertemperatur – *Temperatura corpului uman***
- **Dialog**

— Sie sind so warm, ich glaube, Sie haben erhöhte Temperatur. –
Sunteți foarte fierbinte. Cred că aveți temperatură ridicată.

— Ja, ich fühle mich nicht so gut. –
Da, nu mă simt foarte bine.

— Hier ist das Thermometer. Bitte klemmen Sie es unter Ihre Achselhöhle und halten Sie still. –
Aici este termometrul. Puneți-l sub braț și nu vă mișcați, stați liniștit.

— So, jetzt sind 5 Minuten vergangen. Mal sehen, welche Temperatur Sie haben. –
Așa, acuma au trecut cinci minute. Să vedem ce temperatură aveți.

— 36,8 Grad: Das ist normal. Da bin ich beruhigt. –
36,8 grade: asta este normal. Acum m-am liniștit.

— 37,2 Grad: Die Temperatur ist leicht erhöht. Messen wir in 3 Stunden nochmal und entscheiden dann, wie wir weiter vorgehen. –

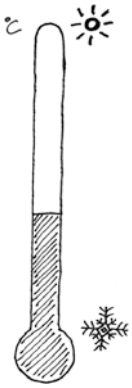

◘ **Abb. 4.1** Thermometer – *Termometru*

37,2 grade: temperatura este uşor ridicată. O mai măsurăm odată după trei ore, apoi decidem cum procedăm în continuare.

39 Grad: Sie haben erhöhte Temperatur. Ich werde den Arzt verständigen. –

39 grade: Aveţi temperatură ridicată. O să anunţ medicul.

Zilele săptămânii şi orele zilei

4.4 Wochentage und Tageszeiten – Zilele săptămânii şi orele zilei

Wochentage und Tageszeiten sind in ◘ Abb. 4.2 aufgeführt.

Zilele săptămânii şi orele zilei sunt expuse în ◘ ilustraţia 4.2.

		Morgen	Vormittag	Mittag	Nachmittag	Abend	Nacht	Mitternacht
		dimineaţa	înainte de masă	prânz/amiază /miezul zilei	după masă/ după amiază	seara	noaptea	miezul nopţii
Montag	luni							
Dienstag	marţi							
Mittwoch	miercuri							
Donnerstag	joi							
Freitag	vineri							
Samstag	sâmbătă							
Sonntag	duminecă							

◘ **Abb. 4.2** Wochentage und Tageszeiten – *Zilele săptămânii şi orele zilei*

Lunile anului şi anotimpurile

4.5 Monate und Jahreszeiten – Lunile anului şi anotimpurile

der Winter	Dezember	Januar	Februar
iarna	*decembrie*	*ianuarie*	*februarie*
der Frühling	März	April	Mai
primăvara	*martie*	*aprilie*	*mai*
der Sommer	Juni	Juli	August
vara	*iunie*	*iulie*	*august*
der Herbst	September	Oktober	November
toamna	*septembrie*	*octombrie*	*noiembrie*

Den Jahresverlauf zeigt ◘ Abb. 4.3.

Cursul anului este prezentat în ◘ ilustraţia 4.3.

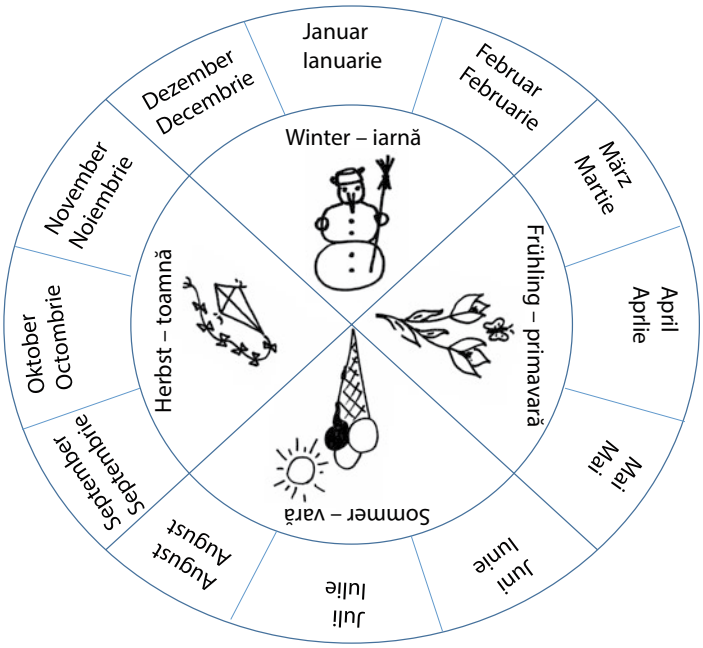

Abb. 4.3 Monate – *Lunile anului*

4.6 Feiertage – Zile de sărbătoare

Zile de sărbătoare

Geburtstag	*Aniversarea zilei de naştere*
Namenstag	*Ziua onomastică*
Hochzeitstag	*Aniversarea zilei de nuntă*
Silvester	*Revelionul*
Neujahr	*Anul Nou*
Heilige Drei Könige	*Epifania/Trei crai*
Fasching/Karneval	*Carnaval*
Valentinstag	*Sfântul Valentin*
Karfreitag	*Vinerea Mare*
Ostern	*Sfintele Paşti*
Christi Himmelfahrt	*Înălţarea Domnului*
Pfingsten	*Rusalii*
Pfingstmontag	*Lunea Rusaliilor*
Fronleichnam	*Corpus Christi/sărbătoarea cuminecăturii*
Nikolaus	*Sfântul/MoşNicolae*
Heiligabend	*Ajunul Crăciunului*

Weihachten	*Sărbătoarea Crăciunului*
Erster und zweiter Weihnachtsfeiertag	*Prima și a doua zi de crăciun*

■ **Geburtstag – *Aniversarea zilei de naştere***

Der Geburtstag ist sehr wichtig und wird oft im Kreise der Familie gefeiert. Vor allem sind, genauso wie in Rumänien, die runden Geburtstage ein Anlass für größere Feiern.

Aniversarea zilei de naștere este foarte importantă și este adesea sărbătorită în cercul familiei. Mai presus de toate, la fel ca în România, aniversarile rotunde/omagiale sunt o ocazie pentru sărbători majore.

■■ **Dialog**

— Ich wünsche Ihnen alles Gute zum Geburtstag. Viel Gesundheit und Glück. –
De ziua dvs.vă doresc - La mulți ani! Multă sănătate și fericire.

— Ich habe Ihnen einen Blumenstrauß mitgebracht. Hoffentlich mögen Sie Schnittblumen. –
V-am adus un buchet de flori. Sper să vă placă florile.

— Danke für Ihre Geburtstagswünsche. Es freut mich, dass Sie daran gedacht haben. –
Vă mulțumesc pentru urările de aniversare. Vă mulțumesc mult că v-ați gândit la aceasta.

■ **Namenstag – *Aniversarea onomasticei***

Der Namenstag wird, wenn überhaupt, nur in Gegenden mit überwiegend katholischer Bevölkerung gefeiert. Ansonsten wird er meist nicht beachtet. Die meisten Leute wissen nicht mal, welcher Tag des Jahres es ist.

Ziua onomastică, în cazul în care este sărbătorită, se ține doar în zonele cu o populație predominant catolică. Altfel, acesta este de obicei ignorată. Cei mai mulți oameni nici măcar nu știu în ce zi a anului este onomastică lor.

Abb. 4.4 Silvester – *Revelionul*

■ **Hochzeitstag – *Aniversarea zilei de nuntă***

Auch wenn Ihre Pflegeperson bereits verwitwet ist, ist der Hochzeitstag eine schöne Gelegenheit, um gemeinsam alte Fotos anzuschauen.

Chiar dacă persoana îngrijită este deja văduvă, aniversarea zilei nunții este o mare oportunitate –Aceasta este o ocazie minunată pentru a vă uita împreună la fotografii vechi.

■ **Silvester** – *Sylwester*

Silvester und Neujahr werden genauso wie in Rumänien gefeiert.
Revelionul și Anul Nou se sărbătoresc la fel ca în România (◘ Abb. 4.4)

■ **Neujahr** – ***Anul Nou***

In den meisten Bundesländern starten die Weihnachtsferien am Tag vor Heiligabend und enden am Feiertag der Heiligen Drei Könige. Während dieser Zeit haben die meisten Leute frei und sind schwer erreichbar. Dies betrifft auch Ämter und Arztpraxen. Bitte erkundigen Sie sich rechtzeitig, wann der Hausarzt die Praxis schließt und wer seine Vertretung übernimmt.

În cele mai multe provincii, sărbătorile de Crăciun încep cu o zi înainte de Crăciun, în Ajun și țin până la sărbătoarea celor Trei Crai. În acest timp cei mai mulți oameni au liber și sunt dificil de găsit. Acest lucru este valabil și pentru birouri și cabinete medicale. Vă rugăm să vă informați din timp despre orarul de sărbători al medicului de familie și cine va prelua serviciul de urgență în perioada de sărbători (◘ Abb. 4.5).

■■ **Dialog**

- Ich wünsche Ihnen einen guten Rutsch ins neue Jahr. –
  La mulți ani!
- Alles Gute im neuen Jahr. –
  Vă doresc un an nou fericit.
- Ein glückliches und gesundes neues Jahr. –
  Un an nou fericit și multă sănătate și bucurie.
- Beim Anstoßen mit einem Gläschen Sekt (und nicht nur beim Sekt): –
  La ciocnirea unui pahar de șampanie (și nu numai):
  - Zum Wohl. Prost. – *La mulți ani. Noroc!*
  - Auf Ihre Gesundheit. – *În sănătatea dvs.*

  Anmerkung für deutschsprechende Personen: Bitte benutzen Sie bei Trinksprüchen auf keinen Fall das Wort „Prost". Es bedeutet auf Rumänisch „Narr" bzw. „blöd" und ist eine Beleidigung.

■ **Fasching/Karneval** – ***Carnaval***

In manchen Gegenden Deutschlands wird Karneval gefeiert (z. B. in Köln, Mainz und Düsseldorf finden viele große Veranstaltungen und Straßenumzüge statt). Am Rosenmontag und Faschingsdienstag sind dort die meisten Geschäfte und Arztpraxen nachmittags geschlossen.

◘ **Abb. 4.5** Dreikönigstag – *Epifania, Sărbătoarea Regilor Magi sau "Cei trei crai de la Răsărit"*

Abb. 4.6 Ostern – *Paşti*

În unele părţi din Germania Carnavalul este sărbătorit festiv (d. ex. în Köln, Mainz şi Dusseldorf au loc o mulţime de evenimente şi parade stradale). Lunea şi marţi de carnaval, la lăsatul secului, cele mai multe magazine şi birouri, precum şi cabinetele medicale sunt închise acolo după-amiaza.

- **Ostern – *Sfintele Paşti***

Ostern und Pfingsten sind christliche Feiertage und werden je nach Grad der Religiosität gefeiert oder als zusätzliche arbeitsfreie Tage begrüßt. Vor allem Kinder und Lehrer freuen sich auf die Ferien. Üblicherweise trifft man sich an den Oster- und Pfingsttagen mit Familienangehörigen. Grundsätzlich werden die christlichen Feiertage jedoch nicht so feierlich und traditionell wie in Rumänien gefeiert (◘ Abb. 4.6).

Sărbătorile de Paşti şi de Rusalii sunt sărbători creştine şi sunt celebrate în funcţie de gradul de religiozitate sau sunt, pentru unii, binevenite doar ca zile suplimentare nelucrătoare. Mai ales copiii şi profesorii aşteaptă cu nerăbdare aceste zile de vacanţă. De obicei, oamenii se întâlnesc în zilele de Paşti şi Rusalii, cu membrii familiei. Practic, sărbătorile creştine sunt celebrate, dar cu toate acestea, nu atât de solemn şi tradiţional ca în România.

- **Erster Mai/Tag der Arbeit – *Întâi Mai/Ziua Muncii***

Der Erste Mai ist ein arbeitsfreier Tag. In Großstädten finden Mai-Kundgebungen/Ansprachen statt.

Întâi Mai este zi nelucrătoare. În unele oraşe se fac adunări si se ţin discursuri.

- **Muttertag – *Ziua Mamei/a 2-a duminecă în luna Mai***

Sollten Sie die Kinder und Enkelkinder Ihrer Pflegeperson noch nicht kennengelernt haben, wird das spätestens am Muttertag stattfinden.

În cazul în care copiii şi nepoţii persoanei pe care o îngrijiţi nu s-au întâlnit încă cu dvs., aceasta se va întâmpla cel mai târziu de Ziua Mamei.

- **Mariä Himmelfahrt – *Ridicarea Sfintei Fecioare Maria cu trupul şi cu sufletul la cer.***

Mariä Himmelfahrt ist nur in Teilen von Deutschland mit überwiegend katholischer Bevölkerung und in ganz Österreich ein Feiertag.

Sărbătoarea Ridicării Sfintei Fecioare Maria la cer este sărbătorită doar în regiunile catolice din Germania şi Austria – în aceste regiuni este o zi nelucrătoare de sărbătoare.

- **Tag der Deutschen Einheit 3. Oktober – *Ziua Unirii Nationale – 3. Octombrie***

Der Tag der Deutschen Einheit ist der deutsche Nationalfeiertag. Es wird der Wiedervereinigung von Ost- und Westdeutschland gedacht. Meist ist das gesamte Fernsehprogramm auf die Geschichte Deutschlands ausgerichtet. Eine gute Gelegenheit, sich mit diesem Thema zu befassen.

Ziua Unirii Nationale este sărbătoarea națională a Germaniei. Se sărbătorește reunificarea Germainei de Est cu cea de Vest. Cele mai multe programe de televiziune sunt orientate în prezentarea acestui moment din istoria Germaniei. Un bun prilej de a vă aprofunda cunoștiințele de istorie în această privință.

- **Allerheiligen – *Ziua Morților/Sărbătoarea Tuturor Sfinților – 1. Noiembrie***

Allerheiligen ist ein stiller Feiertag, der den Verstorbenen gewidmet ist. Es finden keine Tanzveranstaltungen statt und es ist verboten, laut zu musizieren. Für Ihre Pflegeperson ist es vielleicht der wichtigste Tag des Jahres. Die meisten älteren Menschen haben bereits einige Familienangehörige, die sie betrauern. Bitte zeigen Sie Verständnis dafür und nehmen Sie Rücksicht auf den eventuellen Wunsch, sich zurückzuziehen, den Friedhof zu besuchen oder über die Verstorbenen zu sprechen.

Sărbătoarea Tuturor Sfinților este o sărbătoare în liniște și tăcere, care este dedicată celor decedați. În această zi nu se dansează și se interzice de a se reda muzica tare. Pentru persoana pe care o îngrijiți, este, probabil, cea mai importantă zi a anului. Cei mai mulți oameni în vârstă au deja unii membri ai familiei, care au decedat. Vă rugăm să arătați înțelegere și considerație față de dorința posibilă a persoanei de a se retrage în liniște, dar această zi este și un prilej pentru a face o vizită la cimitir sau pentru a vorbi despre cel decedat.

- **1./2./3./4. Advent – *Adventul/Cele patru duminici premergătoare naşterii Domnului Isus***

Der erste Advent ist die beste Gelegenheit, mit Ihrer Pflegeperson zu basteln und das Haus zu schmücken. Sie können auch gemeinsam Geschenke einkaufen oder einen Einkaufsauftrag entgegennehmen.

Prima Venire – prima duminică de Advent - este o bună oportunitate pentru confecționarea unor surprize, podoabe de crăciun și un bun prilej pentru a decora casa. De asemenea, puteți achiziționa în comun cadouri sau să faceți comenzi pentru cadouri și să plănuiți aprovizionarea pentru sărbătorile Crăciunului.

Abb. 4.7 Bescherung – *Ajunul Crăciunului*

■ **Heiligabend – *Sărbătoarea Crăciunului***

Weihnachten ist auch in Deutschland das wichtigste christliche Fest des Jahres. Die Bescherung findet an Heiligabend statt, die beiden Weihnachtsfeiertage werden für Feiern im Kreise der Familie genutzt. Seien Sie nicht überrascht oder enttäuscht, wenn an Heiligabend nur Würstchen und Kartoffelsalat gewünscht/serviert werden – das ist ein traditionelles Weihnachtsgericht (◘ Abb. 4.7).

Crăciunul este, este în Germania, cea mai importantă festivitate creștină a anului. Împărțirea darurilor va avea loc în Ajunul Crăciunului, cele două zile de sărbătore de Crăciun sunt utilizate pentru sărbători în cercul familiei. Nu fi surprins sau dezamăgit dacă se dorește să se servească în Ajunul Crăciunului numai cârnați și salată de cartofi - aceasta este pentru mulți – un fel de mâncare tradițională de Crăciun.

Ceasul şi orele zilei

4.7 Uhrzeit – Ceasul şi orele zilei

Abb. 4.8 12.15 Uhr/*Ceas*

■■ **Dialog**

- Wie spät ist es? – *Cât e ceasul? Ce oră e?*
  - Es ist zwölf Uhr. – *Este ora doisprezece.*
- Es ist fünf nach zwölf. – *Este ora doisprezece și cinci minute.*
- Es ist … (abhängig von der Region) – *Este … (în funcție de regiune)*
  - Viertel nach zwölf. – *un sfert după doisprezece adică doisprezece și un sfert.*
  - viertel eins. – *un sfert de unu/adică tot doisprezece și un sfert.*
  - zwölf Uhr fünfzehn. – *doisprezece și cinsprezece minute* (◘ Abb. 4.8).
- Es ist zwanzig nach zwölf. – *Este doăzeci trecut de doisprezece/adică 12 și 20 de minute.*
- Es ist fünf vor halb eins. – *Este cinci înainte de jumătate de unu/adică 12 și 25 de minute.*
- Es ist halb eins. – *Este jumătate la unu/deci 12 și 30 de minute*
- Es ist fünf nach halb eins. – *Este cinci dupa jumătate de unu/adică 12 și 35 de minute.*
- Es ist zwanzig vor eins. – *Este ora unu fără douăzeci/adică 12 și 40 de minute*
- Es ist … (wieder je nach Region) – *Este – (și aici în funție de regiune)*

- Viertel vor eins. –
  un sfert înainte de unu/unu fără un sfert.
- dreiviertel eins. –
  trei sferturi de unu/deci 12 și 45 de minute.
- zwölf Uhr fünfundvierzig. –
  este ora doisprezece și patruzeci și cinci de minute
  (◘ Abb. 4.9)

◘ **Abb. 4.9** 12.45 Uhr/*Ceasl*

- Es ist zehn vor eins/zwölf Uhr fünfzig. –
  Este unu fără zece/12 și 50 de minute.
- Es ist fünf vor eins. – *Este unu fără cinci.*
- Oh, so spät schon. – *O, deja atât de târziu*
  - Ja, wir müssen uns beeilen. –
    Da, trebuie să ne grăbim.
  - Nein, wir haben noch sehr viel Zeit. –
    Nu, mai avem încă timp destul.
  - Bleiben Sie ruhig. Wir haben genügend Zeit. –
    Nu vă neliniștiți, avem timp suficient.
  - Wir werden pünktlich sein. – *O să fim punctuali.*
  - Wir kommen zu früh/zu spät. –
    O să ajungem prea devreme/prea târziu.

4.8 Farben – Culori

Culori

■ **Farben allgemein – *Culorile în general***

weiß	*alb*
violett	*violet*
braun	*maro*
dunkel	*închis*
schwarz	*negru*
rot	*roșu*
beige	*bej*
hell	*deschis*
grau	*gri*
orange	*oranj*
grün	*verde*
silber	*argintiu*
gelb	*galben*
rosa	*roz*
gold	*auriu* (◘ Abb. 4.10)

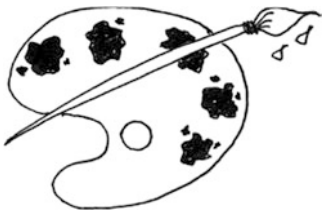

◘ **Abb. 4.10** Farben – *Culori*

- **Haarfarben** – ***Culorile părului***

blond	*blond*
brünett	*brunet*
dunkelhaarig	*cu părul închis la culoare*
rothaarig	*roşu/roşcat*
schwarzhaarig	*cu părul negru*
weiß/grau	*alb/albit/gri/grisonat*

4.9 Eigenschaften – Caracteristici şi însuşiri uzuale - adjective

- **Allgemeine Eigenschaften** – ***Caracteristici generale***

Die wichtigsten Adjektive zur Beschreibung allgemeiner Eigenschaften zeigen ◘ Tab. 4.1 und ◘ Tab. 4.2.

Descrierea adjectivelor uzuale şi descrierea caracteristicilor urmează în ◘ tabela 4.1 *şi* tabela 4.2.

◘ **Tab. 4.1** Allgemeine Eigenschaften – *Însuşiri şi caracteristici uzuale*

Adjektiv – ***Adjectiv***	**Beispiel** – ***Exemplu***
alt	Das ist ein altes Haus.
vechi	*Aceasta este o casă veche.*
angenehm	Heute ist ein angenehmer Tag.
plăcut	*Astăţzi este o zi plăcută.*
arm	Der arme Mensch tut mir leid.
sărac	*Săracul om îmi pare aşa de rău de el.*
bequem	Der Sessel ist bequem.
confortabil	*Fotoliul este confortabil.*
breit	Die Straße ist breit.
larg	*Strada aceasta este largă.*
dick	Ich lese ein dickes Buch.
groasă	*Citesc o carte groasă.*
dreckig	Die dreckigen Schuhe bleiben draußen.
murdar	*Încălţămintea murdară rămâne afară.*
dünn	Die Decke ist zu dünn.
subţire	*Pătura este prea subţire.*

Tab. 4.1 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – *Adjectiv*	**Beispiel – *Exemplu***
flach	Die Landschaft ist flach.
întins	*Terenul este foarte întins.*
früh	Ich stehe früh auf.
devreme	*Mă trezesc devreme.*
gefährlich	Diese Kreuzung ist gefährlich.
periculos	*Intersecţia aceasta este periculoasă.*
groß	Diese Stadt ist groß.
mare	*Acest oraş este mare.*
hart	Das Ei ist hart gekocht.
tare	*Oul acesta este fiert tare.*
hässlich	Die Bluse ist hässlich.
urâtă	*Bluza asta e urâtă.*
heiß	Die Herdplatte ist heiß.
fierbinte	*Plita arzătorului sobei este fierbinte.*
hübsch	Das Kind ist hübsch.
frumos	*Copilul este frumos.*
hoch	Der Berg ist hoch.
înalt	*Muntele acesta este înalt.*
kalt	Das Getränk ist kalt.
rece	*Băutura este rece.*
klein	Das Zimmer ist zu klein.
mic	*Camera aceasta este prea mică.*
kühl	Das Wetter ist kühl.
rece	*Vremea este rece.*
kurz	Der Rock ist zu kurz.
scurt	*Haina este prea scurtă.*
lang	Die Hose ist zu lang.
lung	*Pantalonii sunt prea lungi.*
langsam	Die Schnecke ist langsam.
încet/lent	*Melcul se mişcă încet.*
laut	Die Musik ist laut.
tare	*Muzica este prea tare.*
lauwarm	Der lauwarme Kaffee schmeckt nicht.
călduţ/călâu/căldicel	*Cafeaua călâie n-are nici un gust.*

Tab. 4.1 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – ***Adjectiv***	**Beispiel** – ***Exemplu***
leise	Ich höre die leisen Gespräche nicht.
încet/liniştit	*Conversaţiile vorbite încet nu le aud.*
neu	Die neuen Schuhe gefallen mir sehr gut.
nou	*Pantofii noi îmi plac foarte mult.*
niedrig	Die Stufen sind niedrig.
jos	*Scările sunt joase.*
reich	Er ist reich an Erfahrung.
bogat	*Are o experienţă bogată.*
sauber	Saubere Hände sind sehr wichtig.
curat	*Mâinile curate au mare importanţă.*
schmal	Das ist ein schmaler Verband.
îngust	*Pansamentul este îngust.*
schnell	Das war eine schnelle Reaktion des Arztes.
rapid	*Reacţia medicului a fost rapidă.*
schön	Die Blumen sind schön.
frumos	*Florile sunt frumoase.*
sicher	Wir wohnen in einer sicheren Gegend.
sigur	*Locuim intr-o zonă sigură.*
spät	Es ist schon ziemlich spät.
târziu	*S-a făcut deja târziu.*
unangenehm	Das hat einen unangenehmen Geruch.
neplăcut	*Aceasta are un miros neplăcut.*
unbequem	Die Schuhe sind unbequem.
incomod	*Pantofii sunt incomozi.*
warm	Der Sommer war sehr warm.
cald	*Vara a fost foarte caldă.*
weich	Das Bett ist zu weich.
moale	*Patul este prea moale.*

Tab. 4.2 Allgemeine Eigenschaften – *Caracteristici generale*. Sortierung rumänisch – *Sortare în română*

Adjektiv – *Adjectiv*	**Beispiel – *Exemplu***
bogat	*Are o experienţă bogată.*
reich	Er ist reich an Erfahrungen.
cald	*Vara a fost foarte caldă.*
warm	Der Sommer war sehr warm.
călduţ/călâu/căldicel	*Cafeaua călâie n-are nici un gust.*
lauwarm	Der lauwarme Kaffee schmeckt nicht.
confortabil	*Fotoliul este confortabil.*
bequem	Der Sessel ist bequem.
curat	*Mâinile curate au mare importanţă.*
sauber	Saubere Hände sind sehr wichtig.
devreme	*Mă trezesc devreme.*
früh	Ich stehe früh auf.
fierbinte	*Plita arzătorului sobei este fierbinte.*
heiß	Die Herdplatte ist heiß.
frumos/arătos	*Copilul este frumos.*
hübsch	Das Kind ist hübsch.
frumos	*Florile sunt frumoase.*
schön	Die Blumen sind schön.
gros/groasă/voluminos	*Citesc o carte groasă.*
dick	Ich lese ein dickes Buch.
înalt	*Muntele acesta este înalt.*
hoch	Der Berg ist hoch.
încet	*Melcul se mişcă încet.*
langsam	Die Schnecke ist langsam.
încet/liniştit	*Conversaţiile vorbite încet nu le aud.*
leise	Ich höre die leisen Gespräche nicht.
incomod	*Pantofii sunt incomozi.*
unbequem	Die Schuhe sind unbequem.
îngust	*Pansamentul este cam îngust.*
schmal	Das ist ein schmaler Verband.
întins	*Terenul este foarte întins.*
flach	Die Landschaft ist flach.

Tab. 4.2 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – ***Adjectiv***	**Beispiel** – ***Exemplu***
jos	*Scările sunt joase.*
niedrig	Die Stufen sind niedrig.
larg	*Strada aceasta este largă.*
breit	Die Straße ist breit.
lung	*Pantalonii sunt prea lungi.*
lang	Die Hose ist zu lang.
mare	*Acest oraş este mare.*
groß	Diese Stadt ist groß.
mic	*Camera aceasta este pre mică.*
klein	Das Zimmer ist zu klein.
moale	*Patul este prea moale.*
weich	Das Bett ist zu weich.
murdar	*Încălţămintea murdară rămâne afară.*
dreckig	Die dreckigen Schuhe bleiben draußen.
neplăcut	*Aceasta are un miros neplăcut.*
unangenehm	Das hat einen unangenehmen Geruch.
nou	*Pantofii noi îmi plac foarte mult.*
neu	Die neuen Schuhe gefallen mir sehr gut.
periculos	*Intersecţia aceasta este periculoasă.*
gefährlich	Diese Kreuzung ist gefährlich.
plăcut	*Astăzi este o zi plăcută.*
angenehm	Heute ist ein angenehmer Tag.
rapid	*Reacţia medicului a fost rapidă.*
schnell	Das war eine schnelle Reaktion des Arztes.
rece	*Băutura este rece.*
kalt	Das Getränk ist kalt.
rece/răcoros	*Vremea este rece.*
kühl	Das Wetter ist kühl.
sărac	*Săracul om îmi pare aşa de rău de el.*
arm	Der arme Mensch tut mir leid.
scurt	*Haina este prea scurtă.*
kurz	Der Rock ist zu kurz.
sigur	*Locuim intr-o zonă sigură.*
sicher	Wir wohnen in einer sicheren Gegend.

Tab. 4.2 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – *Adjectiv*	**Beispiel – *Exemplu***
subțire	*Pătura este prea subțire.*
dünn	Die Decke ist zu dünn.
tare	*Oul acesta este fiert tare.*
hart	Das Ei ist hart gekocht.
tare/zgomotos	*Muzica este dată prea tare.*
laut	Die Musik ist laut.
târziu	*S-a făcut deja târziu.*
spät	Es ist schon ziemlich spät.
urâtă	*Bluza asta e urâtă.*
hässlich	Die Bluse ist hässlich.
vechi	*Aceasta este o casă veche.*
alt	Das ist ein altes Haus.

- **Eigenschaften zur Beschreibung von Menschen – *Caracteristici folosite pentru descrierea de persoane***

Die wichtigsten Adjektive zur Beschreibung von Menschen zeigen ◘ Tab. 4.3 und ◘ Tab. 4.4.

Cele mai importante adjective folosite în descrieriile de persoane ◘ tabelele 4.3 *i* ◘ tabelele 4.4.

Tab. 4.3 Menschliche Eigenschaften – *Caracteristici umane*

Adjektiv – *Adjectiv*	**Beispiel – *Exemplu***
alt	Eine alte Frau geht langsam.
bătrân	*O femeie bătrână merge încet.*
angenehm	Er ist ein angenehmer Mensch, ich mag ihn.
plăcut	*Este un om plăcut, îmi place de el.*
angespannt	Ein angespannter Mensch ist nicht lustig.
încordat	*Un om mereu încordat nu este vesel.*
attraktiv	Eine attraktive Frau ist schön.
atractiv	*O femeie atractivă este frumoasă.*
beliebt	Ein beliebter Arzt hat viele Patienten.
iubit	*Un medic iubit are mulți pacienți.*
berechnend	Ein berechnender Mensch denkt meist an sich.
calculat	*Un om calculat se vede doar pe sine.*

Tab. 4.3 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – ***Adjectiv***	**Beispiel** – ***Exemplu***
bösartig	Diese Frau ist im Alter bösartig geworden.
răutăcios	*Femeia aceasta a devenit răutăcioasă cu vârsta.*
brutal	Ein brutaler Mann schlägt andere.
brutal	*Un om brutal îi bate pe alţii.*
dick	Eine dicke Frau bewegt sich vielleicht zu wenig.
gras	*O femei grasă face prea puţină mişcare.*
dumm	Ein dummer Mensch nervt.
prost	*Un om prost te enervează.*
ehrlich	Ehrliche Menschen haben viele Freunde.
sincer/cinstit	*Oamenii sinceri au muţi prieteni.*
eifersüchtig	Ein eifersüchtiger Ehemann ist unangenehm.
gelos	*Un soţ gelos este neplăcut.*
ernst	Ernste Menschen lachen zu wenig.
serios	*Oamenii prea serioşi râd prea puţin.*
fantasielos	Fantasielose Kinder spielen immer dasselbe.
lipsit de fantezie	*Copiii lipsiţi de fantezie joacă aceleaşi jocuri.*
freundlich	Die freundliche Nachbarin grüßt immer so nett.
prietenos	*Vecina prietenoasă salută mereu aşa frumos.*
fröhlich	Fröhliche Kinder spielen gerne.
bucuros	*Copiii bucuroşi se joacă cu plăcere.*
geizig	Geizige Menschen geben nicht gerne.
zgârcit	*Oamenii zgârciţi nu dau cu plăcere.*
gepflegt	Sie ist eine gepflegte Person.
îngrijit	*Este o persoană foarte îngrijită.*
gesellig	Gesellige Menschen sind gerne beisammen.
sociabil	*Oamenii sociabil stau cu plăcere împreună.*
gesprächig	Gesprächige Frauen reden viel.
comunicativi	*Femei comunicative vorbesc mult.*

Tab. 4.3 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – *Adjectiv*	**Beispiel – *Exemplu***
glücklich	Glückliche Menschen leben länger.
fericiţi	*Oamenii fericiţi au o viaţă lungă.*
großzügig	Großzügige Menschen geben gerne.
darnici	*Oamenii darnici dau cu plăcere.*
gutmütig	Gutmütige Menschen haben viel Geduld.
blajin	*Oamenii blajini au multă răbdare.*
hilfsbereit	Hilfsbereite Nachbarn helfen gerne.
ajutorat/gata de ajutor	*Vecinii ajutoraţi te sprijină cu plăcere.*
humorvoll	Humorvolle Menschen lachen viel.
hazliu/cu umor	*Oamenii hazli au umor şi râd mult.*
interessant	Er ist ein interessanter Mann. Ist er verheiratet?
interesant	*Este un om interesant. Este căsătorit?*
jung	Junge Menschen sind voller Energie.
tânăr	*Oamenii tineri au multă energie.*
klug/intelligent	Kluge Menschen lesen gerne.
deştept	*Oamenii deştepţi citesc mult.*
langweilig	Langweilige Menschen sind uninteressant.
plictisitor	*Oamenii plictisitori sunt neinteresanţi.*
leichtsinnig	Leichtsinnige Menschen entscheiden ohne nachzudenken.
nechibzuit	*Oamenii nechibzuiţi hotăresc fără să gândească.*
lustig	Lustige Menschen machen Witze.
vesel	*Oamenii veseli fac glume.*
modern	Moderne Männer kochen gerne.
modern	*Bărbaţii moderni gătesc cu plăcere.*
neidisch	Neidische Menschen gönnen niemandem etwas.
invidios	*Oamenii invidioşi nu te trateză cu înţelegere.*
nett	Nette Menschen kommen gut an.
plăcut	*Oamenii plăcuţi au trecere.*
pünktlich	Pünktliche Menschen kommen nie zu spät.

Tab. 4.3 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – ***Adjectiv***	**Beispiel** – ***Exemplu***
punctual	*Omenii punctuali nu ajung niciodată prea târziu.*
reizbar	Reizbare Menschen ärgern sich schnell.
iritabil	*Oamnii iritabili se supără repede.*
sanft	Sie hat einen sanften Charakter.
blajin/duios	*Are o personalitate blajină.*
schlank	Ich bewundere deine schlanke Figur.
suplu	*Admir figura ta suplă.*
schwach	Seit der Krankheit bin ich schwach.
slab	*De când m-am îmbolnăvit sunt slab.*
selbstlos	Selbstlose Menschen sind nicht egoistisch.
dezinteresat	*Oamenii dezinteresaţi nu sunt egoişti.*
sparsam	Sparsame Menschen geben nicht gerne ihr Geld aus.
cumpătat	*Oamenii cumpătaţi nu-şi cheltuiesc banii.*
stark	Ich suche einen starken Mann.
puternic	*Caut un bărbat puternic.*
sympathisch	Sie ist mir sympathisch.
simpatic	*Îmi este simpatică.*
tolerant	Tolerante Menschen akzeptieren andere, wie sie sind.
tolerant	*Oamenii toleranti te acceptă aşa cum eşti.*
traurig	Warum bist du so traurig?
trist	*De ce eşti aşa de trist?*
unangenehm	Sie ist eine unangenehme Person.
neplăcut	*Este o persoană neplăcută.*
unbedeutend	Dieser Mensch ist für mich unbedeutend.
neimportant	*Acest om este neimportant pentru mine.*
unbeliebt	Er ist bei allen unbeliebt.
neiubit	*Este neiubit de toţi.*
unehrlich	Betrüger sind unehrlich.
nesincer	*Înşelătorii sunt nesinceri.*
unfreundlich	Die Bedienung ist unfreundlich.
neprietenos	*Ospătarul este neprietenos.*
ungepflegt	Der alte Mann ist ungepflegt.

Tab. 4.3 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – *Adjectiv*	**Beispiel – *Exemplu***
neîngrijit	*Bătrânul este neîngrijit.*
unglücklich	Er wirkt sehr unglücklich.
nefericit	*Pare foarte nefericit.*
unpünktlich	Unpünktliche Menschen verspäten sich oft.
nepunctual	*Oamenii nepunctuali întârzie mereu.*
unsympathisch	Keiner mag unsympathische Menschen.
nesimpatic	*Nimeni nu se interesează de oameni nesimpatici.*
verschwenderisch	Sei nicht so verschwenderisch!
risipitor	*Nu fi atât de risipitor!*
vertrauenswürdig	Der Pfarrer ist meist vertrauenswürdig.
demn de încredere	*Preotul este de obicei demn de încredere.*
zuverlässig	Meine Mutter war immer zuverlässig.
sprijin	*Pe mama mea te poţi baza și sprijinii întodeauna.*

Tab. 4.4 Menschliche Eigenschaften – *Caracteristici umane.* Sortierung rumänisch – *sortare alfabetică în limba română*

Adjektiv – *Adjectiv*	**Beispiel – *Exemplu***
ajutorat	*Vecinii ajutoraţi te sprijină cu plăcere.*
hilfsbereit	Hilfsbereite Nachbarn helfen gerne.
atractiv	*O femeie atractivă este frumoasă.*
attraktiv	Eine attraktive Frau ist schön.
bătrân	*O femeie bătrână merge încet.*
alt	Eine alte Frau geht langsam.
blajin/duios	*Are o personalitate blajină.*
sanft	Sie hat einen sanften Charakter.
blajini	*Oamenii blajini au multă răbdare.*
gutmütig	Gutmütige Menschen haben viel Geduld.
brutal	*Un om brutal îi bate pe alţii.*
brutal	Ein brutaler Mann schlägt andere.
bucuroşi	*Copiii bucuroşi se joacă cu plăcere.*
fröhlich	Fröhliche Kinder spielen gerne.

Tab. 4.4 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – ***Adjectiv***	**Beispiel** – ***Exemplu***
calculat	*Un om calculat se vede doar pe sine.*
berechnend	Ein berechnender Mensch denkt meist an sich.
comunicativ/vorbăreţ	*Femei comunicative vorbesc mult.*
gesprächig	Gesprächige Frauen reden viel.
cumpătat	*Oamenii cumpătaţi nu-şi cheltuiesc banii.*
sparsam	Sparsame Menschen geben nicht gerne ihr Geld aus.
darnici	*Oamenii darnici dau cu plăcere.*
großzügig	Großzügige Menschen geben gerne.
demn de încredere	*Preotul este de obicei demn de încredere.*
vertrauenswürdig	Der Pfarrer ist meist vertrauenswürdig.
deştept/inteligent	*Oamenii deştepţi citesc mult.*
klug/intelligent	Kluge Menschen lesen gerne.
dezinteresat	*Oamenii dezinteresaţi nu sunt egoişti.*
selbstlos	Selbstlose Menschen sind nicht egoistisch.
fericit	*Oamenii fericiţi au o viaţă lungă.*
glücklich	Glückliche Menschen leben länger.
gelos	*Un soţ gelos este neplăcut.*
eifersüchtig	Ein eifersüchtiger Ehemann ist unangenehm.
gras	*O femei grasă face prea puţină mişcare.*
dick	Eine dicke Frau bewegt sich vielleicht zu wenig.
hazliu/cu umor	*Oamenii hazli au umor şi râd mult.*
humorvoll	Humorvolle Menschen lachen viel.
încordat	*Un om mereu încordat nu este vesel.*
angespannt	Ein angespannter Mensch ist nicht lustig.
îngrijit	*Este o persoană foarte îngrijită.*
gepflegt	Sie ist eine gepflegte Person.
interesant	*Este un om interesant. Este căsătorit?*
interessant	Er ist ein interessanter Mann. Ist er verheiratet?
invidios	*Oamenii invidioşi nu te trateză cu înţelegere.*
neidisch	Neidische Menschen gönnen niemandem etwas.

Tab. 4.4 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – *Adjectiv*	**Beispiel – *Exemplu***
iritabil	*Oamnii iritabili se supără repede.*
reizbar	Reizbare Menschen ärgern sich schnell.
iubit/agreat	*Un medic iubit are mulţi pacienţi.*
beliebt	Ein beliebter Arzt hat viele Patienten.
lipsit de fantezie	*Copiii lipsiţi de fantezie joacă aceleaşi jocuri.*
fantasielos	Fantasielose Kinder spielen immer dasselbe.
modern	*Bărbaţii moderni gătesc cu plăcere.*
modern	Moderne Männer kochen gerne.
nechibzuit	*Oamenii nechibzuiţi hotăresc fără să gândească.*
leichtsinnig	Leichtsinnige Menschen entscheiden ohne nachzudenken.
nefericit	*Pare foarte nefericit.*
unglücklich	Er wirkt sehr unglücklich.
neimportant	*Acest om este neimportant pentru mine.*
unbedeutend	Dieser Mensch ist für mich unbedeutend.
neîngrijit	*Bătrânul este neîngrijit.*
ungepflegt	Der alte Mann ist ungepflegt.
neiubit	*Este neiubit de toţi./Nu este iubit de nimeni.*
unbeliebt	Er ist bei allen unbeliebt.
neplăcut	*Este o persoană neplăcută.*
unangenehm	Sie ist eine unangenehme Person.
neprietenos	*Ospătarul este neprietenos.*
unfreundlich	Die Bedienung ist unfreundlich.
nepunctual	*Oamenii nepunctuali întârzie mereu.*
unpünktlich	Unpünktliche Menschen verspäten sich oft.
nesimpatic/lipsit de simpatie	*Nimeni nu se interesează de oameni nesimpatici.*
unsympathisch	Keiner mag unsympathische Menschen.
nesincer	*Înşelătorii sunt nesinceri.*
unehrlich	Betrüger sind unehrlich.
plăcut	*Este un om plăcut, îmi place de el.*

Tab. 4.4 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – ***Adjectiv***	**Beispiel** – ***Exemplu***
angenehm	Geizige Menschen geben nicht gerne.
plăcut	*Oamenii plăcuţi au trecere.*
angenehm	Er ist ein angenehmer Mensch, ich mag ihn.
plictisitor	*Oamenii plictisitori sunt neinteresanţi.*
langweilig	Langweilige Menschen sind uninteressant.
prietenos	*Vecina prietenoasă salută mereu aşa frumos.*
freundlich	Die freundliche Nachbarin grüßt immer so nett.
prost/tâmpit	*Un om prost te enervează.*
dumm	Ein dummer Mensch nervt.
punctual	*Omenii punctuali nu ajung niciodată prea târziu.*
pünktlich	Pünktliche Menschen kommen nie zu spät.
puternic	*Caut un bărbat puternic.*
stark	Ich suche einen starken Mann.
răutăcios	*Femeia aceasta a devenit răutăcioasă vârsta.*
bösartig	Diese Frau ist im Alter bösartig geworden.
risipitor	*Nu fi atât de risipitor!*
verschwenderisch	Sei nicht so verschwenderisch!
serios	*Oamenii prea serioşi râd prea puţin.*
ernst	Ernste Menschen lachen zu wenig.
simpatic	*Îmi este simpatică.*
sympathisch	Sie ist mir sympathisch.
sincer	*Oamenii sinceri au muţi prieteni.*
ehrlich	Ehrliche Menschen haben viele Freunde.
slab	*De când m-am îmbolnăvit sunt slab.*
schwach	Seit der Krankheit bin ich schwach.
sociabil	*Oamenii sociabil stau cu plăcere împreună.*
gesellig	Gesellige Menschen sind gerne beisammen.

Tab. 4.4 (*Fortsetzung*)

Adjektiv – *Adjectiv*	Beispiel – *Exemplu*
sprijini	*Pe mama mea te poţi baza şi sprijinii întodeauna.*
zuverlässig	Meine Mutter war immer zuverlässig.
suplu	*Admir figura ta suplă.*
schlank	Ich bewundere deine schlanke Figur.
tânăr	*Oamenii tineri au multă energie.*
jung	Junge Menschen sind voller Energie.
tolerant	*Oamenii toleranti te acceptă aşa cum eşti.*
tolerant	Tolerante Menschen akzeptieren andere, wie sie sind.
trist	*De ce eşti aşa de trist?*
traurig	Warum bist du so traurig?
vesel	*Oamenii veseli fac glume.*
lustig	Lustige Menschen machen Witze.
zgârcit	*Oamenii zgârciţi nu dau cu plăcere.*
geizig	Geizige Menschen geben nicht gerne.

4.10 Positionen – Localizarea/poziţionarea

Localizarea/poziţionarea

oben	*sus*
unten	*jos*
über/darüber	*deasupra*
unter/darunter	*dedesubt*
vorne	*în faţă*
hinten	*în spate*
vor/davor	*înaintea*
hinter/dahinter	*înapoia*
neben/daneben/bei	*lângă/pe lângă/alături*
auf/darauf	*peste/deasupra*
von … bis	*de la … până la* (Abb. 4.11)

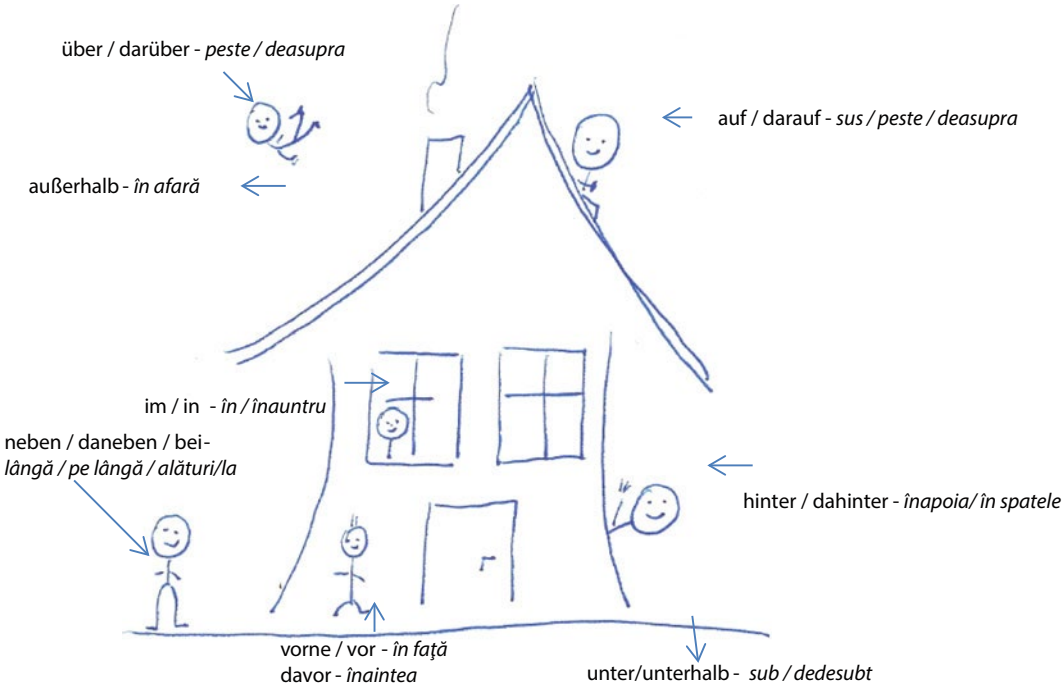
über / darüber - *peste / deasupra*
außerhalb - *în afară*
auf / darauf - *sus / peste / deasupra*
im / in - *în / înauntru*
neben / daneben / bei-
lângă / pe lângă / alături/la
hinter / dahinter - *înapoia/ în spatele*
vorne / vor - *în faţă*
davor - *înaintea*
unter/unterhalb - *sub / dedesubt*

Abb. 4.11 Positionen – *localizarea/poziţionarea*

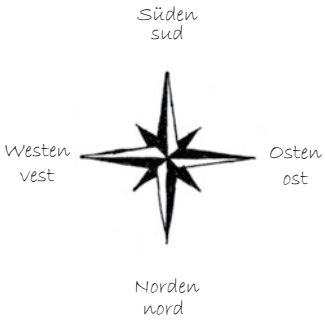

Abb. 4.12 Himmelsrichtungen – *punctele cardinale*

Richtungen – *Direcţii*

vor	*înainte/în faţa*
zurück	*înapoi*
rechts	*la drepta*
links	*la stânga*
geradeaus	*drept înainte*

Himmelsrichtungen – *Punctele cardinale*

Norden/nördlich	*în nord*
Westen/westlich	*în vest*
Osten/östlich	*în est*
Süden/südlich	*în sud* (Abb. 4.12)

Himmehlskörper – *Corpuri cereşti*

der Mond	*luna*
der Planet	*planeta*
die Sonne	*soarele*
der Stern	*steua*

Der menschliche Körper – Anatomia corpului uman

5.1 Kopf – Capul – 58

5.2 Gliedmaßen – Membrele corpului uman – 59

5.3 Körper – Corpul uman – 60

5.4 Innere Organe/Organsysteme – Organele interne – 62

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_5, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Capul

5.1 Kopf – Capul

Die Bezeichnungen der einzelnen Teile des Kopfes zeigt ◘ Abb. 5.1. – *Detalii ale părţilor capului în* ◘ Ilustr. 5.1.

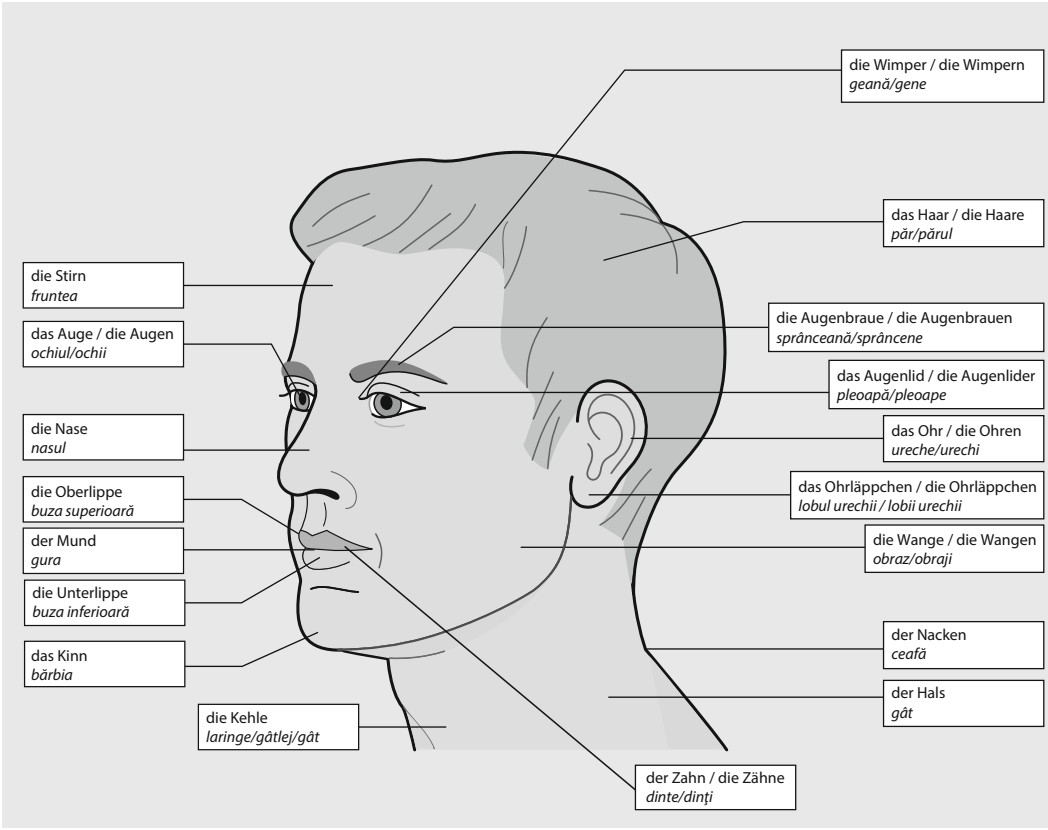

◘ **Abb. 5.1** Der Kopf – *Capul*. (Aus Nemier u. Seidel 2009)

5.2 Gliedmaßen – Membrele corpului uman

Mebmbrele corpului uman

◘ Abb. 5.2 zeigt die Teile der Hand. – ◘ Ilustraţia 5.2 *prezintă detalii ale mâinii.*

◘ Abb. 5.3 zeigt die Teile des Fußes. – ◘ Ilustraţia 5.3 *prezintă detalii ale piciorului.*

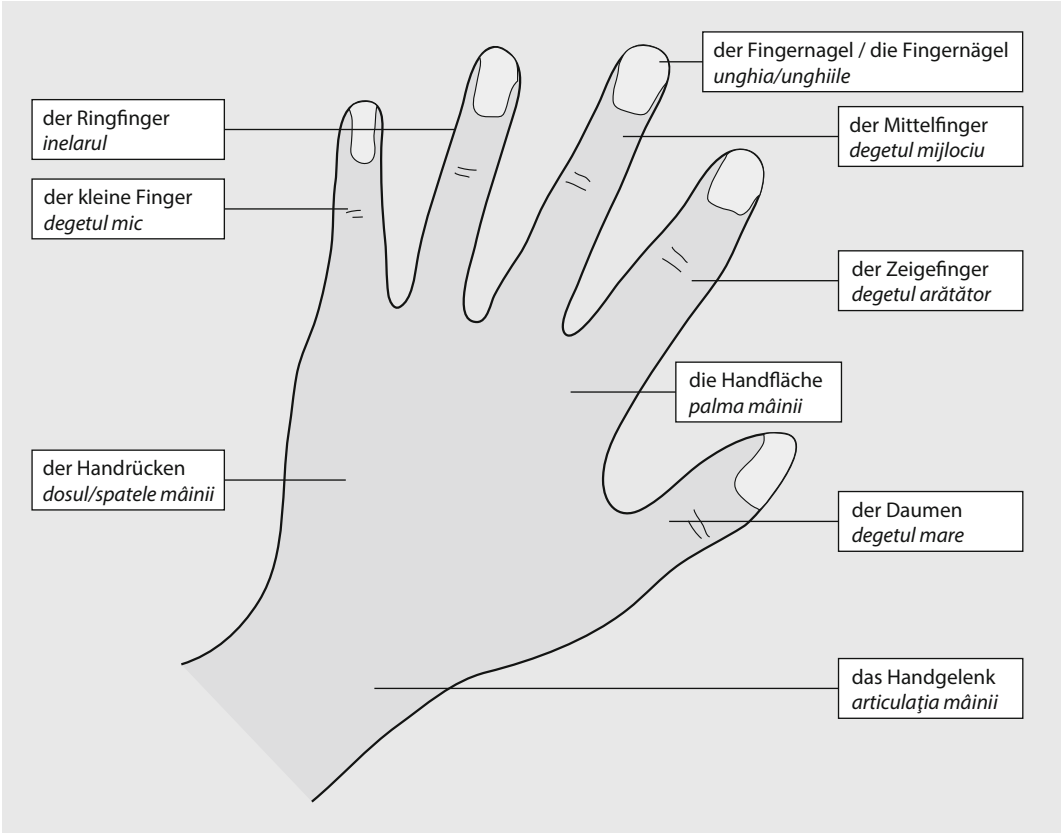

◘ **Abb. 5.2** Die Hand/die Hände – *Mâna/Mâinile*

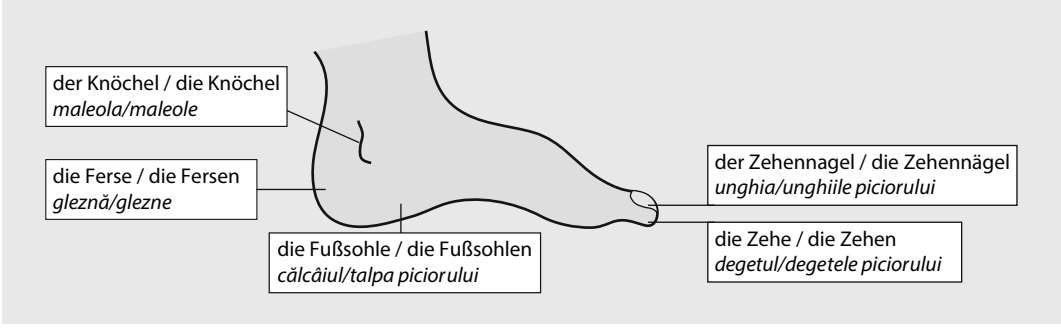

◘ **Abb. 5.3** Der Fuß/die Füße – *Piciorul/Picioarele*

Corpul uman

5.3 Körper – Corpul uman

Die Bezeichnungen der einzelnen Körperteile zeigt ◘ Abb. 5.4. – *Detalii ale părţilor corpului uman în* ◘ Ilustr. 5.4.

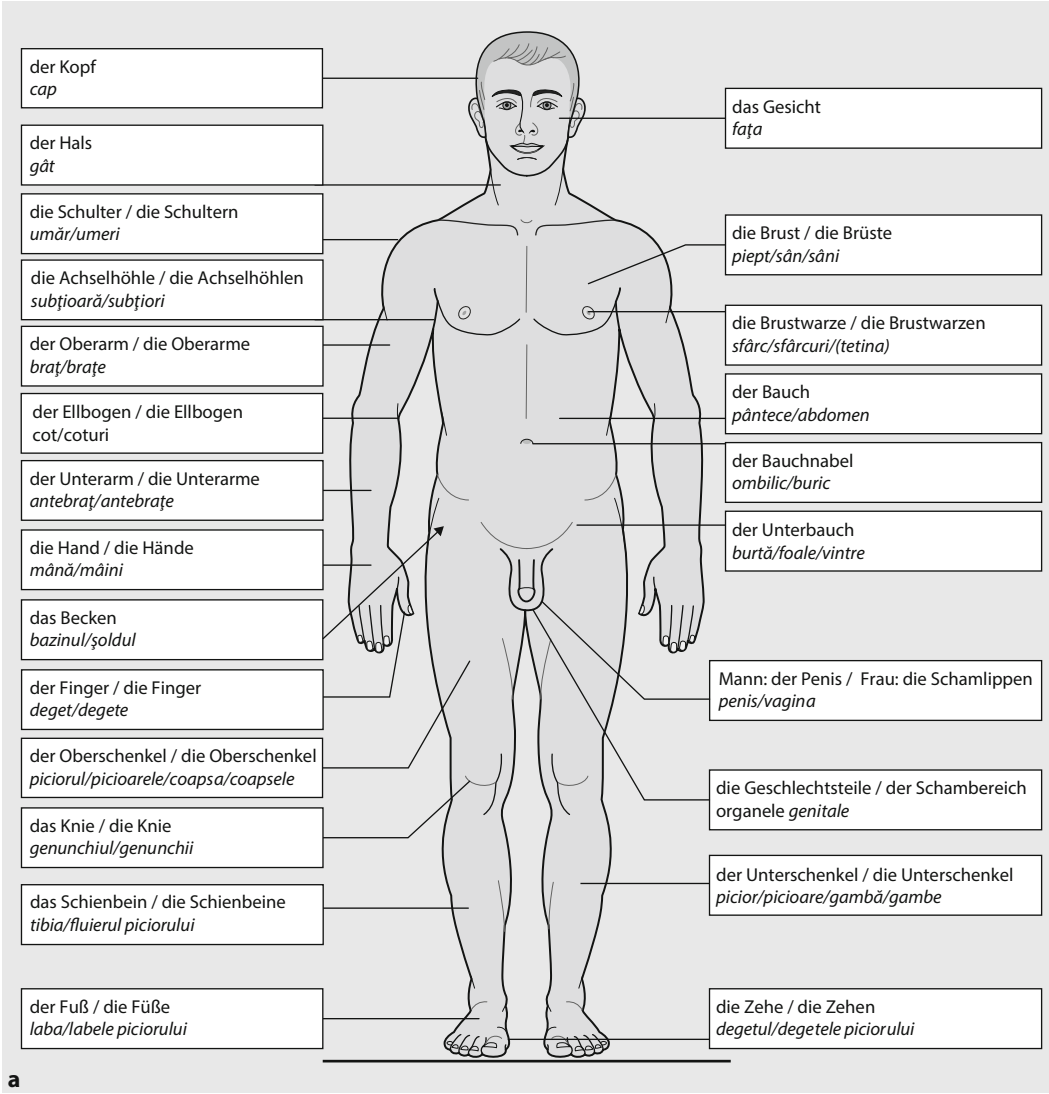

◘ **Abb. 5.4 a,b** Der Körper– *Corpul* **a** von vorne- *din faţă,* **b** von hinten - *din spate* (Aus Nemier u. Seidel 2009)

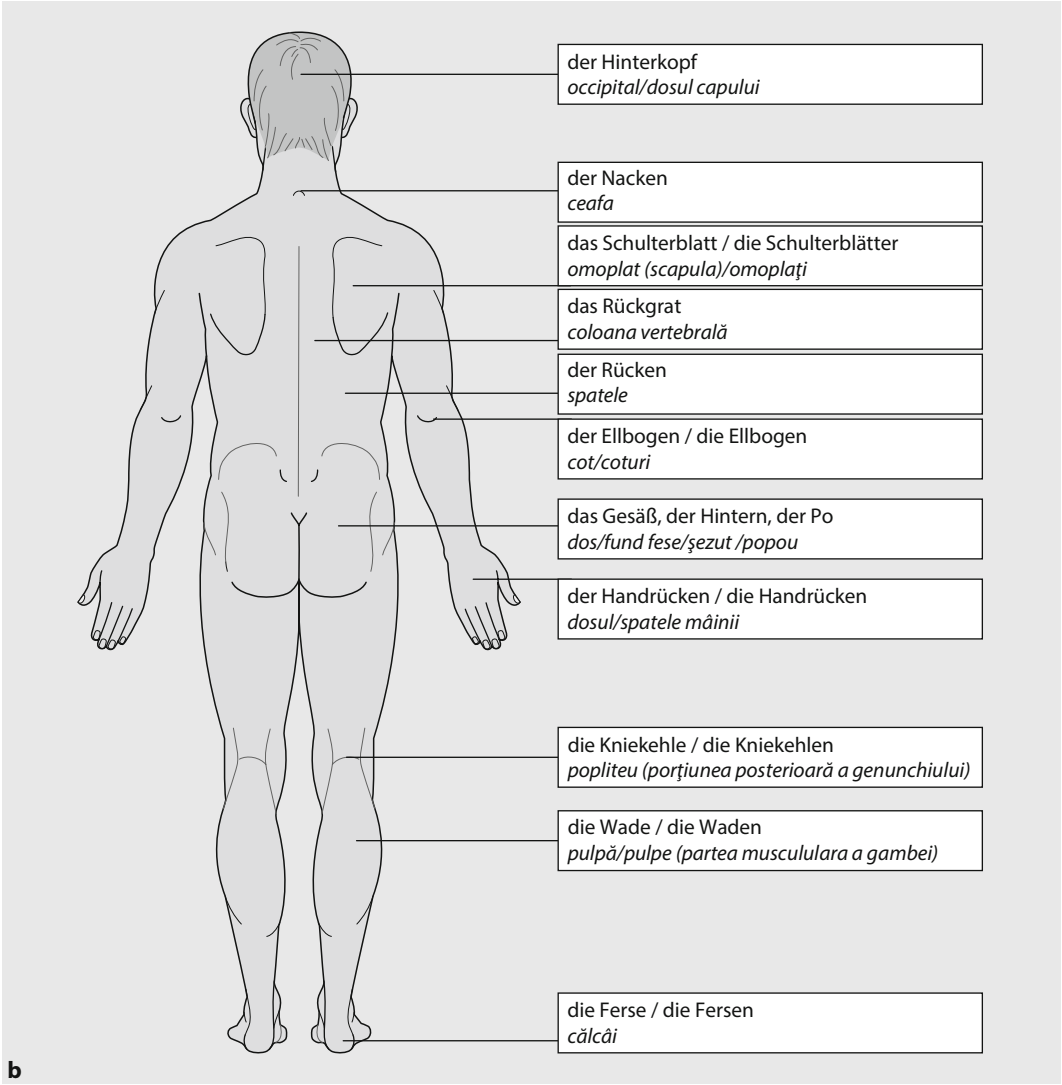

Abb. 5.4 a,b (*Fortsetzung*)

Organele interne

5.4 Innere Organe/Organsysteme – Organele interne

Die Bezeichnungen der inneren Organe zeigt ◘ Abb. 5.5. – *Denumirile organelor interne sunt prezentate în* ◘ Ilustr. 5.5.

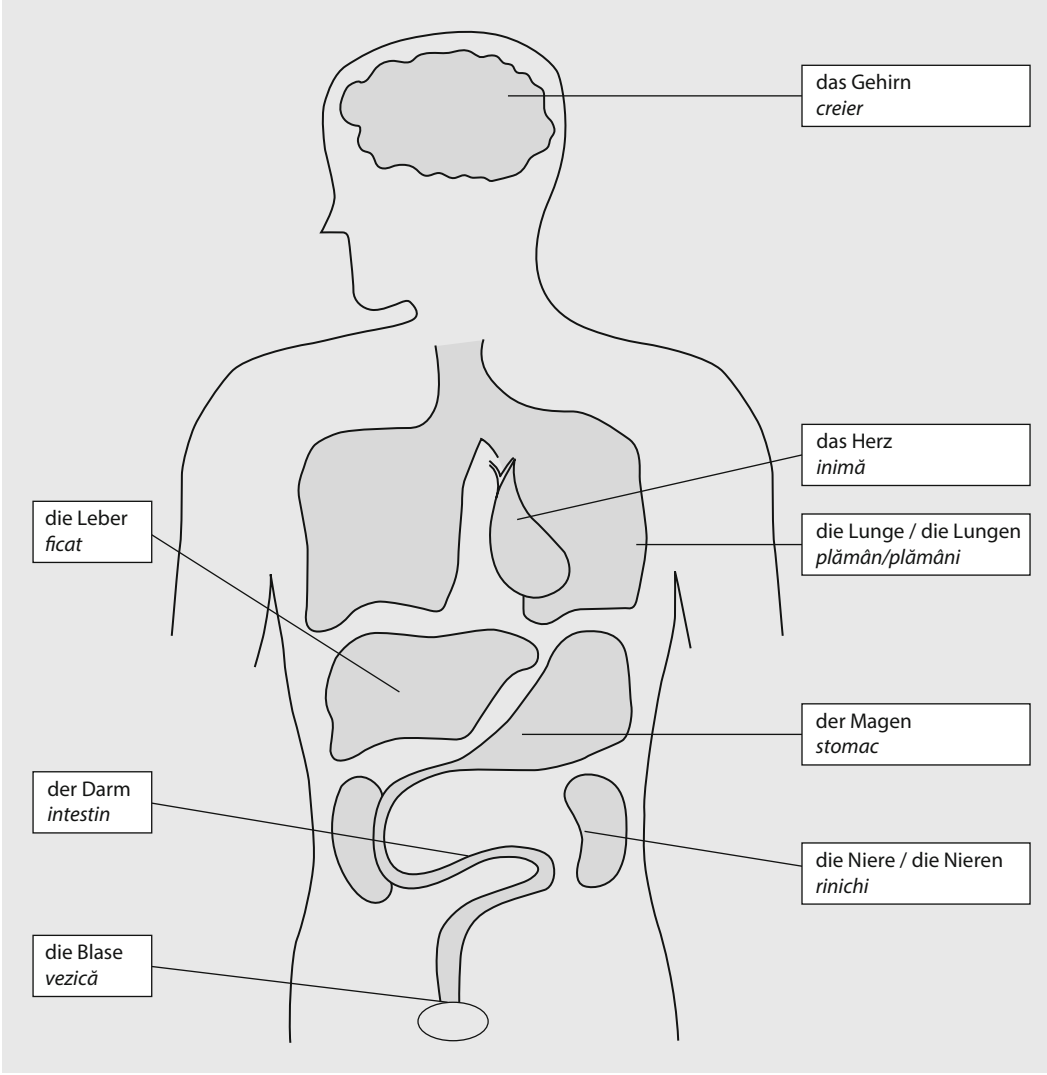

◘ **Abb. 5.5** Innere Organe – *Organe interne*

Gesundheit und Befinden – Sănătatea şi starea sănătăţii

6.1 Befinden allgemein – Starea sănătăţii în general – 64

6.2 Schmerzen – Dureri – 65

6.3 Häufige Erkrankungen – Afecţiuni comune – 68

6.3.1 Erkältungskrankheiten – Afecţiuni comune de sezon – 68

6.3.2 Erkrankungen der Atemwege – Afecţiuni ale căilor respiratorii – 69

6.3.3 Erkrankungen des Herz-Kreislauf-Systems – Afecţiuni ale aparatului circulator/ale sistemului cardio-vascular – 70

6.3.4 Erkrankungen des Verdauungstraktes – Afecţiuni ale aparatului digestiv – 72

6.3.5 Erkrankungen der Nieren und der Blase – Afecţiuni ale rinichilor și a vezicii urinare – 74

6.3.6 Erkrankungen des Skeletts, der Knochen und des Muskelapparates – Afecţiuni ale sistemului muscular și osos – 75

6.3.7 Neurologische Erkrankungen – Afecţiuni neurologice – 77

6.3.8 Schlafstörungen – Tulburări de somn/insomnia – 78

6.3.9 Hauterkrankungen – Afecţiuni ale pielii – 79

6.4 Medizinische Geräte und Pflegeausstattung – Echipament medical și articole folosite în activitatea de îngrijire – 81

6.5 Medikamente – Medicamente – 85

6.6 Arztbesuch – Vizita medicală – 87

6.7 Krankengymnastik – Fizioterapie/gimnastică medicală – 91

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_6, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

6.1 Befinden allgemein – Starea sănătăţii în general

Eine positive, aufmunternde Stimmung ist immer gut – und besser, als sich mit der Pflegeperson auf Jammertour zu begeben. Versuchen Sie aber, den richtigen Ton zu treffen, denn zu viel Energie und Optimismus kann auf die kranke Person auch negativ und dämpfend wirken und sogar als belastend empfunden werden.

O bună dispoziție, o atmosferă pozitivă, încurajatoare, este întotdeauna un lucru bun - mult mai bine decât să pornești împreună cu persoana îngrijită pe calea lamentărilor. Încercați însă să găsiți tonul potrivit, pentru că prea multă energie și optimism, poate acționa asupra persoanei bolnave negativ și în loc să amelioreze situația, prea multa bună dispoziție, poate fi percepută ca stresantă.

▪▪ Dialog 1

Pflegerin – *asistenta/îngrijitoarea:*

- Wie geht es Ihnen? –
  Cum vă merge?
- Wie fühlen Sie sich heute? –
  Cum vă simțiți astăzi?
- Bitte sagen Sie mir, was Ihnen fehlt. –
  Vă rog să-mi spuneți, ce vă lipsește.

Herr Müller:

- Mir geht es gut/sehr gut/wie immer. –
  Îmi merge bine/foarte bine/ca de obicei.
- Heute ist alles in Ordnung. Ich fühle mich sehr gut. –
  Astăzi este totul în ordine. Mă simt foarte bine.

Pflegerin – *asistenta/îngrijitoarea:*

- Das freut mich. –
  Asta mă bucură.

▪▪ Dialog 2

Pflegerin – *asistenta/îngrijitoarea:*

- Wie geht es Ihnen? –
  Cum vă merge?

Herr Müller:

- Mir geht es nicht gut/Ich fühle mich nicht wohl. –
  Nu-mi merge bine/nu mă simt bine.
- Ich fühle mich schwach/Ich bin so schwach. –
  Mă simt slăbit/Sunt așa de slăbit.

- Ich fühle mich nicht besonders. –
  Nu mă simt deosebit de bine.
- Mir ist schwindelig. – *Mă simt ameţit.*

Pflegerin – *asistenta/îngrijitoarea:*
- Das ist nicht schön. – *Asta nu e bine.*
- Wie kann ich Ihnen helfen? – *Cum vă pot ajuta?*
- Was wollen wir dagegen machen? –
  Ce putem să facem ca să fie mai bine?
- Dagegen müssen wir was unternehmen. –
  Împotriva acestei stări trebuie să facem ceva.

6.2 Schmerzen – Dureri

Dureri

▪▪ Dialog

- Ich habe schreckliche Kopfschmerzen. –
  Mă doare îngrozitor capul.
  - Das tut mir aber leid, möchten Sie eine Tablette? –
    Îmi pare rău, doriţi să luaţi o tabeletă?
- Ja, geben Sie mir bitte eine Tablette. –
  Da, daţi-mi vă rog o tabletă.
  - Hier die Tablette und ein Glas Wasser. –
    Aici e tableta şi un pahar cu apă.
  - Hoffentlich hilft es Ihnen. –
    Sper să vă ajute.
- Ich habe Halsschmerzen. –
  Am dureri de gât.
  - Haben Sie Probleme beim Schlucken? –
    Aveţi probleme la înghiţit?
  - Ich hole Ihnen ein Mittel zum Gurgeln. –
    Vă aduc o soluţie să faceţi o gargară.
  - Haben Sie sich erkältet? –
    V-aţi răcit?
  - Haben Sie auch Schnupfen? –
    Vă curge şi nasul?
  - Ich möchte Ihre Temperatur messen. –
    Aş dori să vă măsor temperatura.
- Ja, das können Sie gerne machen. –
  Da, va rog puteţi să o măsuraţi.
  - Bitte, hier ist das Thermometer. –
    Poftim, aici este termometrul.
  - Oh, Sie haben mehr als 37,2 °C. –
    O, aveţi mai mult de 37,2 °C.

- Ich gehe schnell in die Apotheke und hole Ihnen etwas gegen Erkältung. –
  Mă duc repede la farmacie și vă aduc ceva împotriva răcelii.

- Meine Augen tun weh/brennen. –
  Mă dor/ard ochii.
  - Sind Sie müde? –
    Vă simțiți obosit?
  - Bitte legen Sie sich kurz hin und entspannen Sie Ihre Augen. –
    Vă rog să vă culcați puțin ca să vă relaxați ochii.
  - Soll ich Ihnen Augentropfen bringen? –
    Să vă aduc picăturile pentru ochi?

- Ich habe Ohrenschmerzen. –
  Mă dor urechile.
  - Innen oder außen? –
    În interior sau în exterior?

- Innen. – *În interior.*
  - Dann müssen wir zum Arzt gehen. –
    Atunci trebuie să mergem la medic.

- Außen. – *În exterior.*
  - Haben Sie Ihr Hörgerät richtig angelegt? –
    V-ați atașat corespunzător aparatul auditiv?
  - Bitte lassen Sie mich das überprüfen, es kann eine Druckstelle sein. –
    Vă rog, lăsați-mă să verific, s-ar putea să fie ceva/un loc care vă apasă/strânge.

- Ich habe Zahnschmerzen. –
  Am dureri de dinți.
  - Dann müssen wir unbedingt zum Zahnarzt gehen. –
    Atunci trebuie să mergem neaparat la dentist.

- Ich habe Bauchschmerzen. –
  Am dureri de burtă.
  - Wo genau tut es weh? –
    Puteți să-mi arătați unde vă doare?
  - Was ist das für ein Schmerz? –
    Ce fel de durere simțiți.
  - Brauchen Sie Medikamente? –
    Aveți nevoie de medicamente?
  - Soll ich den Arzt holen? –
    Să chem medicul?
  - Ich rufe den Arzt an. –
    O să telefonez cu medicul.

- Ich habe Schmerzen in der Brust. –
  Am dureri în piept.

- Ich habe ein Stechen im Brustkorb. –
  Simt un junghi în piept.
  - Wo tut es weh? – *Unde vă doare?*
  - Wie stark sind die Schmerzen? –
    Cât de puternice sunt durerile?
  - Sind das ziehende Schmerzen/stechende Schmerzen? –
    Sunt dureri apăsătoare de ansamblu, sau sunt junghiuri înțepătoare?
  - Ich rufe den Arzt an. –
    Telefonez și înștiințez medicul.

Schmerzen sind kein normaler Zustand des Organismus. Wenn sich die Schmerzen wiederholen und über längere Zeit hinziehen, verständigen Sie den Arzt. Versuchen Sie auf keinen Fall, Ihre Pflegeperson selbst zu behandeln.

Durerea nu este o stare normală a organismului. Dacă dureriile se manifestă pe o perioadă mai lungă de timp, adresați-vă medicului de familie. Nu încercați în nici un caz să tratați de unul singur persoana dependentă de îngrijire fără acordul medicului.

- **Die Schmerzarten – *Tipuri de dureri***

akut	*acute*
chronisch/der Dauerschmerz	*cronice/dureri permanente*
stechend	*junghiuri/înțepătură ascuțită într-un punct fix*
ziehend	*dureri surde și pulsante/apăsătoare/de ansamblu/la suprafață*

Fragen zu Schmerzen und dem Befinden wiederholen sich bei verschiedenen Körperteilen, daher betrachten Sie die Dialoge als Beispiele und setzen Sie die entsprechende Körperstelle ein.

Întrebările despre durere și despre starea sănătății se repetă privitor la diferitele părți afectate ale corpului, prin urmare, luați în considerare dialogurile și exemplele date, pentru porțiunile și organele corespunzătoare ale corpului.

Afecțiuni comune

6.3 Häufige Erkrankungen – Afecțiuni comune

■ Verschiedenes – *Diverse*

die Blindheit	*vedere deficitară/orbire*
das Dekubitalgeschwür	*plăgi decubitale/urme de presiune*
der Diabetes/die Zuckerkrankheit	*diabetul*
die Krampfadern	*varice*
der Krebs	*cancer*
die Multiple Sklerose/MS	*scleroză multiplă*
die Schwerhörigkeit	*auz deficitar/surzenie*

Afecțiuni commune de sezon - Răceala

6.3.1 Erkältungskrankheiten – Afecțiuni comune de sezon

der Husten	*tuse*
die Halsschmerzen	*dureri de gât*
der Schnupfen	*rinoree/nas înfundat* (◘ Abb. 6.1)

◘ **Abb. 6.1** Nase – *Nasul*

■■ Dialog

— Ich bin erkältet/ich habe eine Erkältung. –
Sunt răcit/m-a prins o răceală.
— Ich habe Schüttelfrost. Mir ist mal warm, mal kalt. –
Am frisoane. Ba îmi este cald, ba frig.
— Ich schwitze sehr. –
Transpir foarte tare.
— Ich mache/gebe Ihnen einen Tee. –
Vă fac/dau un ceai.
— Hier sind die Taschentücher/Tempos. –
Aici, sunt batiste/tempos(batiste de folosință unică).
— Bitte nehmen Sie ein Hustenbonbon. –
Vă rog luați niște bombone pentru tuse.
— Ich hole Ihnen etwas aus der Apotheke. –
O să vă aduc ceva de la farmacie.
— Möchten Sie eine Tablette? –
Doriți o tabletă?
— Ja, bitte. – *Da, vă rog.*
— Ich löse sie in Wasser auf. –
O să o dizolv în apă.
— Bitte trinken Sie das. –
Vă rog beți asta.

- Sie sollten so viel wie möglich trinken. Hier steht Ihr Wasser. –
  Este bine să beți cât se poate de mult. Aici este apă pentru dvs.
- Ich werde Ihre Körpertemperatur unter dem Arm messen. –
  Am să vă măsor temperatura sub braț.
- Bitte bleiben Sie ruhig und halten Sie das Thermometer unter der Achsel fest. –
  Vă rog rămâneți liniștit și țineți termometrul sub braț.
- So, es ist vorbei, bitte heben Sie Ihren Arm, damit ich das Thermometer ablesen kann. –
  Așa gata, vă rog să ridicați brațul, ca să pot citi temperature.
- Ich werde Ihre Körpertemperatur im Liegen im Po messen. –
  Am să vă iau temperatura în poziție culcată, în dos.
- Bitte legen Sie sich auf die Seite und bleiben Sie ruhig. Jetzt werde ich das Thermometer einführen. –
  Vă rog să vă rotiți pe o parte și rămâneți liniștit. Acum o să introduc termometrul.
- So, es ist vorbei, Sie können sich auf den Rücken drehen. Ich ordne noch Ihre Kleidung. So können Sie gut liegen. –
  Gata, am terminat, puteți să vă întoarcei pe spate. Am să vă aranjez puțin îmbrăcămintea. Astfel încât să vă simțiți mai bine.

6.3.2 Erkrankungen der Atemwege – Afecțiuni ale căilor respiratorii

das Asthma	*astmă*
die Bronchitis	*bronșită*
die COPD/die chronisch obstruktive Atemwegserkrankung	*bolii pulmonare obstructive cronice (COPD)*
die Lungenentzündung	*Aprindere de plămâni* (◘ Abb. 6.2)

Bei Erkrankungen der Atemwege werden oft zur Unterstützung der Atmung Inhalatoren verwendet. Auch hier ist die Hygiene sehr wichtig. Vor dem ersten Einsatz eines Inhalators lassen Sie sich die Bedienung durch den Arzt oder eine Krankenschwester erklären und beachten Sie die Anweisungen genau. Meistens hat jedes Medikament einen eigenen Inhalator, den Sie zuerst erkunden und ausprobieren müssen.

În tratamentul bolilor căilor respratorii sunt adesea folosite inhalatoare medicale sau aparate de aerosoli, pentru a ajuta respirația.

Afecțiuni ale căilor respiratorii

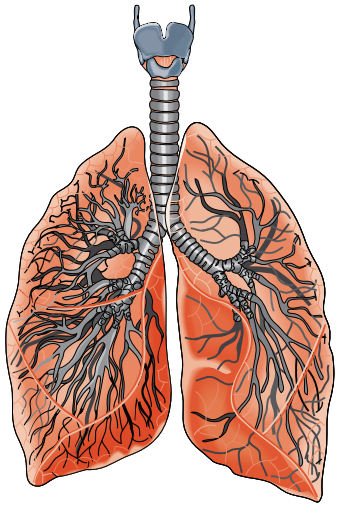

◘ **Abb. 6.2** Lunge – *Plămânii* (Aus Spornitz 2010)

Igiena este, și în cazul acesta, foarte importantă. Înainte de prima utilizare a unui inhalator, cereți, medicului sau asistentei, să vă explice modul de folosire și urmați instrucțiunile primite cu exactitate. De obicei fiecare medicament are propriul sau sistem inhalator, acesta trebuie înainte de folosire examinat și probat.

Dialog

- Ich bekomme keine Luft. –
  Nu primesc aer.
- Ich kann schlecht atmen. –
  Pot respira foarte greu.
  - Hier ist Ihr Inhalator. Brauchen Sie Hilfe? –
    Aici este inhalatorul. Aveți nevoie de ajutor?
  - Bitte, das ist Ihr Medikament. –
    Vă rog, aici este medicamentul dvs.
  - Bitte versuchen Sie, ruhig zu atmen und sich zu beruhigen. –
    Vă rog, încercați să respirați adînc și liniștit ca să vă calmați.
  - Leider müssen Sie heute im Bett bleiben. –
    Din păcate astăzi trebuie să rămâneți în pat.

Afecțiuni ale sistemului cardio-vascular

6.3.3 Erkrankungen des Herz-Kreislauf-Systems – Afecțiuni ale aparatului circulator/ale sistemului cardio-vascular

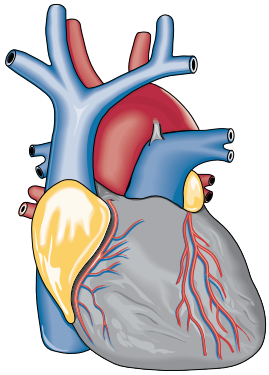

Abb. 6.3 Herz – *Inima*.(Aus Spornitz 2010)

der Bluthochdruck/die Hypertonie	*tensiunea arterială ridicată/hypertonia*
niedriger Blutdruck/die Hypotonie	*tensiunea arterială scăzută/hypotonia*
die Herzinsuffizienz	*insuficiența cardiacă*
der Herzinfarkt	*infarctul*
die Herzrhythmusstörungen	*aritmii cardiace*
der Herzschrittmacher	*stimulator cardiac (denumit și pacemaker sau stimulator artificial)* (Abb. 6.3)

Erkrankungen des Herzkreislaufsystems treten sehr oft bei älteren Patienten auf. Es bedeutet, dass die Pflegeperson eine Dauermedikation braucht. Die Blutdrucktabletten müssen immer zu fast gleicher Zeit eingenommen werden. Ein Auslassen einer Tablette/der Tabletten kann zu Blutdruckschwankungen führen und einen gefährlichen Schlaganfall oder Herzinfarkt auslösen.

Bolile sistemului cardiovascular apar foarte des la oamenii vârstnici. Aceasta înseamnă că persoana dependentă de îngrijire primește medicamentul necesar pe o etapă lungă. Comprimatele, ce se iau ca

reglator al tensiunii arteriale, trebuie să fie de regulă luate zilinic, la aceași oră. Omiterea unei tablete/comprimat poate provoca fluctuații ale tensiunii arteriale și să declanșeze un atac de cord sau un accident vascular cerebral periculos.

■■ Dialog

- Ich habe Herzklopfen. –
  Am palpitații la inimă.
  - Jetzt werden wir Ihren Blutdruck messen. –
    Atunci trebuie să măsuram tensiunea.
  - Es ist wieder Zeit, Ihren Blutdruck zu messen. –
    E timpul, să măsurăm tensiunea.
  - Bleiben Sie entspannt liegen/setzen Sie sich und legen Sie den Arm auf den Tisch. –
    Rămâneți vă rog culcat și relaxat/așezați-vă vă rog și culcați brațul pe masă.
  - Ich schiebe den Ärmel nach oben und lege die Manschette an. –
    Am să vă trag mâneca în sus și o să vă pun manșeta tensiometrului.
  - Ihr Blutdruck ist 120/80 mm/Hg. Das ist normal. –
    Tensiunea dvs. este 120/80 mm/Hg. Asta este o tensiune normală
  - Ihr Blutdruck ist zu hoch. Ich gebe Ihnen die vom Arzt für solche Fälle verordnete Tablette. –
    Tensiunea este ridicată, am să vă dau acum medicamentul prescris de medic pentru astfel de situații.
  - Ihr Blutdruck ist zu niedrig. Ich gebe Ihnen Wasser. Bitte trinken Sie das und legen Sie Ihre Beine hoch. –
    Tensiunea dvs. este prea scăzută. Am să vă dau să beți apă. Vă rog să beți din pahar și să vă culcați aici cu picioarele într-o poziție ridicată.
  - Anschließend können wir uns ein wenig bewegen. –
    După aceea putem face puțină mișcare.
  - Bitte lassen Sie mich Ihren Puls messen. –
    Vă rog lăsați-mă să vă iau pulsul.

Ein Schlaganfall muss sofort behandelt werden, sonst bleiben Dauerschäden wie Lähmungen, Sprachstörungen und Verwirrtheit. Schlimmstenfalls kann der Patient sterben.

Un accident vascular cerebral trebuie sa fie tratat imediat, în caz contrar pot rămâne leziuni permanente, cum ar fi paralizie, probleme de vorbire și confuzie. În cel mai rău caz acesta poate duce la decesul pacientului.

Falls Sie bei Ihrem Schützling folgende Symptome bemerken: plötzlicher Schwindel, starke Kopfschmerzen, plötzliche Verwirrtheit, Sprachstörungen, Desorientierung, Bewusstlosigkeit, Unfähigkeit, beide Hände hochzuheben, abfallende Mundwinkel (vor allem einseitig), Unfähigkeit, einen Satz zu wiederholen oder überhaupt zu sprechen: **Rufen Sie sofort den Notdienst an!** Bei einem Schlaganfall zählt jede Minute für den Erhalt der wichtigen Körperfunktionen.

Dacă protejatul dumneavoastră manifestă una din următoarele simptome: amețeală bruscă, dureri de cap severe, confuzie bruscă, tulburări în vorbire, dezorientare, pierderea conștienței, incapacitatea de a ridica ambele mâini, colțuri căzute ale gurii (mai ales pe o parte), incapacitatea de a repeta o propoziție sau de a vorbi: ***Sunați imediat la serviciul/medicul de urgență!*** *În cazul unui accident vascular cerebral (comoție cerebrală), fiecare minut contează pentru conservarea funcțiilor importante corpului.*

6.3.4 Erkrankungen des Verdauungstraktes – Afecțiuni ale aparatului digestiv

der Durchfall	*diaree*
das Magengeschwür	*ulcer gastric*
die Magenschmerzen	*dureri de stomac*
Probleme mit der Speiseröhre	*probleme pe esofag*
das Stoma	*stoma (orificiu creat chirurgical în peretele abdominal și atașarea sfârșitul intestinului subtire la această gaură)*
die Verstopfung	*constipație* (◘ Abb. 6.4)

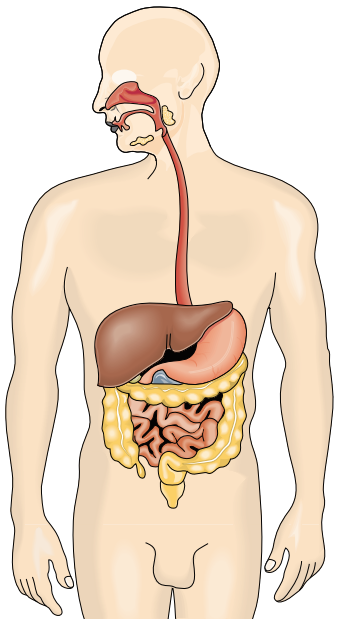

◘ **Abb. 6.4** Verdauungstrakt – *Tractul gastrointestinal*. (Aus Spornitz 2010)

▪▪ Dialog

- Ich habe Magenschmerzen. – *Am dureri de stomac.*
  - Ist Ihnen auch schlecht? *Simțiți că vă este rău?*
  - Müssen Sie sich übergeben? – *Trebuie să vomitați?*
- Nein. – *Nu.*
  - Ich werde Ihnen Ihre Tabletten geben/einen Tee machen. – *Am să vă dau tabletele/vă fac un ceai.*
- Ja. – *Da.*
  - Ich bringe Ihnen eine Schüssel und ein Handtuch. – *Vă aduc un lighean și un prosop.*

- Brauchen Sie noch etwas? –
  Mai aveți nevoie de ceva?

- Ich habe Verstopfung. –
  Sunt constipat.
  - Wann hatten Sie das letzte Mal Stuhlgang? –
    Când ați avut scaun ultima dată?
  - Möchten Sie ein Zäpfchen/ein Miniklistier? –
    Doriți un supozitor/sau un clistir/irigator pentru clismă?
  - Brauchen Sie dabei meine Hilfe? –
    Aveți pentru aceasta nevoie de ajutorul meu?
  - Ich werde für die nächsten Tage Ihre Ernährung umstellen. –
    În următoarele zile va trebui să modificăm meniul de alimentație.

- Ich habe Durchfall. –
  Am diaree.
  - Ist es tatsächlich Durchfall oder nur ein lockerer Stuhlgang? –
    Este chiar diaree, sau doar un scaun ceva mai moale?

- Es ist Durchfall. –
  Este diaree.
  - Haben Sie auch Bauchschmerzen? –
    Aveți și dureri de burtă?

- Ja. – *Da.*
  - Ich bringe Ihnen Zwieback/Salzstangen und schwarzen Tee/Cola. –
    V-am adus niște biscuiți/sărățele și ceai negru/cola.
  - Haben Sie sich verschmutzt? – *Va-ți murdarit?*

- Ja. – *Da.*
  - Nicht so schlimm. Ich helfe Ihnen, sich sauber zu machen und frische Wäsche anzuziehen. – *Nu face nimic. Vă ajut să vă curățați și vă aduc lenjerie proaspătă.*

- Nein.– *Nie.*
  - Gut. Hoffentlich geht es Ihnen bald besser. Vorsichtshalber werde ich in den nächsten Tagen besonders auf Ihre Ernährung achten. –
    Bine, sper să vă simțiți în zilele următoare mai bine. Ca măsură de precauție, în zilele următoare vom acorda o atenție specială în ce privește dieta dvs.

Afecțiuni ale rinichilor și a vezicii urinare

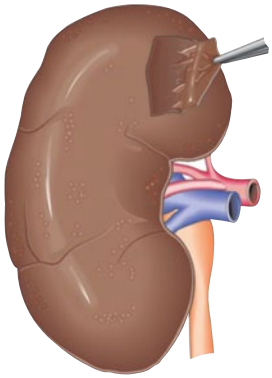

Abb. 6.5 Nieren – *Rinichii.* (Aus Spornitz 2010)

6.3.5 Erkrankungen der Nieren und der Blase – Afecțiuni ale rinichilor și a vezicii urinare

die Blasenentzündung	*inflamția vezicii urinare*
der Dauerkatheter	*cateterism uretral/ sondă vezicală*
die Inkontinenz	*incontinență*
die Niereninsuffizienz	*insuficiență renală*
die Nierenkolik	*colică renală* (Abb. 6.5)

Dialog

- So, jetzt werde ich Ihre Windel wechseln. –
  Așa, acum am de gând să schimb scutecul dvs.
- Bitte legen Sie sich hin. –
  Vă rog să vă culcați acolo.
- Bitte heben Sie Ihr Becken an. –
  Vă rog să ridicați acum bazinul.
- Bitte nehmen Sie Ihre Beine auseinander. –
  Vă rog să desfaceți acum picioarele.
- Richten Sie sich bitte auf. –
  Ridicați-vă acum, vă rog.
- Geschafft. Möchten Sie jetzt aufstehen oder noch kurz liegen bleiben? –
  Gata perfect, doriți să vă sculați imediat sau mai rămâneți puțin culcat?
- Ich möchte noch liegen bleiben. –
  Doresc să mai stau puțin în pat.
- Gut, ich werde Sie zudecken, damit Sie nicht frieren. –
  Bine, atunci am să vă acopăr, ca să nu fă fie frig.
- Sollten Sie einschlafen, wecke ich Sie zum Essen auf. –
  În caz că adormiți, vă voi trezi când voi servi mâncarea.

Inkontinenz ist ein Begriff zur Bezeichnung der Unfähigkeit zur Entleerungskontrolle. Der Patient kann Urin und/oder Stuhl nicht bewusst zurückhalten und somit den Zeitpunkt der Entleerung nicht selbst bestimmen. Die Beschwerden weisen unterschiedliche Schweregrade auf. Besonders mobile Personen leiden unter den Auswirkungen, wie Unsicherheit, Angst vor Verschmutzung oder unangenehmem Geruch.

In der Frühphase vermeiden es die betroffenen Personen, darüber zu reden. Sollten Sie des Öfteren verschmutzte Kleidung bemerken, sprechen Sie dieses Thema sehr behutsam an. Es gibt einige Hilfsmittel, die vom Arzt verordnet werden. Lassen

Sie sich dann auch in entsprechenden Sanitätsgeschäften informieren.

Incontinenta este definită prin pierderea involuntară a urinei sau a scaunului. Pacientul nu poate reține în mod conștient și nu poate determina astfel timpul de evacuare al urinei și/sau al scaunului. Afecțiunile acestea au diferite grade de severitate. Oameni deosebit de mobili sunt aceia care suferă adesea cel mai mult din cauza efectelor cauzate de incontinență, cum ar fi nesiguranță, teamă de murdărire a lenjeriei sau stare de jenă din cauza mirosului neplacut.

În faza de început persoanele afectate evită să vorbească despre acest subiect. Dacă observați frecvent lenjerie murdarită, abordați cu multă delicatețe și atenție această problemă. Există echipament sanitar ajutător în acest sens care este prescris de un medic. Informați-vă în legătură cu această problemă și în magazinele corespunzătoare cu produse tehnico-medicale.

6.3.6 Erkrankungen des Skeletts, der Knochen und des Muskelapparates – Afecțiuni ale sistemului muscular și osos

Afecțuni ale sistemului muscular și osos

die Arthrose		*osteoartita*	
der Bruch/die Brüche:		*fracturi:*	
	Beinbruch		*fractura piciorului*
	Bruch des Oberschenkels		*fractura coapsei*
	Oberschenkelhalsbruch		*fractura colului femural*
	Armbruch		*fractura brațului*
die Gelenkschmerzen		*artralagii/dureri articulare*	
die Muskelschmerzen		*dureri musculare*	
die Osteoporose		*osteoporoza*	
das Rheuma		*reumatismul*	

Dialog

- Ich kann mich nicht/kaum bewegen. –
  Nu pot să mă mișc, abia mă pot mișca.
- Ich habe schreckliche Gelenkschmerzen. –
  Am dureri teribile articulare.
- Ich habe Muskelschmerzen. –
  Am durei musculare.
- Jede Bewegung tut mir weh. –
  Mă doare fiecare mișcare.

- Ich habe Rückenschmerzen/mein Rücken tut mir weh. –
  Am dureri de spate/mă doare spatele.
  - Das tut mir für Sie leid, versuchen Sie aber trotzdem, sich ein wenig zu bewegen. Das ist wichtig, damit Sie nicht steif werden. –
    Îmi pare rău. Încercați totuși să vă mișcați puțin. Mișcarea e importantă ca să nu înțepeniți.
  - Hier sind Ihre Krücken. –
    Aici sunt cârjele dvs.
  - Hier ist Ihr Rollator. –
    Iată, aici e rolatorul.
  - Ich helfe Ihnen in den Rollstuhl. –
    Vă voi ajuta să vă așezați în scaunul cu rotile.
  - Ich werde Sie am Arm führen. –
    Am să vă conduc de braț.

Beachten Sie bitte das nicht zu unterschätzende Risiko eines Sturzes.

De la o anumită vârsă, vă rog să nu subestimați acest lucru, există un mare risc de cădere și accidentare.

Es gehört zu Ihren Aufgaben, darauf zu achten, dass eine Sturzgefahr ausgeschlossen oder möglichst gering gehalten wird. Vermeiden Sie z. B. rutschende Teppiche/Brücken, aufstehende Teppichkanten, hohe Türschwellen, am Boden liegende Gegenstände, Telefon- und Lampenkabel, schlechte Beleuchtung, zu lange Kleidung oder falsche Hausschuhe. Bemerken Sie bei der Pflegeperson Unsicherheit in der Balance, beim Gehen oder Aufstehen, bestehen Sie darauf, zu helfen. Kann Ihre Pflegeperson schlecht sehen oder wissen Sie von vorausgegangenen Stürzen, seien Sie doppelt aufmerksam. Jeder Sturz kann zu Knochenbrüchen und Schmerzen führen sowie eine noch stärkere Unselbständigkeit der Person hervorrufen.

Una dintre sarcinile dvs. este de a asigura și a face în așa fel ca riscul de cădere să fie eliminat sau redus la minim. Evitați de ex. covoare/traverse derapante, margini de covoare boțite, ușile cu praguri înalte, objecte căzute pe jos, cabluri electrice/de telefon, locurile iluminate foarte slab, haine prea lungi sau păpuci de casă necorespunzători. Daca observați la persoana dependentă de îngrijire o nesiguranță în echilibru, la mersul pe jos sau la sculatul în picioare, oferiți și insistați să accepte sprijinul dvs. Dacă persoana pe care o îngrijiți are o vedere slabă sau dacă sunteți informat de accidente petrecute anterior, dublați-vă atenția. Fiecare căzătură poate duce ușor la fracturi si dureri mari, și reduce și mai mult independența persoanei îngrijite.

6.3.7 Neurologische Erkrankungen – Afecțiuni neurologice

Afecțiuni neurologice

der Alzheimer	*boala Alzheimer*
die Altersdemenz	*demența senilă/asociată cu vîrsta*
die Demenz	*demența*
der Morbus Parkinson	*boala Parkinson* (◘ Abb. 6.6)

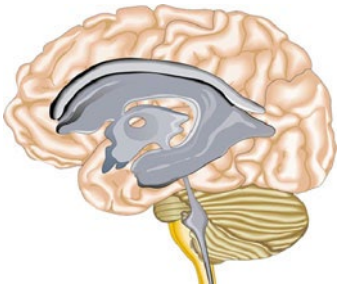

◘ **Abb. 6.6** Gehirn – Creierul (Aus Spornitz 2010)

Bei neurologischen Erkrankungen wie Morbus Parkinson oder Morbus Alzheimer hängt der Zustand des Patienten vom Stadium der Erkrankung ab und kann von hilfsbedürftig bis pflegebedürftig reichen. Charakteristisch dabei ist die fortschreitende Minderung des Bewusstseins und des Erinnerungsvermögens. Symptome (Erscheinungen) von Morbus Parkinson sind meist ein Zittern der Hände, Steifheit und schleppender Gang. Bei Morbus Alzheimer und Altersdemenz steht der Verlust der Erinnerung im Vordergrund. Die Patienten wissen oft nicht, wie ein angefangener Satz enden sollte, und erkennen bekannte Personen nicht mehr. Die Pflege solcher Patienten erfordert viel Geduld und Verständnis, denn ihr Verhalten entspricht oft dem Verhalten eines Kindes.

În cazul tulburărilor sistemului nervos, cum ar fi boala Parkinson, demența Alzheimer sau demența senilă, pacientul este dependent de stadiul bolii. În funcție de stadiul atins, o persoană bolnavă poate avea nevoie doar de un pic de ajutor sau se poate ajunge pînă la situația în care se necesită o îngrijire permanentă și intensivă. Simptomele caracteristice acestor boli sunt pierderea galopantă a conștienței și a memoriei. Simptomele bolii Parkinson sunt cele mai comune: mâinile tremură, se manifestă o rigidizare a coloanei vertebrale și a picioarelor, mersul este foarte încet. În cazul demenței Alzheimer și al demenței senile se prevalează pierderea memoriei. Pacienții de multe ori nu mai pot termina o propoziție sau idee începută, sau nu mai recunosc persoane familiare și cunoscute înainte. Îngrijirea acestor pacienți necesită multă răbdare și înțelegere, pentru că de multe ori, comportamentul lor corespunde comportamentului unui copil.

Dialog

Wer sind Sie überhaupt? –
Cine sunteți de fapt?
Ich kenne Sie gar nicht. –
Nu vă cunosc.
Ich bin Ihre Pflegerin. Machen Sie sich keine Sorgen, alles ist in Ordnung. –

Eu sunt persoana care vă îngrijește. Nu vă faceți griji, totul este în ordine.

Insomnia

6.3.8 Schlafstörungen – Tulburări de somn/ insomnia

Dialog

- Ich kann nicht einschlafen. –
  Nu pot să adorm.
  - Das tut mir aber leid. Was wollen wir tun? –
    Îmi pare rău. Ce putem face?
  - Möchten Sie aufstehen? –
    Doriți să vă sculați?
- Nein, ich bleibe liegen. –
  Nu, rămân culcat.
  - Dann kann ich Ihnen etwas vorlesen. –
    Antunci pot să vă citesc ceva.
  - Ich habe eine Zeitung/Zeitschrift oder ein Buch. –
    Am un ziar/revistă sau o carte.
- Lesen Sie aus dem Buch vor. –
  Citiți-mi din carte.
  - Gerne. Legen Sie sich zurück und ich lese. –
    Cu plăcere. Culcați-va din nou cu capul pe pernă, și eu vă voi citi.
  - Möchten Sie liegen bleiben? –
    Doriți să rămâneți culcat?
- Nein, ich möchte aufstehen. –
  Nu, doresc să mă scol.
  - Gut. Hier sind Ihre Hausschuhe. –
    Bine. Aici sunt pantofii de casă.
  - Ich setze Sie in den Sessel. –
    Vă ajut să vă așezați în fotoliu.
  - Möchten Sie Musik hören? –
    Doriți să ascultați muzică?

Achten Sie bitte darauf, dass Personen mit Schlafstörungen so kurz wie möglich tagsüber schlafen. Eine Mittagsruhe ohne zu schlafen bringt Erholung und begünstigt die Nachtruhe.

Faceți în așa fel ca persoanele care manifestă insomnii să doarmă cât mai puți in timpul zilei. O siestă, după masă, fără somn, relaxează suficient şi promovează somnul nocturn.

Schlafstörungen sind bei älteren Personen normal.

Einschlafstörungen: Hier helfen Einschlafrituale, z. B. immer gleiche Zeit des Zubettgehens, Getränk vorm Einschlafen, angenehme Bettwäsche.

Durchschlafstörungen: Beim nächtlichen Aufwachen sollte die Pflegeperson (wenn der Zustand es erlaubt) aufstehen, kurz ruhig beschäftigt werden und beim ersten Anflug von Müdigkeit sich wieder hinlegen und schlafen.

Frühes Aufwachen: Dies kann man mit Verdunkelung des Zimmers durch Rollläden und Vorhänge sowie Dämpfung der Geräusche hinauszögern. Wenn die Person jedoch wach ist, sollte sie gleich aufstehen und den Tag im üblichen Rhythmus verbringen.

Problemele cu somnul sunt la bătrânețe firești și un simptom normal al vârstei.

Probleme la adormire: în aceste cazuri, pot veni în ajutor anumite ritualuri de adormire, de exemplu, ore regulate de culcare, sau baie înainte de a merge la culcare, lenjerii de pat frumoase și proaspete.

La probleme de trezire repetată din somn în cursul nopții: ajutați persoana să se ridice din pat (în cazul în care stadiul ei fizic îi permite aceasta) și lăsați-o să se preocupe liniștit cu ceva, la primul semn de oboseală ajutați-o să se culce din nou și să doarmă.

Trezirea din somn dimineața foarte devreme: acest lucru se poate întârzia uneori prin întunecarea camerei cu obloane și perdele, precum și prin a căuta să se amortizaze cât mai mult zgomotele din împrejurimi, specifice dimineții. Cu toate acestea, în cazul în care persoana s-a treazit, trebuie să se scoale din pat și să-și petreacă ziua în ritmul ei obișnuit.

6.3.9 Hauterkrankungen – Afecțiuni ale pielii

Afecțiuni ale pielii

das Geschwür	*ulcer venos/ulcer varicos*
der Hautausschlag	*erupții cutanate/urticarii, eczeme, prurigouri*
der Hautpilz	*infecții fungice cutanate/candidoză*
der Herpes	*herpes*
die Pusteln	*pustule*
die Schuppenflechte	*psoriazis*

Dialog

Meine Haut juckt. – *Pielea mă mănâncă.*

Ich habe einen Hautausschlag. – *Am o erupție pe piele.*

- Lassen Sie mich das sehen. Sieht gar nicht so schlimm aus/sieht nicht gut aus. –
  Lăsați-mă vă rog să mă uit. Nu arată așa de rău/nu arată prea bine.
- Wir zeigen das dem Hautarzt. –
  Trebuie să vă consulte un medic dermatolog.

- Ich habe eine schmerzende Stelle an der Lippe. –
  Am la buză un loc care mă doare.
  - Das kann Herpes sein. Ich tupfe gleich eine Creme darauf. – *Ar putea să fie un herpes. Am să dau cu un pic de alifie.*

Sollte Ihre Pflegeperson bettlägerig sein, müssen Sie unbedingt auf die Früherkennung und Vermeidung von Dekubitus achten.

În cazul în care persoana dependentă de îngrijire este imobilizată la pat, acordați o mare atenție la depistarea precoce și la prevenirea ulcerelor de presiune/ulcer decubit/escară.

Dekubitus (Druckgeschwür) ist eine durch anhaltenden Druck entstehende Gewebeschädigung. Durch langes Liegen oder Sitzen in gleicher Position wird an den Druckstellen die Blutzirkulation gestört und das Gewebe wird nicht ausreichend mit Blut versorgt. Daraus resultieren sehr schlecht heilende Geschwüre und Wunden. Besonders gefährdete Stellen sind:

- In der Rückenlage: Hinterkopf, Schulterblätter, Wirbelsäule, Ellenbogen, Beckenkamm, Kreuzbein, Sitzbein, Fersen, Zehen.
- In der Seitenlage: Ohr, Schulterhöhe, Ellenbogen, Beckenkamm, Knie, Fußaußenseite.

Ulcerul decubit (escara) este cauzat de leziuni tisulare prin presiune susținută. La o persoana care este culcată pe o perioadă lungă pe spate sau stă așezată mereu în aceeași poziție, circulația sângelui este perturbată și țesutul nu este alimentat suficient cu sânge. Acest lucru duce la o vindecarea foarte grea a ulcerului de presiune și cauzează răni. Locuri deosebit de critice sunt:

- *În poziția culcat pe spate: cap, omoplati, coloana vertebrală, cot, creasta iliacă a bazinului (partea de sus al osului bazinului), sacrum, ischia, călcâiele, degetele de la picior.*
- *În poziția culcat pe laterală: urechea, umărul, coatele, creasta iliacă a bazinului, genunchi, partea din afară a labei piciorului.*

Es gibt eine einfache Methode, um die Blutzirkulation zu überprüfen: Sie drücken mit dem Finger auf die gefährdete Stelle.

Durch den Druck entsteht eine weiße Verfärbung, die normalerweise gleich wieder verschwindet – die Haut sieht wie vorher aus. Sollte das nicht passieren, müssen Sie für eine sofortige Druckentlastung (Umdrehen, Anti-Dekubitus-Hilfsmittel unterlegen) sorgen.

Există o metodă simplă pentru a verifica circulația sanguină: presați cu degetul pe porțiunea vulnerabilă. Presiunea aceasta produce decolorarea regiunii, această pată de obicei dispare din nou – iar culoarea pielii arată ca înainte. Dacă acest lucru nu se întâmplă, trebuie să luați măsuri imediate prin reducerea presiunii în zona afectată (în primul rând prin schimbarea poziției pacientului, apoi prin aplicarea de pansamente moderne dedicate; acestea vor fi selectate în funcție de aspectul escarei și de gradul de afectare a țesuturilor).

6.4 Medizinische Geräte und Pflegeausstattung – Echipament medical și articole folosite în activitatea de îngrijire

Echipament medical și articole folosite în activitatea de îngrijire

Pflegepatienten bekommen oft einige Medikamente, die Einfluss auf Zuckerwerte, Höhe des Blutdrucks oder des Gewichts haben. Um die Wirksamkeit der Medikamente festzustellen oder die richtige Dosis zu finden, wird oft eine Messung des Blutzuckerspiegels, des Blutdrucks oder des Körpergewichts benötigt. Klären Sie mit dem Hausarzt oder den verantwortlichen Personen, welche dieser Messungen Sie durchführen sollen und für welche ein entsprechendes Pflegepersonal zuständig ist.

Die einfachsten Messungen, die keine Vorkenntnisse erfordern, sind Wiegen, Messung des Bauchumfangs und Blutdruckmessen. Lassen Sie sich die Geräte vorführen und die Bedienung erklären. Achten Sie darauf, diese Messungen zu immer gleichen und vorab bestimmten Zeiten durchzuführen und die Ergebnisse sorgfältig aufzuschreiben. So können Sie dem Arzt, aber auch sich selbst die Arbeit erleichtern.

Pacienților dependenți de îngrijire li se administrează de multe ori unele medicamente care afecteaza nivelul de glucoza, nivelul tensiunii arteriale sau greutatea. Pentru a determina eficacitatea acestor medicamente sau pentru a găsi doza potrivită, de multe ori este indicată o măsurare a glicemiei, a tensiunii arteriale sau a greutații. Stabiliți cu medicul de familie sau cu persoanele responsabile, care din aceste măsurători, puteți sau trebuie, să le efectuați dvs. și ce este necesar să fie făcut de un personal medical profesionist.

Măsurătorile cele mai simple, care nu necesită cunoștințe anterioare deosebite, sunt cele de cântărire, de măsurare a circumferinței

taliei și de măsurare a tensiunii arteriale prin tensiometre. Cereți să vi se prezinte acest echipament și să vi se explice funcționarea acestor dispozitive. Aceste măsurători trebuie efectuate la intervale de timp predeterminate și rezultatele lor trebuie notate cu atenție. Astfel puteți fi desigur de mare ajutor medicului, dar, de asemenea, prin respectarea unori ritualuri zilnice, puți să vă ușurați simțitor munca în activitatea de îngrijire și asistență.

- **Pflegehilfsmittel zur Erleichterung der Pflege – *Echipament folosit pentru facilizarea muncii de îngrijire***

das Pflegebett	*patul medical*
das Pflegebettzubehör	*accesorii pentru pat medical*
die Bettverlängerung, Bettverkürzung	*sisteme de lungire pentru pat (extensie sau scurtare pat)*
der Krankenaufrichter	*sisteme de ridicare pacient*
die Aufrichtehilfe	*scăriță, dispozitive de poziționare în pat*
die Aufstehhilfe	*dispozitive de ridicare și transfer*
das Lagerungskissen	*perne și colaci anitiescara*
die Seitengitter	*bare laterale pentru pat*
die Rückenstütze	*dispozitiv de poziționare pentru trunchi și pentru spate*
der Pflegebett-Tisch	*măsuță de servit pentru pat medical*
der Pflegeliegestuhl	*scaune/fotolii-lift ortopedice*
das Hebegerät	*elevatoare*
der Knietisch	*masă de servit la pat*

- **Pflegehilfsmittel zur Körperpflege/Hygiene – *Echipament pentru igiena corporală***

die Bettschutzeinlage	*husa impermeabila de protecție pentru pat*
der Badewannenlift	*lift elevator pentru cada de baie*
der Toilettenstuhl	*scaun (pliabil) cu toaletă*
die Bettdusche	*duș mobil*
die Bettpfanne	*plosca medicală*
die Urinflasche	*urinar (femei, bărbați)*
der Urinflaschenhalter	*suport pentru urinar*

- **Pflegehilfsmittel zur selbständigeren Lebensführung/ Mobilität – *Echipament pentru mobilitatea personală și dispozitive de mers***

das Hausnotrufsystem	*sistem personal de alarmă*
der Gehwagen/der Rollator	*cadru de mers/rolator*
der Rollstuhl	*scaun, fotoliu pe rotile*
die Krücke	*cârje*
der Gehstock	*baston*

- **Pflegehilfsmittel zur Linderung von Beschwerden – *Echipament pentru ameliorarea simptomelor***

die Lagerungsrolle	*rulou/colac antiescara*
die Auflage gegen Dekubitus	*saltea antiescara*

- **Pflegehilfsmittel zum Verbrauch– *Materiale de unică folosință***

das Desinfektionsmittel	*material desinfectant*
die Fingerlinge	*orteze elastice/separatoare pentru degete*
die Hand-/Hautschutzcreme	*cremă de protecție pentru mâini*
das Inkontinenzmaterial	*produse pentru incontinență*
die Latexhandschuhe/Einmal-handschuhe	*mănuși de protecție din latex*
der Mundschutz	*mască de protecție respiratorie*
die saugende Bettschutzeinlage zum Einmalgebrauch	*protecție absorbantă pentru pat și lenjerie*
die Schutzbekleidung	*îmbrăcăminte de protecție*
die Schutzschürze	*halat/șorț de protecție*

- **Sonstige Hilfsmittel – *Articole medicale diverse***

das Blutdruckmessgerät	*aparat de masură a tensiunii/tensio-nometru*
die Digitalkamera zur Wunddoku-mentation	*aparat de fotografiat digital pentru fotografierea plăgilor și rănilor*
die Körperwaage	*cântar medical pentru uz personal*
der Eisbeutel	*pungă medicală cu geață/compresă gel rece*
das Thermometer	*termometru*

das Verbandset mit Schere	*set bandajare/pansamente/foarfecă*
das Wärmekissen	*pernă electrică/pernă termica/ compresă gel cald*
die Brille	*ochelari de vedere*
das Hörgerät	*aparat auditiv/proteze auditive*
die Zahnprothese	*proteze dentare*

Dialog

- Ich möchte lesen, bitte geben Sie mir meine Brille. –
  Aș dori să citesc, vă rog să-mi dați ochelarii.
  - Ja, hier ist sie. Ich nehme sie aus dem Futteral/Etui heraus. –
    Sigur, ochelarii sunt aici. O să-i scot din etui/cutia de protecție.
  - Ich putze noch schnell die Gläser. –
    Am să curăț mai întâi lentilele.
  - Der Bügel ist abgebrochen, ich muss die Brille zum Optiker bringen. –
    Suportul este rupt, o să trebuiască să duc ochelarii la un optician.
  - Gut, dass wir eine Reservebrille haben. –
    Ce bine că avem ochelari de rezervă.
- Ich kann trotz der Brille nicht gut lesen. –
  În ciuda ochelarilor, nu văd bine la citit.
  - Dann gehen wir demnächst zum Augenarzt. –
    Atunci trebuie să mergem în curând la un medic oftalmolog.
  - Soll ich vorlesen? –
    Doriți să vă citesc eu?

Hörgeräte – *Aparate auditive*

Ein Hörgerät muss fachgerecht aufbewahrt und täglich gereinigt werden. Lassen Sie sich entsprechend einweisen.

Aparatul auditiv trebuie păstrat și manipulat corespunzător și trebuie curățat zilnic. În consecință cereți, să fiți instruit din timp, în folosirea aparatului auditiv (Abb. 6.7).

Abb. 6.7 Ohr – *Urechea*

Dialog

- Ich höre Sie schlecht. –
  Vă aud foarte prost.
  - Haben Sie Ihr Hörgerät eingesetzt? –
    Va-ți pus deja aparatul auditiv?
- Ja, aber es funktioniert nicht/ich höre Sie trotzdem nicht. –
  Da, dar nu funcționează/oricum nu vă pot auzi.

- Lassen Sie mich das überprüfen. –
  Lăsați-mă vă rog să verific.
- Versuchen wir nochmals, es einzusetzen. Das Gerät war nicht eingeschaltet. –
  Așa, atunci să mai încercăm o dată. Întrerupătorul aparatului era închis.
- Ich vermute, die Batterie ist leer. Wo sind die Ersatzbatterien? –
  Presupun că bateria a expirat. Unde sunt bateriile de rezervă.

- Weiß ich nicht/die sind ausgegangen. –
  Nu știu/cred că nu mai avem.
- Ich hole beim Akustiker neue Batterien. –
  Mă voi duce la acustician să iau baterii noi.

- **Heilmittel – *Tratamente și remedii vindecătoare***

die Bewegungstherapie	*terapia prin mișcare*
die Elektrotherapie	*electroterapia*
die Massage	*masajul*
die Stimm- und Sprechtherapie	*terapia tulburărilor de limbaj si comunicare*
die Ergotherapie	*ergoterapia*
die motorisch-funktionelle Behandlung	*terapia sistemului motoric somatic*
das Hirnleistungstraining	*antrenarea activității creierului*
die physikalische Therapie	*fizioterapia*
die psychisch-funktionelle Behandlung	*terapia afectiunilor sistemului nervos*

6.5 Medikamente – Medicamente

Medicamente

Die meisten Medikamente, viele sonstige Heilmittel und Hilfsmittel müssen vom Arzt verordnet werden. Der Patient muss 10 % der Kosten des Medikaments/Heilmittels und 5–10 € je Verordnung bezahlen.

Majoritatea medicamentelor și al celorlalte produse medicinale trebuie să fie prescrise de un medic. Pacientul preia plata de 10 % din costul medicamentului și mai are de plătit între 5-10 € pentru fiecare prescripție/rețetă medicală.

Zu Ihren Aufgaben gehört wahrscheinlich auch die Verabreichung von Medikamenten. Dies soll genau nach Vorgaben des Arztes erfolgen. Um eine Sicherheit für Sie (richtiger Umgang mit

Medikamenten und eine Kontrolle der eigenen Handlung) und für Ihre Pflegeperson zu gewährleisten und gleichzeitig für den Arzt Transparenz zu schaffen, besorgen Sie sich ein Heft und tragen Sie regelmäßig folgende Daten ein:

- Medikamentengabe mit genauer Uhrzeit,
- Dosierung und Art des Medikamentes,
- falls ein Medikament nicht eingenommen/nicht verabreicht werden kann, die Ursache und genaue Zeit der nötigen Einnahme.

În activitatea de îngrijire, probabil, veți avea și sarcina de administrare de medicamente. Acest lucru trebuie făcut exact așa cum a fost specificat de către medic. Pentru siguranța și pentru liniștea dvs. (în ceea ce privește utilizarea corectă a medicamentelor și de control al acțiunilor efectuate de dvs.), pentru siguranța persoanei îngrijite, dar mai ales pentru corecta informare a medicului, procurați-vă un caiet si notați următoarele:

- *medicația administrată și ora exactă,*
- *dozarea efectuată și tipul/numele medicamentului,*
- *în cazul în care un medicament nu poate fi administrat la o ora stabilită, notați cauza imposibilității de administrare a medicamentului și ora exacta când ar fi fost necesară administrarea lui* (◘ Abb. 6.8).

◘ **Abb. 6.8** Medikamente – *Medicamente*

▪ Applikationsformen – *Tipuri și forme de administrare*

oral/Anwendung über den Mund/schlucken		*oral/administrare pe cale bucală/prin înghițire*	
	die Brausetablette		*comprimate efervescente*
	das Dragee		*drageuri*
	die Kapsel		*capsule*
	die Lutschtablette/die Kautablette		*pastile de supt sau masticabile*
	der Saft		*suc*
	der Sirup		*sirop*
	die Tablette		*tablete*
	die Tropfen		*picături*
dermal/auftragen auf die Haut/einreiben/eincremen		*dermic/aplicare pe piele/prin fricționare/prin ungerea loțiunii sau a alifiei*	
	die Creme		*gel*
	das Gel		*cremă*
	die Lotion		*loțiune, emulsie*
	das Pflaster		*plasture*

	der Puder		*pudră*
	die Salbe/Paste		*unguent/alifie/pastă*
	das Spray		*spray*
	die Tinktur		*tinctură*
nasal/Anwendung über die Nase/eintropfen/inhalieren		*nasal/aplicare prin nas/în picaturi/prin inhalații*	
	die Nasensalbe		*unguent nazal*
	das Nasenspray		*spray nazal*
	die Nasentropfen		*picături pentru nas*
rektal/einführen in den Anus		*rectal/prin inserare anală*	
	der Einlauf		*admisia*
	das Klistier		*clisma*
	das Zäpfchen		*ovule/supozitoare*
intravenös/in die Vene		*intravenos/în venă*	
intramuskulär/in den Muskel		*intramuscular/în mușchi*	
subkutan/unter die Haut		*subcutanat/sub piele*	
	per Injektion/Spritze		*prin injecție/seringă*
vaginal/einführen in die Scheide		*vaginal/prin introducere în vagin*	
	die Creme		*cremă*
	die Tablette		*tabletă*
	das Zäpfchen		*ovulă*
ophthal/in das Auge/eintropfen		*oftalmic/picături în ochi/prin instilare*	
	die Tropfen		*picături*
	die Salbe		*unguent*

6.6 Arztbesuch – Vizita medicală

Vizita medicală

▪ **Versicherungskarte – *Card de asigurare medicală***

In Deutschland legt man bei jedem Arztbesuch die Versicherungskarte vor.

În Germania trebuie prezentat la fiecare vizită medicală cardul de asigurare.

▪▪ **Dialog**

— Wo ist Ihre Versicherungskarte? –
Unde ați pus cardul de asigurare medicală?
— In der Schublade. – *În sertar.*
— Im Geldbeutel. – *În portofel.*
— In meiner Tasche. – *În geantă/poșetă.*

- Ich weiß es nicht. – *Nu știu.*

Macht nichts, ich suche danach. –
Nu fă faceți griji, o să-l caut.

■ **Vorbereitung auf den Arztbesuch – *Pregătiri pentru vizita medicală***

■■ **Dialog**

Möchten Sie sich frisch machen? –
Doriți să vă împrospătați/să vă spălați?
- Nein, danke. – *Nu, mulțumesc.*
- Ja, ich möchte gerne noch duschen/gewaschen werden. –
Da, aș dori să fac un duș/ați putea să mă spălați.

Möchten Sie sich noch umziehen? –
Doriți să vă schimbați?
- Nein, danke. – *Nu, mulțumesc.*
- Ja, bitte geben Sie mir frische Unterwäsche/Socken/Bluse/Hemd/Hose. –
Da, doresc lenjerie de corp proaspătă/șosete/bluză/cămașă/pantaloni.

Sind wir fertig, haben wir alles? –
Suntem gata, avem tot ce ne trebuie?

Dann ziehen wir noch Schuhe und Jacke an. –
Atunci mai încălțăm acum pantofii și îmbrăcăm apoi un sacou.

Es regnet, wir brauchen einen Regenschirm. –
Plouă, ne trebuie o umbrelă.

Dann gehen wir. – *Atunci putem merge.*

■ **In der Praxis – *În cabinetul medicului***

■■ **Dialog**

Guten Tag, ich begleite Herrn X. –
Bună ziua, eu îl însoțesc pe domnul X.
- Guten Tag, haben Sie heute einen Termin? –
Bună ziua, sunteți programat pentru azi?

Nein. – *Nu.*

Ja, um … Uhr. –
Da, avem un termin/programare pentru ora …
- Bitte nehmen Sie Platz im Wartezimmer/setzen Sie sich ins Wartezimmer. –
Vă rog, luați loc în sala de așteptare.
- Wie geht es Herrn X? –
Ce mai face domnul X?

Gut/nicht besonders/schlecht. –
Bine/nu foarte bine/rău.

Er hat … – *Dânsul are …*

- … Schmerzen im Bauch –
  … dureri în abdomen.
  - Wo genau? – *Unde exact?*
- Hier. – *Aici.*
  - Wann? – *Când?*
- Morgens/mittags/vor dem Essen/nach dem Essen. –
  Dimineața/la prânz/înainte de masă/după masă
- in den Beinen –
  dureri în picioare
- in beiden Beinen –
  în ambele picioare
- im linken Bein/im rechten Bein –
  la piciorul stâng/la piciorul drept
- in der Wade –
  în pulpa piciorului.
- im Fuß –
  în laba piciorului
- im Oberschenkel –
  în coapsă
- in der Hüfte –
  în șold
- in der Brust –
  în piept
  - Was für ein Schmerz ist es? –
    Ce fel de durere simțiți?
- stechend –
  ca un junghi
- drückend –
  apăsătoare
- beim Husten –
  la tusă
- ständig/ab und zu –
  permanent/din când în când
- … in den Gelenken –
  … în articulații
- … Kopfschmerzen –
  … dureri de cap
- … hohen Blutdruck/niedrigen Blutdruck –
  … tensiune ridicată/tensiune scăzută
  - Wie hoch war der Blutdruck? –
    Care a fost tensiunea arterială măsurată?
  - Was haben Sie unternommen? –
    Ce ați întreprins?
- Gar nichts. – *Nimic.*

- Tabletten gegeben. –
  Am administrat tabletele.
- Tropfen gegeben. –
  Am dat picături.
- Wasser gegeben. –
  Am dat să bea apă.
- Herrn X hingelegt. –
  L-am rugat pe domnul X să se culce.
  - Ich verordne Herrn X … –
    Am să-i prescriu domnului X …
  - Sie bekommen eine Überweisung zum Facharzt. –
    Vă dau o trimitere la un medic specialist.
  - Wir brauchen folgende Untersuchungen: –
    Trebuie făcute următoarele analize:

Blutdruckmessung/Langzeitblutdruckmessung	*Măsurarea tensiuni arteriale/24 ore/ măsurare pe o periodă îndelungată de timp*
Blutabnahme	*colectare de sânge pentru analiză*
Urinprobe	*probă de urină*
EKG/Belastungs-EKG	*ECG/ECG în situație de stress/test de efort*
Blutzuckerkontrolle	*control glicemic*
Röntgenaufnahme	*fotografie Röntgen/cu raze X*

Ärztliche Fachrichtungen – *Specializări medicale*

Allgemeinarzt	*medic generalist*
Allergologe	*medic alergolog*
Augenarzt	*medic oftalmolog*
Dermatologe	*medic dermatolog*
Frauenarzt	*medic ginecolog*
HNO-Arzt	*medic ORList*
Kardiologe	*medic cardiolog*
Lungenfacharzt	*medic de plămâni/pneumolog*
Neurologe	*medic neurolog*
Psychiater	*medic psichiatru*
Röntgenologe	*medic radiolog*
Rheumatologe	*medic reumatolog*
Urologe	*medic urolog*
Zahnarzt	*dentist* (◘ Abb. 6.9)

◘ **Abb. 6.9** Arzt – Medicul. (© Anton Brand)

■■ **Dialog**

- Bitte kommen Sie wieder: –
  Vă rugăm să reveniți:
- … morgen – … *mâine*
- … nächste Woche – … *săptămâna viitoare*
- … in zwei Wochen – … *în două săptămâni*
- … im nächsten Quartal – … *în trimestrul următor*
- … zu diesem Termin: … – … *la această dată/la o dată programată/la acest termin: …*
- … wenn es nicht besser wird – … *în cazul că nu vă simți mai bine*
- Aufgrund der EKG-Ergebnisse muss ich Herrn X ins Krankenhaus einweisen. –
  Datorită rezultatelor ECG/electrocardiogramei trebuie să-l spitalzăm pe domnul X.
- Ich habe bereits den Krankenwagen bestellt. –
  Am comandat deja ambulanța.
- Es ist eine Noteinweisung. –
  Este o spitalizare ca măsură de urgență.
  - Herr X, ich werde dann nach Hause fahren, Ihnen einige nötige Sachen zusammenpacken und ins Krankenhaus bringen. –
    Domnule X, eu am să mă duc acasă, să împachetez câteva lucruri necesare pentru spital.
  - Ich werde dann auch Ihre Kinder (bzw. andere verantwortliche Personen) benachrichtigen. –
    Voi înștiința telefonic pe copiii dvs. (sau alte persoane responsabile) că sunteți internat în acest spital.

■ **In der Apotheke – *În farmacie***

Gleiche Texte wie beim Einkaufen. ► Kap. 8. – *Texte similare cu cele de la făcut cumpărături.* ► *Capitolul 8.*

6.7 Krankengymnastik – Fizioterapie/gimnastică medicală

■■ **Dialog**

- Wir haben heute einen Termin zur Gymnastik. –
  Astăzi avem termin la fizioterapie/în sala de gimnastică.
  - Ich will nicht hin. Ich brauche das nicht. Ich habe genug Bewegung. –
    Nu vreu să merg acolo. Nu am nevoie de așa ceva. Doar am destulă mișcare.

- Der Arzt hat das verordnet und es wird Ihnen nachher bestimmt besser gehen. –
  Medicul v-a prescris să faceți mișcare, și cu siguranță o să vă meargă și mai bine după aceea.
  - Na gut, dann gehen wir hin. – *Bine, atunci vom merge.*
- Ich habe Ihre Sachen gepackt. Wir ziehen uns um und gehen. – *Am înpachetat lucrurile. Atunci ne schimbăm și mergem.*
  - Es geht mir heute nicht gut genug. –
    Astăzi nu mă simt foarte bine.
- In Ordnung, ich werde den Termin absagen/verschieben. – *Bine, atunci vom anula/amâna terminul.*
- Wir machen Gymnastik. Heben Sie Ihren Arm und bewegen Sie sich so wie ich. –
  Facem acum gimnastică. Ridicați brațul și mișcați-vă după mine.

In Abhängigkeit vom Mobilitätsgrad Ihrer Pflegeperson können Sie während des Tages verschiedene Bewegungsabläufe einplanen. Bewegung ist gut – nicht nur für die körperliche Verfassung, sondern auch für die Psyche. Versuchen Sie, die Übungen gemeinsam durchzuführen. Zeigen Sie dabei gute Laune, seien Sie motivierend und loben Sie viel.

În funcție stadiul de mobilitate al persoanei dependente de îngrijire, puteți defini mișcări de gimnastică, cu grade de dificultate diferite, pe parcursul zilei. Mișcarea fizică este foarte indicată - nu numai pentru condiția fizică, ci și pentru cea psihică. Încercați să efectuați exercițiile împreună cu pacientul dvs. Manifestați bună dispozitie, – fiți motivațional și laudăți-l cât se poate de mult.

Wohnung – Locuința

7.1 Wohnumfeld – Apartamentul și împrejurimile – 94
7.1.1 Treppenhaus – Casa scărilor – 94
7.1.2 Diele – Antreul – 95
7.1.3 Wohnzimmer – Sufrageria/camera de zi – 96
7.1.4 Schlafzimmer – Dormitorul – 99
7.1.5 Gästezimmer – Camera de oaspeți – 99
7.1.6 Abstellkammer – Debaraua – 100
7.1.7 Küche – Bucătăria – 101
7.1.8 Badezimmer – Baia – 103

7.2 Alltagssituationen – Situații din cotidian – 104
7.2.1 Lüften – Aerisirea – 104
7.2.2 Heizen – Încălzirea – 106
7.2.3 Ordnung halten und putzen – Menținerea ordinii și a curățeniei – 107
7.2.4 Wäsche pflegen – Îngrijirea îmbrăcămintei – 108

7.3 Haustiere – Animale de casă – 109

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_7, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Apartamentul și împrejurimile

7.1 Wohnumfeld – Apartamentul și împrejurimile

■■ **Dialog**

— Ich zeige Ihnen das Haus/die Wohnung. –
Am să vă arăt casa/locuința.

— Das ist ein schönes Haus/eine schöne Wohnung. –
Aveți o casă/o locuință frumoasă.

■ **Wohnumfeld – *Apartamentul și împrejurimile***

das Haus	*casa*
das Einfamilienhaus	*casă cu un apartament (pentru o familie)*
das Hochhaus	*bloc*
das Mehrfamilienhaus	*casă cu mai multe apartamente*
die Villa	*vila*
die Wohnung	*locuința*
das Gebäude	*clădirea*
das Erdgeschoss	*parter*
der erste Stock	*la primul etaj*
das Dach	*acoperișul/podul casei*
die Terrasse	*terasa*
der Balkon	*balconul*
der Flur	*coridorul*
der Briefkasten	*cutia poștală*
der Aufzug	*ascensorul/liftul*

Casa scărilor

7.1.1 Treppenhaus – Casa scărilor

Die Stufen sind hoch. Bitte halten Sie immer beim Hoch- und Runtergehen Ihre Hand am Handlauf. Es ist für Ihre Sicherheit. Auch wenn Sie Wäsche oder andere Sachen nach oben oder unten tragen, nehmen Sie immer so viel, dass Sie auf die Stufen schauen können und nicht stolpern.

Nivelul scărilor la noi este foarte înclinat. Aveți grijă, atunci cînd urcați sau coborâți, să vă țineți cu mâna de balustradă. Acest lucru este important pentru siguranța dvs. Când veiți transporta rufe sau alte lucruri în sus sau în jos, vă rugăm să aveți acest lucru în vedere, astfel reduceți riscul de a vă împiedica.

Abb. 7.1 Diele – *Antreul*

Wenn Sie mit der Pflegeperson nach unten gehen, gehen Sie immer vor Ihr, und wenn Sie nach oben gehen, gehen Sie immer hinter ihr – falls sie stolpern oder umfallen sollte, können Sie sie so leichter auffangen.

Când veți merge ca însoțitor al unei persoane în jos pe scări, vă rugăm să mergeți întotdeauna primul (înainte), în timp ce urcați la etaj, mergeți în spate (în spatele persoanei) – astfel, în caz că se împiedică, o puteți prinde și susține mai ușor și evita astfel accidente.

7.1.2 Diele – Antreul

Antreul

Dialog

- Hier ist die Diele/der Flur. –
  Aici este antreul/coridorul (Abb. 7.1)
- Im Schrank sind die Schuhe/die Hausschuhe/das Schuhputzmittel/die Schals und die Handschuhe. –
  Aici în dulap sunt pantofi/papuci/ustensile pentru curățat pantofi/fulare, eșarfe și mănuși.
- Hinter dieser Verkleidung ist der Sicherheitskasten. Sollte es einen Stromausfall geben, können Sie an diesem Schalter den Strom ein- oder ausschalten. –
  În spatele acestui paravan este panoul cu siguranțe electrice. În cazul unei pene de curent vă rog să verificați mai întâi întrerupătoarele acestor siguranțe

- Daneben steht der Regenschirmständer mit Schirmen. –
  Alături este un stativ cu umbrele.
- Vor der Tür liegt der Fußabstreifer. –
  La intrare în fața ușii este un ștergător de pantofi.
- Die schmutzigen Schuhe können Sie hier auf der Matte abstellen. –
  Pantofii murdari sau umezi puteți să-i depuneți aici pe tavă.
- Wir ziehen immer am Eingang die Schuhe aus. Für Gäste haben wir Gästepantoffel. –
  Noi ne descălțăm întodeauna la intrare. Pentru oaspeți avem păpuci speciali pentru casă.
- An der Wand hängt der Schlüsselkasten. Der Reserveschlüssel für die Wohnung ist bei der Nachbarin/Hausmeisterin, Frau … –
  Aici la perete, este dulăpiorul pentru chei. Cheia de rezervă este la vecini/la administratorul locuiței, la doamna …
- Denken Sie bitte daran, die Wohnung immer abzusperren, egal ob Sie innen oder außen sind. –
  Vă rog să rețineți că ușa apartamentului de la intrare trebuie să fie mereu încuiată, indiferent dacă sunteți în locuiță sau în afara ei.
- Der Kasten neben der Tür ist die Gegensprechanlage. Wenn jemand klingelt, drücken Sie diesen Knopf und fragen Sie, worum es geht. Wollen Sie jemanden in die Wohnung lassen, drücken Sie diesen Öffner. –
  Cutia aceasta este interfonul locuinței. Dacă cineva sună la ușa de la intrare, apăsați pe acest buton și întrebați despre ce este vorba, dacă doriți să-l lăsați să intre în apartament, apăsați aici, pe deschizător.
- Das ist die Garderobe für Mäntel und Jacken. Falls die Kleiderbügel nicht ausreichen, können Sie die Jacke an einem Haken aufhängen. Über der Garderobe ist eine Ablage für Hüte und Mützen. –
  Acesta este vestiarul pentru paltoane, haine și jachete. În cazul că umerașele nu sunt suficiente, puteți pune hainele pe cuier. Deasupra vestiarului este un raft pentru pălării și șepci.

Sufrageria/camera de zi

7.1.3 Wohnzimmer – Sufrageria/camera de zi

Dialog

- Von der Diele/dem Flur aus kommt man in alle Zimmer. Hier ist das Wohnzimmer. –
  Din antreu/coridor aveți acces la toate celelalte camere. Aici este sufrageria (◘ Abb. 7.2).

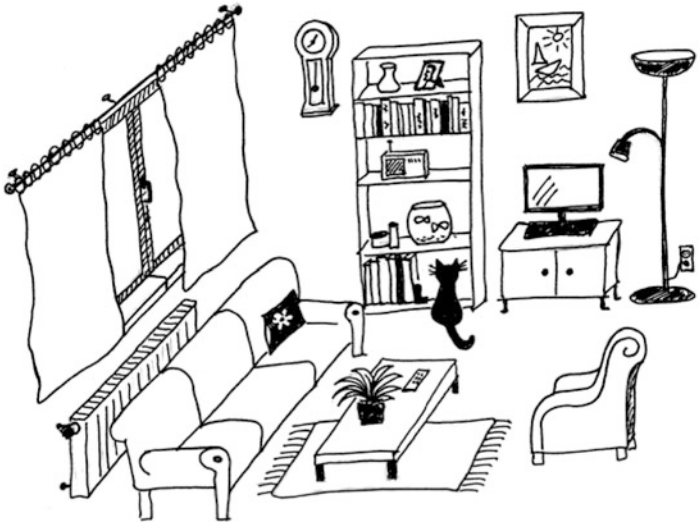

Abb. 7.2 Wohnzimmer – *Sufrageria*

- Auf der rechten Seite steht die Schrankwand. Neben dem Fernseher liegen die Fernbedienungen für den Fernseher und für das Radio. –
  În dreapta este un dulap-unitate de perete. Lângă televizor sunt unitățile de telecomandă pentru TV și radio.
- Haben Sie hier Kabelfernsehen oder eine Satellitenantenne? –
  Aveți televiziune prin cablu sau prin satelit?
  - Wir haben eine Satellitenantenne. Hier steht der Receiver. Es ist alles eingestellt. Wenn Sie fernsehen oder Radio hören wollen, drücken Sie auf diese Knöpfe. Sollten Sie versehentlich etwas umgestellt haben und brauchen Hilfe, rufen Sie mich an. –
    Avem o antenă de satelit. Aici este receiver-ul/unitatea de recepție pt. sateleit. Dacă doriți să vă conectați la televizor sau la radio, apăsați pe aceste butoane. Dacă s-a deprogramat ceva sau dacă s-a defectat și aveți nevoie de ajutor, vă rog să mă contactați telefonic.
- Ist es möglich, rumänische Sender zu empfangen? –
  Pot să prind programe TV în limba română?
  - Ja, wir haben bereits welche programmiert. –
    Da, am programat deja câteva.
  - Ich werde mich gerne darum kümmern. –
    O să mă interesez să vedem ce putem face.
  - Nein, das ist leider nicht möglich. –
    Nu, din păcate nu este posibil.

— In der Schrankwand stehen Bücher, CDs, DVDs, Nippes und Reiseandenken als Erinnerung an die Reisen meines Vaters. –
Aici în dulap sunt cărți, CD-uri, DVD-uri, brelocurile și suvenirurile sunt un memento/amintiri din călătoriile făcute de tatăl meu.

— Wo sind die Fotoalben? Wir könnten irgendwann alte Bilder anschauen. –
Unde sunt albumele foto? Am putea să ne uităm uneori la albumele cu pozele de demult.

— Die sind in dieser Schublade. Hier liegen auch wichtige Dokumente wie Personalausweis, Krankenversicherungskarte, Urkunden und Versicherungspolicen. –
Aici în acest sertar. Iar aici găsiți toate documente importante cum ar fi cartea de identitate, cartea de asigurare de sănătate, certificate, diplome și polițe de asigurare.

— Gegenüber der Schrankwand steht der Lieblingssessel meines Vaters. Er mag es, wenn auf dem Couchtisch neben dem Sofa frische Blumen stehen. –
Vizavi de unitatea de perete este fotoliul preferat al tatălui meu. Îi place mult atunci când sunt flori proaspete pe măsuța de lângă canapea.

— Zu den Blumen. Auf den Fensterbrettern stehen Topfpflanzen. Bitte achten Sie darauf, dass sie weder zu nass sind, noch austrocknen. –
Despre flori. Plantele sădite în ghivece sunt aici pe pervazul de la fereastră. Vă rog să aveți în vedere ca pământul din ghiveci să nu fie nici prea umezit dar nici prea uscat.

— Wo wird gegessen? Wo will Ihr Vater die Mahlzeiten einnehmen? –
Unde se servește masa? Unde dorește tatăl dvs. să servească mesele?

— Neben der Küche stehen der Esstisch und die Stühle. Die Tischdecken, Servietten und das Besteck sind in der Anrichte. –
Lângă bucătărie este o masă și scaune. Fețele de masă, șervețelele și tacâmurile sunt în bufetul acesta.

— An der Wand hängen viele schöne Bilder. –
Pe pereți sunt o mulțime de tablouri frumoase.

— Danke. Ich mag sie auch gerne. Mein Vater wird sich freuen, sich mit Ihnen über die Bilder unterhalten zu können. –
Mulțumesc. Și nouă ne plac mult. Tatăl meu va fi încântat dacă va putea discuta cu dvs. despre tablouri.

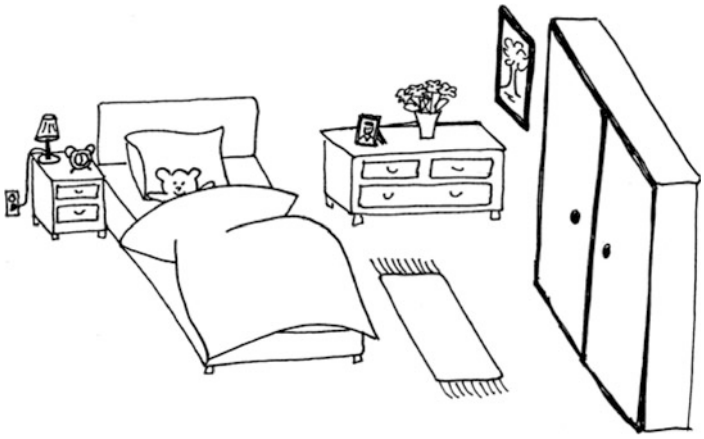

Abb. 7.3 Schlafzimmer – *Dormitorul*

7.1.4 Schlafzimmer – Dormitorul

Dormitorul

Dialog

Das Bett meines Vaters steht an der Wand. –
Patul tătălui meu este acolo la perete (Abb. 7.3).

Daneben steht ein Nachtkästchen. Hier sind die Notfallmedikamente, Taschentücher, ein Buch zum Vorlesen und ein Glas Wasser. Der Schalter der Nachttischlampe ist hier.
Alături este o noptieră. Aici sunt medicamentele pentru administrare în caz de urgență, batiste, o carte pentru lectură și un pahar pentru apă. Întrerupătorul pentru veioză este aici.

Wo ist die frische Bettwäsche/Kleidung/Unterwäsche?
Unde sunt lenjeria de corp și lenjeria de pat?

Bettwäsche ist in dem Schränkchen. Die Kleidung ist im Schrank. Die Unterwäsche ist in der Kommode. Die Anordnung können Sie sich selbst anschauen.
Lenjeria de pat este în acest dulăpior. Hainele sunt în șifonier. Lenjeria de corp este în această comodă. Aici puteți să vă familiarizați și cu ordinea de așezare a lucrurilor.

7.1.5 Gästezimmer – Camera de oaspeți

Camera de oaspeți

Dialog

Das ist Ihr Zimmer. Sie haben hier alles, was Sie brauchen. Ein Bett, einen Tisch mit Stühlen, einen Schrank und einen Fernseher. Wenn Sie lesen möchten, können Sie die Bücher aus dem Wohnzimmer nehmen. –

Aceasta este camera dvs. Cred că găsiți aici tot de ce este nevoie. Un pat, o masă cu scaune, un dulap și un televizor. Dacă doriți să citiți puteți sa luați cărți din sufragerie.

– Sie können dieses Badezimmer benutzen. –
Puteți să folosiți această baie.

Debaraua

7.1.6 Abstellkammer – Debaraua

▪▪ Dialog

– Wenn ich mein Zimmer putzen möchte, wo finde ich Putzsachen? –
Dacă doresc să fac curat în cameră unde găsesc lucrurile pentru facut curățenie?

– Alle Putzsachen stehen in der Abstellkammer. –
Toate lucrurile de menaj le găsiți aici în debara, ele sunt depozitate în această anexă (◘ Abb. 7.4).

– Neben dem Staubsauger liegen Reservebeutel. Wenn Sie den letzten Staubsauberbeutel verbrauchen, besorgen Sie bitte gleich die nächsten. Wichtig ist die Nummer auf der Packung, denn fast jeder Staubsauger benötigt andere Beutel. –
Aici lângă aspiratorul pentru praf, sunt cutiile cu sacii de rezervă pentru aspirator. Înainte de a consuma ultimul sac vă rog să procurați de la magazin saci de rezervă. Important este numărul scris pe cutie deoarece fiecare model de aspirator are tipul său de sac propriu.

◘ **Abb. 7.4** Abstellkammer – *Debaraua*

▪ Reinigungsmittel/Reinigungsgeräte – *Detergenți și articole de menaj*

der Besen	*mătura*
die Bürste/die Klobürste	*peria de frecat/perie spalat wc*
der Putzlappen	*lavetă/spălător/cârpă*
der Putzeimer	*găleată cu mop*
die Putzhandschuhe	*mănuși de menaj*
die Schippe	*făraș*
der Schwamm	*burete canelat pentru curățat*
der Staubsauger	*aspiratorul*
der Staubsaugerbeutel	*sac pentru aspirator*
der Staubwedel	*perie pentru praf/perie pentru plafon*

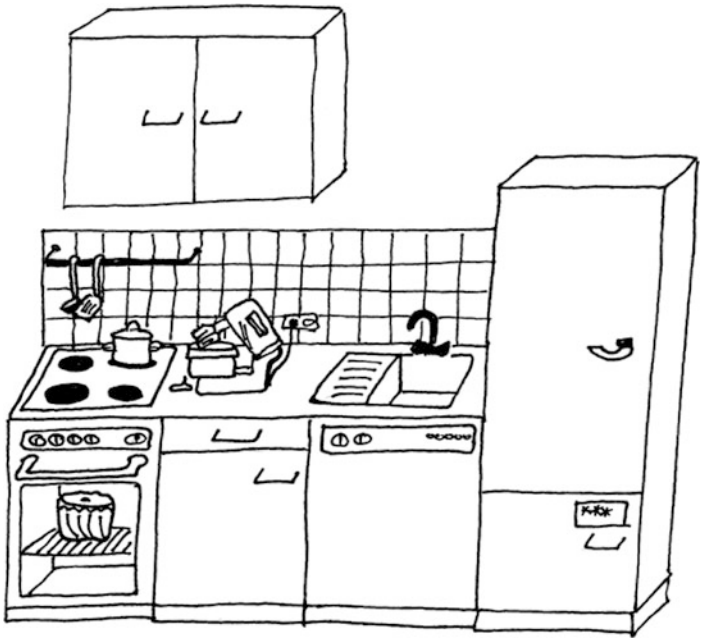

Abb. 7.5 Küche – *Bucătăria*

7.1.7 Küche – Bucătăria

Bucătăria

Dialog

- Wir haben hier einen Elektroherd/einen Gasherd. Wissen Sie, wie man ihn einschaltet/bedient? Ich zeige es Ihnen gerne. – *Avem o sobă de bucătarie cu gaz/electrică. Știți cum se manevrează? Am să vă arăt cum se folosește* (Abb. 7.5).
- Hier stehen die Kaffeemaschine und der Wasserkocher. Kaffeebohnen/Kaffeepulver finden Sie hier, verschiedene Tees finden Sie dort. Bitte bedienen Sie sich. – *Aici este mașina de făcut cafea și ceainicul electric pentru apă fiartă. Cafeaua boabe/măcinată o găsiți aici, și diferitele feluri de ceaiuri le găsiți acolo.*
- Hier sind der Kühlschrank, die Schränke mit Geschirr, die Töpfe, das Besteck und die Vorratsschränke. – *Aici este frigiderul, iar aici sunt dulapuri cu veselă, oale, tacâmuri și bufetul cu diverse alimente.*
- Unter der Spüle stehen die Spülmaschine und die Spülmittel. – *Sub chiuvetă este mașina de spălat vase și detergenți lichizi pentru spălat.*

■ Die Küchenausrüstung – *Articole de bucătărie*

die Gabel	*furculița*
das Glas	*paharul din sticlă*
die Kaffeemaschine	*mașina de făcut cafea*
der Kartoffelstampfer	*zdrobitorul de cartofi*
die Kuchenform	*forma de tort*
die Kuchengabel	*clește pentru patiserie*
der Kochlöffel	*lingura de lemn*
die Küchenmaschine	*robotul de bucătărie*
der große Löffel/Esslöffel/Suppenlöffel	*lingura mare/lingura obișnuită/lingura de supă*
der kleine Löffel/Kaffeelöffel/Teelöffel	*lingura mica/linguriță pentru cafea/pentru ceai*
das Messer	*cuțitul*
der Mixer	*mixer*
die Pfanne	*tigaie*
das Reibeisen/die Reibe	*răzătoare/răzuitoare*
der Schneebesen	*tel pentru bătut albuș*
die Schüssel	*castronul/castronașul*
das Sieb	*strecurătoarea/sita*
der Strohhalm	*paie pentru băut*
die Tasse	*cupă/ceașcă*
die Teekanne	*ceainic*
der große Teller/Essteller	*farfurie mare plată*
der tiefe Teller/Suppenteller	*farfurie mare adâncă/farfurie pentru supă*
der kleine Teller/Frühstücksteller	*farfurie mică/farfurioară/farfurie pentru desert*
der Topf	*oala*
der Topfdeckel	*capac pentru oală*
der Wasserkocher	*fierbător electric pentru apă*
der Spüllappen	*lavieră/spălător vase*
die Spülbürste	*perie spălat vase*
das Spülmittel	*detergenți pentru spălat vesela*
die Tischdecke	*fața de masă*
die Serviette	*șervet/șervețel*
die Küchenschürze	*șorțul de bucătărie*

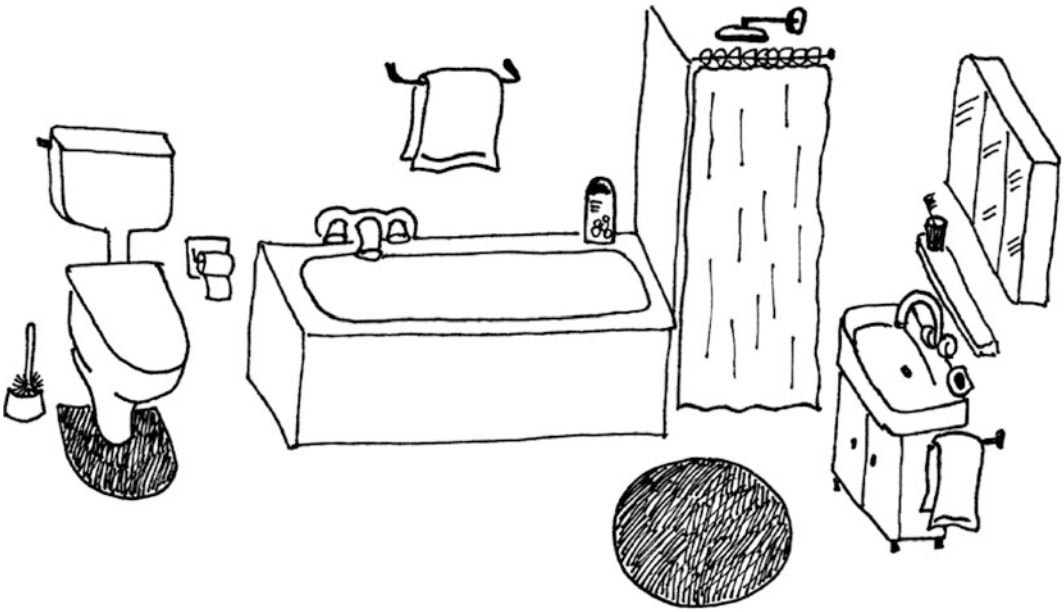

Abb. 7.6 Badezimmer – *Baia*

7.1.8 Badezimmer – Baia

Baia

Dialog

- Mein Vater badet gerne. Die Badehilfen liegen in der Badewanne. –
  Tatălui meu îi place mult să facă baie. Lucrurile pentru scăldat sunt lângă cadă.
- Für Sie haben wir ein kleines Badezimmer mit Dusche und Toilette. –
  Pentru dvs. avem o baie mai mică cu duș și cu toaletă.
- Die Waschmaschine und der Wäschetrockner stehen auch im Badezimmer/im Keller/in einer separaten Waschküche. –
  Mașina de spălat și uscătorul de haine sunt deasemena în baie/la subsol/într-o spălătorie separată (Abb. 7.6).

Baden/Duschen – *Scăldatul în baie/dușul*

das warme Wasser	*apa caldă*
das kalte Wasser	*apa rece*
das Badeöl	*ulei/loțiune de baie*
die Badekappe	*cască de duș/baie*
das Bademittel	*articole cosmetice pentru baie*
die Badewanne	*vana/cada de baie*

das Duschbad	*cabina pentru duș*
die Dusche	*dușul*
die Duschbrause	*capul de duș/reglabil*
der Duschhocker	*taburet pentru duș*
die Duschmatte	*covoraș antiderapant pentru duș*
der Duschvorhang	*perdea duș*
die Handbürste	*perie pentru unghii*
das Handtuch	*prosop*
der Schwamm	*burete*
die Seife	*săpun*
der Waschlappen	*mănuși de baie*
der Wäschekorb	*coș pentru rufe*
die Zahnbürste	*periuță de dinți*
die Zahnpasta	*pastă de dinți*

- **Die Toilette – *Toaleta/WC***

das Bidet	*bideu*
die Feuchttücher	*șervețele umede*
die Spülung	*clapă de acționare jet apă din rezervor pentru clătire WC/trăgător apă*
das Toilettenpapier	*hârtia de toaletă*
der Toilettensitz/die Toilettenbrille	*colacul/capacul toaletei*
die Toilettenschüssel/die Kloschüssel	*vasul/recipientul/corpul toaletei*

Situații din cotidian

7.2 Alltagssituationen – Situații din cotidian

Aerisirea

7.2.1 Lüften – Aerisirea

Jede Wohnung hat ihren eigenen Duft. Bei älteren Menschen, vor allem wenn sie inkontinent sind, kann es leicht zu einem unangenehmen Geruch kommen. Deshalb ist es wichtig, die Wohnung regelmäßig zu lüften, eventuell Duftlampen oder Raumsprays (nicht übertreiben!) zu benutzen und auf die Sauberkeit der Kleidung und der Umgebung zu achten. Für die Geruchsentwicklung sind oft auch die Betten und Schränke verantwortlich. Wechseln Sie oft die Bettwäsche, lüften und waschen Sie die Kleidung.

Fiecare apartament are propriul său iz/miros. La persoanele în vârstă, mai ales dacă acestea sunt incontinete, se poate simți adesea un miros neplăcut. Prin urmare, este important ca un apartament să fie aerisit/ventilat în mod regulat, eventual puteți folosi lămpi de aromoterapie parfumate sau spray-uri pentru camere (dar nu exagerați!). Trebuie să acordați o atenție deosebită în ceea ce privește curățenia hainelor și a mediului. Responsabile pentru dezvoltarea mirosurilor sunt adesea paturile și dulapurile neaerisite. Schimbați des lenjeria, aerisiți și spălați bine hainele.

Achten Sie auf Sauberkeit im Bad und in der Toilette. Benutzen Sie Abfalleimer mit Deckel, spülen und desinfizieren Sie diese nach jedem Ausleeren.

Acordați o mare grijă mai ales în ceea ce privește curățenia la baie și la toaletă. Folosiți coșuri de gunoi etanșe cu capac și după golirea gunoiului, spălați și desinfectați temeinic aceste recipiente.

Im Sommer, bei angenehmen Temperaturen, können die Fenster durchgehend offen bleiben. Wenn Sie weggehen, schließen Sie aber alle Fenster. So vermeiden Sie Wasserschäden durch unerwarteten Regen oder ein Gewitter – von Einbrüchen natürlich ganz zu schweigen.

În timpul verii, in zilele cu temperaturi ridicate, fereastra poate să rămână permanent deschisă Dar atunci când părăsiți locuința, asigurați-vă ca toate ferestrele să fie bine închise. Așa evitați la venirea unei ploi sau furtuni neașteptate, deteriorări provocate de apă în locuință și evitați totodată ca hoții și spărgatorii de locuințe să intre în casă prin fereastra deschisă.

Im Winter können Sie die Fenster nicht durchgehend geöffnet lassen, daher empfiehlt sich ein kurzes Stoßlüften. Es wird in allen Räumen nacheinander in folgender Reihenfolge durchgeführt:

1. Heizung ausschalten/Regler runterdrehen
2. Fenster komplett öffnen, Raum verlassen, Tür schließen
3. 15 Minuten offen lassen
4. Fenster schließen, Heizung auf die gewohnte Stärke aufdrehen.

Binențeles că pe timp de iarnă și frig nu puteți lăsa fereastra permanet deschisă, în această perioadă recomandăm o aerisire pe scurt. Aceasta se efectuează în fiecare încăpere, pe rând, după cum urmează:

1. *opriți sistemul de încălzire, prin rotirea regulatorului termic/termostatul la nivelul minim*

2. *deschideți fereastra complet, părăsiți camera și închideți ușa*
3. *15 minute lăsați astfel fereastra deschisă*
4. *închideți fereastra, rotiți regulatorul termic la poziția inițială*

Regelmäßiges Lüften beugt nicht nur Geruchsbildung vor, sondern auch Schimmel und Feuchtigkeitsstaus.

Activitatea regulată de aerisire previne nu numai dezvoltarea mirosurilor neplăcute ci împiedică totodată și dezvoltarea mucegaiurilor prin stocărilor de umiditate excesivă în lucuință.

Încălzirea

7.2.2 Heizen – Încălzirea

Dialog

- In diesem Haus haben wir eine Elektroheizung/Gasheizung/Ölheizung/Fernwärme. –
  În această locuință este încălzire prin termoficare, electrică, cu gaz, cu ulei/motorină.
- In den Räumen sind Heizkörper/ist eine Fußbodenheizung. –
  În camere sunt radiatoare/calorifere/este un sistem de încălzire prin pardoseală.
- Der Heizofen steht im Keller und ist auf alle Räume eingestellt. Sollte es zu kalt/warm sein, können Sie die Temperatur im jeweiligen Zimmer mit dem Thermostat am Heizkörper einstellen. Wenn Sie das Thermostat umgestellt haben, warten Sie mindestens eine halbe Stunde, um zu sehen, ob dann die Temperatur angenehm ist. Die Heizkörper brauchen Zeit, um zu reagieren. Bei der Fußbodenheizung kann es sogar deutlich länger dauern. –
  Soba/centrala de încălzire este la subsol și temperatura este setată/programată în așa fel încât să încălzească în același timp toate spațiile din locuință. Dacă vă este prea cald sau prea rece puteți să reglați individual prin reglajul termostatelor de la calorifer. Dacă ați modificat temperatura la termostat, așteptați cel puți o jumătate de oră să vedeti dacă se modifică temperatura în încăpere. Caloriferele au nevoie de un anumit timp ca să reacționeze. La sistemele de încălzire prin pardoseală este nevoie de și mai mult timp și răbdare până se ajuge la rezultatul dorit.

Bitte denken Sie daran, dass in überhitzten Räumen eine sehr trockene Luft herrscht und man dadurch anfälliger für Infekte wird.

Vă rog să luați în considerare că o cameră încălzită prea tare, cu un aer foarte uscat, mărește susceptibilitatea persoanelor la infecții.

- **Empfohlene Temperaturen sind: –** ***Temperaturile recomandate sunt:***

das Badezimmer	*baie*	20–23 °C
das Wohn-/Kinderzimmer	*sufragerie/camere copii*	20–23 °C
die Küche	*bucătărie*	18–20 °C
das Schlafzimmer	*dormitor*	17–20 °C
das WC	*WC*	16–19 °C
der Flur	*antreu/coridor*	15–18 °C

7.2.3 Ordnung halten und putzen – Menținerea ordinii și a curățeniei

Menținerea ordinii și a curățeniei

Wenn es nicht anders vereinbart ist: Sie sind eine Pflegerin und keine Putzfrau. Das bedeutet, Sie kümmern sich hauptsächlich um Ihre Pflegeperson. Sie achten allerdings darauf, dass in Ihrer Umgebung Ordnung herrscht. Sollten Ihre Auftraggeber das Putzen und Kochen von Ihnen verlangen, soll es vereinbart und nicht stillschweigend angenommen werden.

În cazul în care nu s-a stabilt de la bun început altfel: dvs. sunteți o asistentă/îngrijitoare medicală și nu o femeie de serviciu pentru curățenie. Aceasta înseamnă că cea mai mare parte a timpului dvs. de muncă trebuie să-l dedicați persoanei dependente de îngrijire pentru a oferi un standard de calitate satisfăcător. Cu toate acestea, asigurați-vă dacă este ordine și curățenie în apartament. În cazul în care mandatarii dumneavoastră vă cer să faceți curat în casă și să gătiți, acest lucru trebuie să fie stabilit în contract, sau renegociate de către ambele părți și nu acceptate tacit.

Dialog

- Jeden Mittwoch kommt eine Putzfrau. –
  În fiecare miercuri vine o femeie pentru curățenie.
- Sie wird: –
  Ea va face următoarele:
- … Fenster putzen – … *va spăla ferestrele*
- … Bäder wischen – … *va spăla baia*
- … grundsätzlich alles sauber halten –
  … *în general va avea de grijă ca peste tot să fie curat*

Wir haben vereinbart, dass Sie kleine Reinigungsarbeiten selbst durchführen. Dazu gehört: –
Am convenit cu dvs. să preluați câteva activități de menaj, acestea sunt următoarele:

Staub saugen	*aspirat praf*
Boden wischen	*ștergerea pardoselii*
Abstauben/Staub wischen	*ștergerea prafului*
Wäsche waschen	*spălatul rufelor*
Bügeln	*călcatul rufelor*
Mangeln	*apretajul/mângăluirea rufelor*
Spülen	*spălatul veselei*
Küche sauber halten	*păstrarea curățenii în bucătărie*

Îngrijirea îmbrăcămintei

7.2.4 Wäsche pflegen – Îngrijirea îmbrăcămintei

Zur Betreuung Ihrer Pflegeperson gehört auch die Verantwortung für ihr sauberes Aussehen. Das betrifft nicht nur den Körper, sondern auch die Kleidung.

În activitatea dvs. vă asumați și responsabilitatea pentru aspectul curat si civilzat al persoanei dependente de îngrijire. Aceasta nu se rezumă doar la igiena corporală ci deasemena și la stare de curățenie și aspectul general al îmbrăcămintei (◘ Abb. 7.7).

Mit Urin und Fäkalien verschmutzte Kleidung und Bettwäsche muss sofort gewaschen werden.
Lenjeria de corp și de pat murdărită cu urină și fecale trebuie schimbată și spălată imediat.

Erkundigen Sie sich, wo eine Reinigung ist, und bringen Sie die Kleidungsstücke, die nicht gewaschen werden können, regelmäßig dorthin.

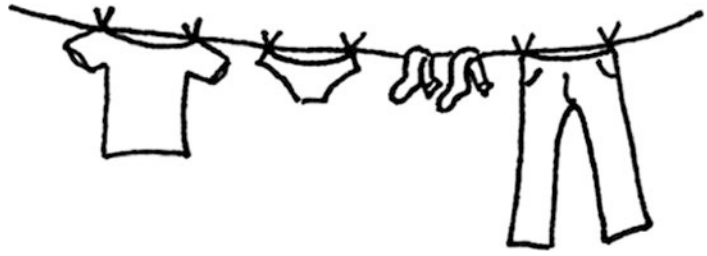

◘ **Abb. 7.7** Wäsche – *Îngrijirea îmbracămintei*

Informați-vă unde este o spălătorie chimică în apropiere și duceți acolo în mod regulat hainele care nu pot fi spălate în mod obișnuit.

Wenn der Zustand Ihrer Pflegeperson es erlaubt, können Sie gemeinsam waschen. Sie kann die Wäsche vorsortieren. Genauso beim Bügeln. Sie können sich während des Bügelns unterhalten und gemeinsam die Wäsche in die Schränke einräumen.

În funcție de situația de vitalitate a persoanei dependente de îngrijit, puteți efectua aceste activități si împreună. Puteți de ex. presorta rufele. Iar atunci când călcați rufele. Puteți să vă întrețineți în timpul călcatului, iar apoi tot împreună, puteți să așezati hainele curate în dulapuri.

7.3 Haustiere – Animale de casă

Animale de casă

Es wurde mehrfach wissenschaftlich nachgewiesen, wie positiv sich Haustiere auf das Wohlbefinden älterer Menschen auswirken. Sie beugen der Vereinsamung und depressiven Verstimmungen vor und haben positive Wirkung auf Bluthochdruck und Herzerkrankungen. Jedoch bedeutet es eine zusätzliche Belastung und Verantwortung, ein Tier im Haushalt einer Pflegeperson zu halten.

S-a demonstrat științific influența pozitivă pe care o aduc animalele de casă la bunăstarea persoanelor în vârstă. Ele previn izolarea în singurătate și stările depresive și au și un efect pozitiv asupra tensiunii arteriale si a bolilor de inimă. Cu toate acestea, animalele în locuință sunt o povară și o responsabilitate suplimentară pentru o persoană dependentă de îngrijire (◘ Abb. 7.8).

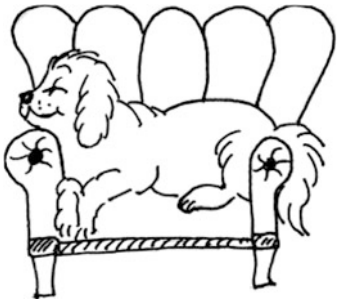

◘ **Abb. 7.8** Hund – *Câine*

Deshalb wird es selten vorkommen, dass Sie gleichzeitig ein Tier mitversorgen müssen. Da Sie eventuell mit Tieren in Kontakt kommen, hier einige wichtige Begriffe.

Prin urmare, presupunem că vor fi rare situațiile când va trebui să aveți grijă și de un animal. Dar pentru că s-ar putea totuși să intrați în contact cu animalele, aici câțiva termeni importanți.

- **Das Haustier – *Animal de companie în locuință***

der Hase	*iepure domestic obișnuit*
der Hund	*câine*
der Kanarienvogel	*canari*
das Kaninchen	*iepure domestic mic/iepuraș*
die Katze	*pisică*
das Meerschweinchen	*cobai*
der Wellensittich	*papagali*

■ Die Haustierausstattung – *Accesorii pentru animalele de companie*

das Futter	*hrană (pentru animale)*
das Halsband	*curea/guler*
der Käfig	*cușcă/colivie*
der Napf	*castron pentru hrană*
der Wassertrog	*jgheab pentru apă*

■■ Dialog

- Ich gehe mit dem Hund spazieren. – *Mă duc cu câinele la plimbare.*
- Wo ist die Leine? – *Unde este lesa?*
- Darf ich die Katze hinauslassen oder ist es eine Wohnungskatze? – *Pot să las pisica afară? Sau este doar o pisică de interior?*

Tagesplan – Planul zilnic

8.1 Schlafen und Aufstehen – Dormitul/somnul si trezirea – 112

8.2 Körperpflege – Igiena corporala – 114

8.2.1 Bettlägerige Person – Persoana imobilizată la pat – 116

8.2.2 Mobile Person – Persoana mobilă – 116

8.2.3 Pflege einzelner Körperteile – Igiena pe segmente corporale – 118

8.3 Anziehen – Îmbrăcatul hainelor – 122

8.3.1 Kleidung und Schmuck – Îmbrăcăminte și bijuterii – 123

8.3.2 Reparaturen und Kleidungspflege –Repararea și îngrijirea îmbrăcămintei – 125

8.4 Essen und Lebensmittel – Alimente și produse alimentare – 126

8.4.1 Frühstück – Micul dejun – 128

8.4.2 Mittagessen – Masa de prânz – 130

8.4.3 Abendessen – Cina – 133

8.5 Einkaufen – Shopping/Aprovizionarea – 135

8.6 Spazierengehen – Mersul la plimbare – 143

8.7 Unterwegs – Pe drum – 145

8.8 Fernsehen und Radio hören – Emisiuni la televizor și la radio (vizionare și audiție) – 147

8.9 Telefonieren – Convorbirea telefonică – 148

8.10 Sonstige Beschäftigung – Alte activități – 149

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_8, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Bedenken Sie, dass Ihre Pflegeperson einen ruhigen, beständigen Tagesplan braucht. Aufregung und Hektik verursachen nur Nervosität und Verwirrtheit. Erstellen Sie allein oder mit der Familie der Pflegeperson einen Tagesplan und halten Sie sich daran.

Țineți cont, că persoana pe care o îngrijiți are nevoie de un plan zilnic liniștit/fără stress, dar fix. Supărările și agitația neîntemeiată nu aduc decât nervozitate și dezorientare. Stabiliți de unul singur sau împreuna cu persoanele responsabile, un plan zilnic și respectați-l cât mai exact.

Dormitul/somnul si trezirea

8.1 Schlafen und Aufstehen – Dormitul/somnul si trezirea

■ **Über Schlaf** – ***Despre somn***

Schlaf ist eine sehr empfindliche Körperfunktion, die auf äußere Faktoren reagiert. Ältere Personen schlafen deutlich weniger und nicht so tief wie im jüngeren Alter. Oft können sie nur schwer einschlafen, schlafen nicht durch und wachen früh auf. Tagsüber wird der Schlafmangel durch ein Nickerchen ausgeglichen. Ihre Pflegeperson ist vielleicht daran gewöhnt oder ist tagsüber unruhig und nutzt die Zeit auf andere Weise. Stellen Sie sich darauf ein, reden Sie darüber, zeigen Sie Verständnis und versuchen Sie nicht, sie in einen bestimmten Tagesrhythmus zu zwingen (siehe dazu auch ► Kap. 6).

Somnul este o foarte sensibilă funcțiune a organismului care reacționează la factorii externi. Persoanele în vârsta dorm sensibil, mai puțin și mai puțin profund decât la tinerețe. De multe ori nu pot adormi decât greu, nu dorm suficient și se trezesc devreme. Peste zi se compensează somnul prin ațipire ocazională. Persoana pe care o îngrijiti probabil, este obisnuită cu aceasta, sau este neliniștită peste zi, sau își petrece timpul în alt mod. Adaptați-vă în acest sens, cautând să vorbiți despre aceasta, arătați înțelegere și nu încercați să forțați persoana în sensul unui ritm zilnic anume (vedeți pentru aceasta și ► capitolul 6*)* (◘ Abb. 8.1).

◘ **Abb. 8.1** Schäfchen zählen – *Număratul oițelor*

■■ **Dialog**

— Es ist jetzt 22.00 Uhr. Möchten Sie schlafen gehen? –
Este deja ora 22. Doriți să mergeți la culcare?
  — Ja, ich bin müde und möchte schlafen. –
  Da, sunt obosit și vreau să dorm.
— Gut, dann helfe ich Ihnen im Bad. –
Bine, atunci vă ajut în baie.
  — Das ist nicht nötig. Ich komme alleine zurecht. –
  Nu-i nevoie, mă descurc și singur.

- Dann sagen Sie mir bitte, wenn Sie fertig sind. Inzwischen bereite ich Ihnen das Bett. –
  Atunci, spuneți-mi când sunteți gata. Între timp, vă pregătesc patul.
  - Nein, ich möchte noch nicht schlafen. –
    Nu, nu doresc încă să dorm.
- Was möchten Sie sonst tun? Ich kann Ihnen was vorlesen. –
  Ce ați dori să mai faceți? Aș putea să vă citesc ceva.
- Ich werde Ihr Bett frisch beziehen. –
  Am să vă schimb așternutul
- Ich mache jetzt Ihr Bett. –
  Vă fac acuma patul
- Ich möchte Ihr Kopfkissen aufschütteln. –
  Aș dori să vă scutur perna.
- Ihr Bettlaken hat sich verschoben. Ich richte das. –
  Cearșaful dvs. s-a boțit; am să-l netezesc.
- Ich werde das Kopfteil hochstellen. –
  Am să ridic partea de la cap.
- Ich decke Ihre Beine zu. –
  Va acopăr/învelesc picioarele.

▪ Das Bett – *Patul*

die Bettwäsche	*așternutul/lenjeria de pat*
das Bettlaken	*cearșaful*
der Deckenbezug	*plicul păturii*
der Kopfkissenbezug	*plicul perinii*
die Decke/die Tagesdecke	*plapuma/pătura*
das Kopfkissen	*perna pentru cap*
die Kopfstütze	*reazemul pentru cap*
der Lattenrost	*rama cu lanteți a patului*
die Matratze	*salteaua*
das Sofakissen	*pernița decorativă*
die Zudecke	*cuvertura*

▪ Aufstehen – *Sculatea*

▪▪ Dialog

- Guten Morgen, was für ein schöner Tag. –
  Bună dimineața, ce zi frumoasă.
- Wollen Sie aufstehen? –
  Doriți să vă sculați?

- Wie haben Sie geschlafen? –
  Cum ați dormit?
  - Gut/sehr gut/nicht gut/schlecht –
    bine/foarte bine/nu am dormit bine/prost
- Das freut mich. – *Mă bucur.*
- Oh, das hört sich nicht gut an. Warum? –
  O, asta nu sună bine. De ce?
- Hoffentlich können Sie heute Nacht besser schlafen. –
  Să sperăm că puteți dormi mai bine la noapte.
- Ich helfe Ihnen beim Aufstehen. –
  Vă ajut la sculare.
- So, halten Sie sich an mir fest. Ich hebe Sie jetzt hoch. –
  Așa, țineți-vă strâns de mine. Acum vă ridic.
- Jetzt umdrehen. Sehr gut. Und die Beine runter. –
  Acum întoarceți-vă. Foarte bine. Și așezați picioarele jos.
- Bleiben Sie am Bettrand sitzen. –
  Rămaneți șezând pe marginea patului.
- Geht es Ihnen gut? Alles in Ordnung? –
  Cum vă merge? Totul în ordine?
  - Nein. Mir ist schwindelig. –
    Nu. Am amețeli.
- Dann bleiben Sie noch einen Moment sitzen. –
  Atunci, mai ședeți o clipă.
- Geht's jetzt besser? –
  E mai bine acum?
- Stützen Sie sich auf mich und stehen Sie langsam auf. –
  Sprijiniți-vă de mine și sculați-va încet.
- So, jetzt können wir langsam ins Bad gehen. –
  Așa, acum putem să mergem încet la baie (◘ Abb. 8.2).

◘ **Abb. 8.2** Hahn – *Robinetul*

Igiena corporala

8.2 Körperpflege – Igiena corporala

Zu Ihren Aufgaben gehört auch die Unterstützung der Pflegeperson bei der Körperpflege. Der gesundheitliche Zustand der Pflegeperson bestimmt den Umfang Ihrer Hilfe. Versorgen Sie sich mit den nötigen Pflegeutensilien und achten Sie darauf, dass die Umgebung sicher und pflegegerecht ausgestattet ist.

Din sarcinile dvs. face parte și sprijinul acordat persoanei de îngrijit, la realizarea igienei corporale. Cât sprijin veți acorda, depinde de starea de sănatate a persoanei de îngrijit. Procurați-vă ustensilele necesare pentru igienă si vegheați ca locul de îngrijire să fie sigur/sufficient de spațios și corespunzator pentru sarcina respectivă.

Vielleicht ist es für Sie als Pflegerin eine neue, ungewohnte Situation. Ebenso kann es für die Pflegeperson ungewohnt sein, sich bei der Körperpflege helfen zu lassen. Es ist für viele Menschen eine Überwindung und ein letztes Eingeständnis der eigenen Schwäche, im Intimbereich von einer anderen Person gereinigt zu werden. Versuchen Sie, sich in die Situation der Pflegeperson zu versetzen, und behandeln Sie sie so, wie Sie selbst gerne behandelt werden würden.

Probabil, este pt. dvs. ca persoană îngrijitoare, o situațe nouă, neobișnuită. La fel, poate fi neobișnuit pentru persoana îngrijită, să accepte să fie ajutată la realizarea igienei corporale. Este pentru mulți oameni, o înfrângere a reținerii și o recunoaștere a neputinței personale în a accepta să fie curățată în regiunea intimă de către o alta persoana. Încercați să vă transpuneți în locul persoanei îngrijite și tratați-o așa, cum ați dori la rândul dvs. să fiți tratat.

Bei inkontinenten Personen achten Sie auf besondere Empfindlichkeit der Haut im Windelbereich. Hierzu benötigen Sie eine Wund- und Schutzcreme. Lassen Sie sich am Anfang Ihrer Tätigkeit von dem bisherigen Betreuer in der Inkontinenzbetreuung unterweisen. Erfragen Sie, welche Art von Artikeln und wie oft sie benutzt wurden. Für die Intimhygiene einer bettlägerigen Person besorgen Sie Zellstoffpapier oder Küchenpapier.

La persoanele incontinente, țineți cont de deosebita sensibilitate a pielii în zona acoperită de scutece. Aici, aveți nevoie de o cremă protectoare. La începutul perioadei de îngrijire, cereți instructiuni de la persoana care a îngrijit cazul până atunci referitor la incontinență. Întrebați ce fel de articole pentru incontinență s-au folosit și de câte ori au fost folosite. Pentru igiena intimă a unei persoane la pat, folosiți hârtie igienică sau de menaj.

Bei Pflegepersonen, die noch mobil sind und sich draußen bewegen können, ist die „Unsichtbarkeit" der Windeln ein wichtiges Kriterium für das Selbstbewusstsein. Unterstützen Sie Ihren Schützling dabei freundlich.

Când îngrijiți persoane care sunt mobile și se mai pot deplasa liber pe afară, scutecele trebuie să-și păstreze „invizibilitatea" criteriu indispensabil pentru păstrarea demnității de sine. Sprijiniți persoana îngrijită, prietenește în acest sens.

Seien Sie während der Körperpflege besonders ruhig, sachlich und besonnen und achten Sie auf eine ruhige und stressfreie Atmosphäre.

Pe parcursul efectuării igienei corporale, păstrați calmul, fiți o fire practică și chibzuită, urmăriți să predomine și în timpul acestei activități, o atmosferă calmă și fară stress.

Persoana imobilizată la pat

8.2.1 Bettlägerige Person – Persoana imobilizată la pat

Dialog

- Ich gebe Ihnen jetzt die Bettpfanne. –
  Vă pun acum plosca.
- Bitte heben Sie Ihr Becken an. –
  Vă rog să vă ridicați bazinul.
- Ich helfe Ihnen sich abzustützen und lege die Bettpfanne unter Ihr Becken. –
  Vă ajut să vă sprijiniți și pun plosca sub bazin.
- Jetzt trockne ich alles ab und werde Sie waschen. –
  Acum am să usuc totul și am să vă spăl.
- Entspannen Sie sich, ich werde Ihren Katheter reinigen. –
  Relaxati-vă, vă rog; am să curaț cateterul.

Persoana mobilă

8.2.2 Mobile Person – Persoana mobilă

Fragen Sie nach oder hören Sie genau hin, welche Begriffe Ihre Pflegeperson benutzt, damit keine Missverständnisse entstehen.

Întrebați în mod repetat, sau ascultați cu toată atenția ce termeni și expresii folosește persoana îngrijită, pentru a evita orice înțelegere greșită.

Dialog

- Möchten Sie ins Bad? – *Doriți să mergeți la baie?*
  Ja, ich möchte auf die Toilette. –
  Da, aș dori să merg la toaletă.
  - Ich möchte … – *Vreau să fac …*
  - … „kleines Geschäft“: pinkeln, pieseln, pissen, Pipi machen, pullern –
    … „treaba mică“… sa fac pipi, sa ma piș… să las apă …
  - … „großes Geschäft“: groß machen, kacken, scheißen –
    … „treaba mare“: scaun, să fac caca, să mă cac …

Bitte benutzen Sie keine Ausdrücke wie „scheißen“ und „kacken“. Diese sind unelegant und vulgär.

Vă rugăm să evitați expresiile: să mă cac, să mă piș. Acestea sunt neelegante și vulgare.

- Brauchen Sie Hilfe dabei, sich sauber zu machen? –
  Aveți nevoie de ajutor să vă ștergeți?

- Nein, ich komme allein zurecht. –
  Nu, mă descurc și singur.
- Ja, danke, ich brauche Unterstützung. –
  Da, mulțumesc, am nevoie de ajutor.

An dieser Stelle ein Hinweis bezüglich Sexualität: Sollten Sie merken, dass die Ihnen anvertraute Person sich Ihnen körperlich nähert oder Sie verbal auf sexuelle Weise belästigt, weisen Sie die Annäherungen freundlich, aber bestimmt zurück. Sollte es dennoch erneut vorkommen, sprechen Sie mit den Angehörigen darüber.

Cu aceasta ocazie o indicație referitoare la sexualitate: dacă observați că persoana dată dvs. spre îngrijire se apropie corporal sau vă face verbal, avansuri cu conținut sexual, refuzați prietenește, dar ferm, încercările de apropire cu conținut sexual. Dacă avansurile sexuale continuă, vorbiți despre aceasta cu persoanele responsabile.

Dialog

- Wir nehmen einen Waschlappen/Toilettenpapier. –
  Luăm o mănușe de baie/hârtie igienică.
- Hier ist Ihre Windel. Ich helfe Ihnen beim Einlegen. –
  Aici aveți scutecul. Vă ajut să-l puneți.
- Bitte stehen Sie auf. – *Vă rog să vă sculați.*
- Bitte legen Sie sich hin. – *Vă rog să vă culcați.*
- Zuerst brauchen wir warmes Wasser. –
  Mai întâi, avem nevoie de apă caldă.
- Jetzt können wir Ihr Gesicht waschen. –
  Acum vă putem spăla fața.
- Ist das Wasser warm genug? –
  E destul de caldă apa?
- Ist das Wasser zu kalt? –
  E prea rece apa?
- Ist das Wasser nicht zu kalt? –
  Nu e prea rece apa?
- Ist das Wasser zu heiß? –
  E prea fierbinte apa?
- Das können wir gleich regeln. –
  Asta putem să reglăm imediat.
- Jetzt ist es gut, oder? –
  Acum e bine, sau?
- Möchten Sie duschen oder baden? –
  Doriți la duș sau la cadă?

Abb. 8.3 Baden – *Îmbăierea*

- Ich möchte gerne duschen. – *Aș dori la duș.*
- Ich möchte gerne baden. – *Aș dori sa fac baie în cadă.*

- So, jetzt gehen wir unter die Dusche/in die Badewanne. – *Acum mergem sub duș/în cadă.*
- Bitte setzen Sie sich auf den Duschhocker/auf den Badehocker. – *Vă rog să vă așezați pe scăunelul dușului/pe scaunul cadei/pe taburet.*
- Ich werde Sie nass machen und dann einseifen. – *Am să vă ud și apoi vă săpunesc.*
- Ist das so angenehm? – *Așa e plăcut?*
- So, jetzt sind wir fertig. Ich gebe Ihnen das Handtuch und helfe Ihnen beim Abtrocknen. – *Așa, acum suntem gata. Vă dau prosopul și vă ajut la șters.*
- Wie fühlen Sie sich? – *Cum vă simțiți?* (Abb. 8.3)

8

Igiena pe segmente corporale

8.2.3 Pflege einzelner Körperteile – Igiena pe segmente corporale

Das Auge/die Augen – *ochiul/ochii*

Abb. 8.4 Auge – *ochiul*

die Augenbrauen	*sprâncene*
die Augentropfen	*picături pentru ochi*
die Brille	*ochelari*
ein Fremdkörper im Auge	*am/aveți ceva în ochi*
die Sonnenbrille	*ochelari de soare*
die Wimpern	*genele* (Abb. 8.4)

Dialog

- Ich sehe nicht gut. – *Nu văd bine.*
- Soll ich Ihnen eine Brille geben? – *Să vă dau niște ochelari?*
- Nein, danke./Ja, bitte. – *Nu, mulțumesc./Da, vă rog.*
- Ich sehe viele schwarze Punkte/einen großen schwarzen Fleck in der Mitte. – *Văd multe puncte negre/o pată mare neagră în mijloc.*
- Wir erzählen das dem Hausarzt und bitten um eine Überweisung zum Augenarzt. – *Relatăm asta medicului și-l rugăm să ne dea o trimitere la un medic oftalmolog.*

- Es kann ein grüner Star/grauer Star sein/ich weiß nicht, was das sein kann. –
  Poate fi un glaucom/o cataractă/nu știu ce ar putea să fie.

Ich möchte lesen, bitte geben Sie mir meine Brille. –
Aș dori să citesc. Vă rog să-mi dați ochelarii.

- Hier ist sie. Ich putze noch die Gläser. –
  Aici sunt ochelarii dvs. Să șterg mai întâi lentilele.
- Ich kann sie nicht finden. –
  Nu pot să-i găsesc.
- Ich suche jetzt die Reservebrille. –
  Caut acuma ochelarii de rezervă.

Ich habe ein Brennen/Jucken im Auge. –
Mă ustură/mă ard ochii.

- Lassen Sie mich sehen. Sie haben ein Staubkorn im Auge. Ich werde es entfernen. –
  Lăsați-mă să văd. Aveți un fir de praf in ochi. O să încerc să-l îndepărtez.
- Ich werde Ihnen die Augentropfen eintropfen. Legen Sie den Kopf zurück. Bewegen Sie sich nicht. Lassen Sie die Augen offen. –
  Am să vă pun picături în ochi. Lăsați capul pe spate. Nu vă mișcați. Lăsați ochii deschiși.

▪ Das Ohr/die Ohren – *Urechea/Urechiile*

▪▪ Dialog

Ich habe ständig Ohrenschmerzen/Ohrensausen. –
Am permanent dureri/un țiuit în urechi.

Das erzählen wir dem Hausarzt. Vielleicht müssen wir zum HNO-Arzt gehen. –
Asta relatăm medicului de familie. Probabil că trebuie să mergem la ORL (◘ Abb. 8.5)

◘ **Abb. 8.5** Ohr – Urechea

▪ Das Hörgerät – *aparatul auditiv/proteza auditivă*

▪▪ Dialog

Bitte legen Sie Ihr Hörgerät an. –
Vă rog să vă puneți aparatul auditiv

- Ich höre trotzdem nichts. –
  Cu toate acestea nu aud nimic.

Wahrscheinlich ist die Batterie leer. –
Probabil s-a descărcat bateria.

Ich tausche sie aus. –
O voi înlocui.

Können Sie jetzt hören? –
Acum, puteți auzi?

- Ich werde Ihre Ohren mit Wattestäbchen putzen. –
  Am să vă curăț urechile cu un bețigaș cu vată.
- Bitte legen Sie Ihren Kopf zur Seite. So ist es gut. –
  Vă rog să vă culcați capul pe o parte. Așa e bine.
- Ich entferne Ohrenschmalz. Geschafft. –
  Îndepărtez ceara din ureche. Gata, am reușit.

▪ Das Haar/die Haare – *Părul*

▪▪ Dialog

- Meine Haare brauchen eine Frisur. –
  Părul meu are nevoie de o frizură nouă.
  - Gut, gehen wir morgen zum Frisör. –
    Bine, atunci mergem mâine la frizer.
  - Was möchten Sie machen lassen? –
    Ce doriți să faceți la frizer?
- Ich möchte die Haare waschen/schneiden/fönen/frisieren/färben lassen. –
  Aș dori să-mi spele părul/taie/tundă/usuce cu foenul/frizeze/coloreze.
- Ich möchte Locken/einen Pony/einen Pferdeschwanz/eine Dauerwelle. –
  Aș dori ondulații/o coafură ponytail/coadă de cal/permanent.
- Ich möchte meine Haare waschen. –
  Aș dori să-mi spăl părul.
  - Ich helfe Ihnen. Wir werden die Haare vor dem Baden waschen. –
    Vă ajut. Vom spăla părul înainte de scăldat.
  - Jetzt helfe ich Ihnen Ihre Haare kämmen. –
    Acum vă ajut la pieptenat.
  - Ich brauche einen Kamm/eine Bürste. –
    Îmi trebuie un piepten/o perie.
- Ich verliere so viele Haare. –
  Pierd mult păr.
  - Das sind nicht viele. Es ist normal. –
    Asta nu e mult. E normal.

▪ Der Mund – *Gura*

Abb. 8.6 Mund – *Gura*

Zähne putzen	*curățatul dinților*
Prothese reinigen	*curățatul protezei*
Prothese einsetzen/herausnehmen	*pusul/scosul protezei*
Mund ausspülen	*clătitul gurii*
Mundwasser benutzen	*folosirea apei de gură* (Abb. 8.6)

Dialog

- Jetzt bereiten wir alles vor fürs Zähneputzen. –
  Acum pregătim totul pentru spălatul dinților.
- Hier ist Ihre Zahnbürste mit der Zahnpasta. –
  Aici este periuța dvs. de dinți cu pasta de dinți.
- Hier ist Ihr Gebiss. Es ist bereits gereinigt. –
  Aici este proteza dvs. E deja curățată.
- Wir setzen es gemeinsam ein. –
  Punem proteza împreună.
- Ich habe Zahnschmerzen. –
  Mă dor dinții.
- Oh, das tut mir leid. –
  O, asta îmi pare rău.
- Möchten Sie eine Schmerztablette? –
  Doriți o pastilă contra durerii?
- Ich werde gleich einen Termin beim Zahnarzt ausmachen. –
  Voi face imediat un termin la dentist.

Die Hand/der Fuß – *Mâna/Piciorul*

eincremen	*cremuitul/datul cu crema/*
Nägel schneiden	*tăiatul unghiilor*
Nägel feilen	*pilitul unghiilor*
Maniküre	*manicura*
Pediküre	*pedicura*
die Nagelfeile	*pila de unghii*
die Nagelbürste	*peria de unghii*
die Nagelzange	*cleștele de unghii*
die Nagelschere	*foarfeca de unghii* (◘ Abb. 8.7, ◘ Abb. 8.8)

◘ **Abb. 8.7** Hand – *Mâna*

Für die Fußpflege wird meist eine von der Krankenkasse bezahlte Fußpflegerin ins Haus kommen. Inspizieren Sie regelmäßig die Füße Ihrer Pflegeperson. Die Haut älterer Menschen regeneriert sich deutlich langsamer als in jungen Jahren, Risse und Verletzungen heilen langsamer und bei Diabetikern kann eine Fußverletzung zu ernsthaften Komplikationen und schlimmstenfalls zu einer Amputation führen.

Pentru pedichiură, de obicei, se aduce în casă o persoană pedichiuristă, care este plătita de casa de asigurari. Inspectați periodic picioarele persoanei îngrijite. Pielea persoanelor în vârstă se regenerează mult mai lent decât la tinerețe, fisurile și leziunile se vindecă și mai lent la diabetici, iar rănile la picior pot duce la complicații grave și în cel mai rău caz se poate ajunge la amputare.

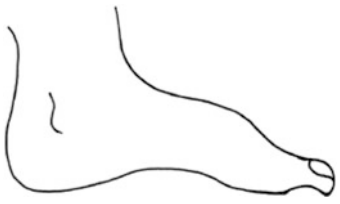

◘ **Abb. 8.8** Fuß – *Piciorul*

Dialog

- Ich werde Ihre Nägel schneiden. –
  Am să vă tai acum unghiile.
- Ihre Zehennägel sind sehr hart. Sie brauchen ein Fußbad. –
  Ungiile dvs. sunt foarte tari. Trebuie să facți o baie la picioare ca să se înmoaie.
- Hier ist die Schüssel mit warmem Wasser. Bitte heben Sie Ihre Füße und stellen Sie sie in die Schüssel. Ich helfe Ihnen dabei. –
  Aici este un lighean cu apă caldă. Ridicați acum vă rog picioarele. Am să vă ajut.
- Sie haben eine Wunde an der Ferse. Das müssen wir dem Arzt zeigen. –
  Aveți o rană la gleznă pe care trebuie s-o arătăm medicului.
- Ihre Füße sind sehr trocken. Ich creme sie ein. –
  Pielea picioarelor este foarte groasă. Am să le ung acum cu o cremă pentru hidratare.

Îmbrăcatul hainelor

8.3 Anziehen – Îmbrăcatul hainelor

Auch wenn Ihre Pflegeperson bettlägerig ist, soll sie tagsüber umgezogen werden. Sie können ihr einen Hausanzug, einen Trainingsanzug oder eine leichte Hose und einen Pullover anziehen. Wichtig ist, dass der Tag in einer anderen Kleidung als die Nacht verbracht wird.

Chiar dacă persoana dependentă de îngrijire este imobilizată la pat, este bine ca în timpul zilei să fie mutată. Puteți să o îmbracați cu haine ușoare cum ar fi niște pantaloni de trening și un pulover. Este important ca ziua să fie petrecută în haine diferite decât noaptea.

Dialog

- Als Erstes ziehen wir uns an. –
  Mai întâi ne îmbrăcăm.
- Hier ist Ihre Kleidung für heute. Es ist warm/kalt draußen. –
  Aici sunt hainele dvs. pentru astăzi. Afară este astăzi cald/frig.
- Sind Sie damit einverstanden oder möchten Sie was anderes anziehen? –
  Sunteți de acord să îmbrăcți aceste haine sau doriți altceva?
  - Es ist mir zu warm/zu kalt. –
    Îmi este prea cald/prea frig.
- Ich zeige Ihnen das Kleidungsstück, das ich Ihnen gerne anziehen möchte. –
  Am să vă arăt îmbrăcămintea cu care aș fi dorit să vă îmbrăcați astăzi.

- Sie haben heute Besuch. Ihre Kinder/Enkelkinder kommen. –
  Astăzi aveți musafiri. Copiii/nepoții vă vin astăzi în vizită.
- Ich werde Sie schön machen. –
  Am să fac în așa fel ca să arătați astăzi deosebit de bine.
- Möchten Sie sich alleine anziehen? –
  Doriți să vă îmbrăcați singur?
- Brauchen Sie Hilfe beim Anziehen? –
  Aveți nevoie de ajutor la îmbrăcat?
  - Wie sehe ich aus? –
    Cum arăt acum?
- In diesem Hemd sehen Sie sehr gut/sehr elegant aus. –
  În cămașa aceasta arătați foarte bine/foarte elegant.
- Sie sehen heute schön aus. –
  Arătați foarte prezentabil astăzi.
- Diese Farbe steht Ihnen gut. –
  Culoarea aceasta vă stă foarte bine/vă avantajează.

8.3.1 Kleidung und Schmuck – Îmbrăcăminte și bijuterii

Îmbrăcăminte și bijuterii

- **Typische Kleidung für die Frau – *Îmbrăcăminte tipică pentru femei***

die Bluse	*bluză*
die Jacke	*jachetă*
das Kleid	*sacou*
der Rock	*rochie*
die Strickjacke	*sweter*

- **Typische Kleidung für den Mann – *Îmbrăcăminte tipică pentru bărbați***

der Anzug	*set costum*
das Hemd	*cămașă*
die Hose	*pantaloni*
die Weste	*vestă*
der Pullover	*pulover/sweter*

- **Unterwäsche** – ***Lenjerie de corp***

der Büstenhalter	*sutien*
das Unterhemd	*maiou*
die Unterhose	*chiloți*
die lange Unterhose	*chiloți indisipensabili (lungi)/izmene*
die Socken/Strümpfe	*șosete/ciorapi*
die Strumpfhose	*ciorap pantalon*
der Unterrock	*fustă/combinezon*

- **Kleidung für Draußen** – ***Îmbracăminte pentru afară***

die Handschuhe	*mănuși*
der Hut	*pălărie*
die Mütze	*șapcă*
der Schal	*fular*

- **Fußbekleidung** – ***Încălțăminе***

die Gummistiefel	*cizme de cauciuc*
die Halbschuhe	*pantofi*
die Hausschuhe/Pantoffeln	*pantofi de casă/papuci*
die orthopädischen Schuhe	*pantofi ortopedici*
die Pumps	*pantofi de damă cu toc*
die Sandalen	*sandale*
die Stiefel	*cizme*

- **Accessoires** – ***Accesorii***

der Gürtel	*curea*
das Halstuch	*eșarfă*
die Handtasche	*poșetă/borsetă*
die Hosenträger	*bretele*
die Krawatte	*cravată*
das Taschentuch	*batistă*

- **Nachtgarderobe** – ***Garderobă de noapte pentru dormit***

der Bademantel	*halat de baie*
das Nachthemd	*cămașă de noapte*

der Schlafanzug	*pijama*
die Schlafsocken	*șosete comode pentru dormit*
der Schlafrock	*halat/neglije*

- **Schmuck – *Bijuterii/podoabe***

die Brosche	*broșă*
der Ehering	*verighetă*
die Kette	*lanț*
die Korallen	*coral/podoabă*
die Ohrringe	*cercei*
die Perlen	*mărgele*
die Uhr	*ceas*
der Ring	*inel*

8.3.2 Reparaturen und Kleidungspflege – Repararea și îngrijirea îmbrăcămintei

Repararea și îngrijirea îmbrăcămintei

- **Kurzwaren – *Pasmanterie/mărunțișuri***

der Absatz	*tocul*
der Faden	*ața*
der Fingerhut	*degetarul*
die Hosentasche	*buzunarul pantalonului*
der Klettverschluss	*încheietoare tip Velcro*
der Knopf	*nasturele*
der Reißverschluss	*fermoarul*
die Nadel	*acul*
die Nähutensilien	*utensile pentru cusut*
die Schuhsohle	*talpa pantofului*
der Schnürsenkel	*șireturi*

- **Dialog**

Der Reißverschluss klemmt. Sie müssen was anderes anziehen. –
Fermoarul s-a blocat. Trebuie să îmbrăcați altceva.

Der Knopf ist abgerissen. Ich nähe ihn gleich an. –
Nasturele s-a rupt. Un moment am să-l cos îndată.

Ihr Schnürsenkel ist offen. Ich binde ihn zu. –
Șiretul pantofului s-a desfăcut. Am să-l leg imediat.

- Der Schnürsenkel ist gerissen. Ich fädle einen neuen ein. – *Șiretul pantofului s-a rupt. Am să-l înlocuiesc cu altul.*
- Es ist warm. Ich knöpfe die Jacke auf. – *Este cald. Am să vă desfac jacheta.*
- Ihr Taschentuch ist in der Hosentasche. – *Batista dvs. este în buzunarul de la pantaloni.*
- Das Hosenbein/der Ärmel hat sich verdreht. – *Piciorul pantalonului/mâneca este răsucită.*
- Das Hemd hat einen Fleck. Ich werde es waschen. – *Cămașa are o pată. O voi spăla.*
- Der Absatz ist abgelaufen. Ich bringe die Schuhe zum Schuhmacher. – *Tocul pantofului este uzat/scîlciat. Am să duc pantofii la cizmărie.*
- Ich werde die Unterwäsche in der Schublade ordnen. – *Am să aranjez lenjeria de corp în sertar.*
- Heute möchte ich die Wäsche waschen. – *Astăzi doresc să spăl rufele.*
- Ich hänge die nasse Wäsche draußen auf. – *Am să atârn afară rufele la uscat.*
- Ich benutze den Trockner. – *Folosesc uscătorul.*

8.4 Essen und Lebensmittel – Alimente și produse alimentare

Die Mahlzeiten sind für Ihre Pflegeperson sehr wichtig. Es ist nicht nur die Nahrungsaufnahme, sondern auch eine Abwechslung im Tagesablauf. Daher sollen die Mahlzeiten immer zur gleichen Zeit stattfinden und für Ihre Pflegeperson angenehm sein. Sie können den Tisch schön decken und die Speisen appetitlich anrichten. Wenn nicht ausdrücklich anders gewünscht oder aufgrund einer Behinderung nicht möglich, essen Sie mit Ihrer Pflegeperson gemeinsam am Tisch. Oder Sie können sich zumindest dazusetzen und ihr Gesellschaft leisten. Das ist vielen lieber, als alleine zu essen.

Mesele sunt foarte importante pentru persoana dependentă de îngrijire. Nu numai din punctul de vedere al ingestiei de alimente, ele sunt și o schimbare binevenită în rutina de zi cu zi. Prin urmare, este bine ca mesele să fie servite mereu în același interval de timp și să fie plăcute persoanei îngrijite. Puteți decora masa frumos și să serviți mâncarea cu un aspect apetisant și decorativ. Cu excepția cazului în care nu se dorește în mod expres, sau din cauza unui handicap, așezați-vă împreună la masă și serviți masa împreună. Sau puteți

opta, cel puțin, pentru ținerea de companie în timpul mesei. Acest lucru face mult mai multă plăcere decât să mănânci de unul singur.

Erfragen Sie, was die Lieblingsspeisen Ihrer Pflegeperson sind, und passen Sie diese dem gesundheitlichen und körperlichen Zustand (z. B. Zahnprothesen) Ihrer Pflegeperson an. Beachten Sie, dass möglicherweise eine bestimmte Diät eingehalten werden muss, bestimmte Speisen nicht vertragen werden oder Ihre Pflegeperson auf bestimmte Lebensmittel allergisch reagiert.

Întrebați care sunt meniurile preferate și încercați să adaptați aceste rețete în funcție de starea de sănătate și de vitalitate a persoanei îngrijite (de exemplu țineți cont de protezele dentare). Nu neglijați faptul că în multe cazuri trebuie respectat un regim alimentar prestabilit, și informați-vă din timp despre tipul de alimente care nu sunt tolerate la o anumită afecțiune, sau la ce alimente persoana îngrijită este alergică.

Wenn Sie kochen können und die Situation es erlaubt, dann kochen Sie. Versuchen Sie, frische Lebensmittel zu bevorzugen. Vielleicht werden Kochrezepte zu einem beliebten Gesprächsthema zwischen Ihnen beiden. Möglicherweise hat Ihre Pflegeperson Spaß und Interesse daran, rumänische Gerichte kennenzulernen.

Dacă știți bine să gătiți și situația vă permite, atunci nu ezitați a găti. Încercați să gâtiți cu preferință alimente proaspete. Poate că meniurile și rețetele de mâncare ar putea să devină un subiect iubit de conversație. Poate să devină interesant și un prilej de divertisment dacă gătiți uneori rețete specifice românești.

Wenn Sie nicht kochen können oder die Pflege so intensiv ist, dass Sie keine Zeit dazu haben, besprechen Sie die Alternativen mit den verantwortlichen Personen. In vielen Städten und Gemeinden besteht auch die Möglichkeit, „Essen auf Rädern" zu bestellen.

Dacă nu știți să gătiți sau îngrijirea este atât de intensivă încât nu aveți timp pentru aceasta, discutați, cu persoanele responsabile, despre alternativele care există pentru transportul hranei la domiciliu. În multe orașe sunt, așa numitele servicii de livrare la domiciliu numite „masa pe roți", care pot fi în acest caz abordate.

- **Die Mahlzeiten – *Mesele pe parcursul zilei***

das Frühstück	*micul dejun*
das zweite Frühstück	*al doilea mic dejun/gustare între mese/antreuri*
das Mittagessen	*prânzul*
die Suppe	*supa*
das Hauptgericht	*felul doi/felul principal (mâncarea de bază a prânzului)*
der Nachtisch	*desertul*

die Vesper	*gustărică/"five o'clock"/ritualul ceaiului cu biscuiți, etc. după masa*
das Abendessen	*cina*
Vollkost/Schonkost/Diät	*alimentație integrală/alimentație de cruțare/ alimentație de regim*

Micul dejun

8.4.1 Frühstück – Micul dejun

■■ **Dialog**

- Möchten Sie im Bett essen? –
  Doriți sa luați dejunul la pat?
  - Ja. – *Da.*
- Dann stelle ich Ihnen das Kopfteil höher und helfe Ihnen beim Essen. –
  Atunci am să ridic partea de cap a patului și am să vă ajut să mâncați.
- Ich werde Sie gleich füttern. –
  Am să vă duc mâncarea la gură/am să vă hrănesc.
  - Ich weiß nicht. – *Nu știu.*
  - Dann stehen Sie bitte auf. Es ist besser am Tisch als im Bett zu essen. Ich helfe Ihnen dabei. –
    Atunci vă rog să vă sculați din pat. Este mult mai bine să mâncați șezând la masă, decât să rămâneți culcat în pat. Am să vă ajut.
  - Nein, ich möchte aufstehen. –
    Nu, nu vreu să mă scol.
- Schön. Schauen Sie, wie ich heute den Tisch gedeckt habe. –
  Bine. Uitați-vă ce frumos am pregătit astăzi masa.
- Hier ist Ihre Serviette. –
  Aici un șervețel pentru dvs.
- Was möchten Sie heute essen? –
  Ce doriți să mâncați/serviți astăzi?
- Haben Sie heute spezielle Wünsche? –
  Aveți o dorință/dorințe anume?
  - Ich möchte … – *Aș dori …*

■ **Die Metzgereiwaren – *Mezelurile***

die Leberwurst	*pateu*
die Mettwurst	*cârnați*
der Schinken	*șuncă*
die Wurst	*salam*

Die Eigerichte – *Preparate din ouă*

das hartgekochte Ei	*ou fiert tare*
das weichgekochte Ei	*ou fiert moale*
das Omelett	*omletă*
das Rührei	*păpărădă/păpară/scrob/ouă bătute*
das Spiegelei	*ochiuri* (◘ Abb. 8.9)

◘ **Abb. 8.9** Eier – *Ouă*

Der Brotaufstrich, süßer Aufstrich – *Produse, paste, dulciuri de uns pe pâine*

das Apfelmus	*piure de mere/sos de mere*
die Butter	*unt*
der Honig	*miere de albine*
die Margarine	*margarină*
die Marmelade	*marmeladă/dulceață*

Das Gebäck – *Produse de patiserie*

das Baguette	*baghetă franțuzească/franzeluță/baton*
die Brezel	*covrig*
das Brot	*pâine*
das Brötchen	*chifle*
das Schwarzbrot	*pâine neagră*
der Toast	*pâine toaster*
das Weißbrot	*pâine albă/franzelă* (◘ Abb. 8.10)

◘ **Abb. 8.10** Kuchen – *Prăjitură*

Die Milchprodukte – *Produse lactate*

die Buttermilch	*lapte bătut*
der Frischkäse	*telemea*
der Joghurt	*iaurt*
der Käse	*brânză/caşcaval*
die Kaffeemilch	*lapte condensat pt. cafea*
die Milch	*lapte* (◘ Abb. 8.11)
der Quark	*brânză de vaci*
die Sahne	*smântână*

◘ **Abb. 8.11** Milch – *Lapte*

Dialog

- Jetzt werde ich das Brot schneiden. Ich bereite Ihnen kleine Häppchen, so lässt es sich besser essen. –
  Acum am de gând să tai pâinea. Am să vă pregătesc bucățele mici în așa fel ca să le puteți mesteca mai bine.
- Ich schneide Ihnen alles in kleine Stücke. –
  Am să tai totul în bucăți mici.
- Ich schneide die Brotrinde ab. –
  Am să îndepărtez coaja pâinii.
- Ihre Serviette/Ihren Latz binde ich Ihnen um. –
  Șervetul dvs./am să vi-l leg la gât.
- Möchten Sie Milch und Zucker in den Kaffee/Zitrone in den Tee? –
  Doriți la cafea lapte și zahăr? ceai cu lămâie?
- Möchten Sie noch eine Tasse Kaffee/ein Glas Tee? –
  Mai doriți o ceașcă cu cafea/o cană cu ceai?
- Was möchten Sie heute zum Brot haben? –
  Ce doriți să vă pun astăzi pe pâine?
- Möchten Sie ein Ei? –
  Doriți să mâncați un ou?
- Wie möchten Sie Ihr Ei haben? –
  Cum să fie fiert oul?
- Ich habe frischen Schinken und Käse. –
  Avem și șuncă și brânză proaspătă.
- Ich wünsche Ihnen einen guten Appetit. –
  Vă doresc poftă bună.
- Heute gehen wir zum Arzt und Sie sollen nüchtern bleiben. Wenn wir zurückkommen, können Sie frühstücken. –
  Astăzi trebuie să mergem la cabinetul medical pentru analize și nu aveți voie să mâncați/trebuie să fiți nemâncat. Când ne întoarcem puteți servi micul dejun.

Masa de prânz

8.4.2 Mittagessen – Masa de prânz

Suppe – *Supa*

In Rumänien ist es üblich, vor dem Hauptgericht eine Suppe zu essen. In Deutschland wird meist nur ein Hauptgericht gegessen. Ausnahmen sind Tagesstätten, Krankenhäuser, Pflegeheime usw. Im privaten Bereich wird eine Suppe meist als Eintopfgericht serviert (z. B. Kartoffelsuppe, Linsensuppe).

În România, se obișnuiește să se mănânce o supă sau ciorbă înainte de felul principal/felul doi. În Germania se mănâncă de obicei un singur fel de mâncare. Excepții (deci instituții în care se sevesc

mai multe feluri de mâncare) sunt centre de îngrijire de zi, spitalele, ospiciile, etc. În viața privată o ciorbă se servește într-o formă mai consistentă, ca un fel de tocană/gulaș (de ex. ciorba de cartofi, ciorba de linte, etc.) (◘ Abb. 8.12).

◘ **Abb. 8.12** Suppe – *Supa*

Falls Sie für Ihre Pflegeperson kochen, bleiben Sie bei Ihren Gewohnheiten. Eine Suppe ist immer gut. Sie bereitet den Körper auf die Nahrungsaufnahme vor und regt die Verdauungssäfte an. Allerdings ist in Deutschland die Vielfalt der Suppen nicht so bekannt und es kann passieren, dass Sie bei Sauerkrautsuppe, Gurkensuppe, Kohlrabisuppe usw. auf Überraschung oder sogar Widerstand stoßen. Seien Sie nicht verunsichert oder beleidigt, sondern lassen Sie Ihre Pflegeperson zuerst einmal kosten.

Dacă o să gătiți pentru persoana pe care o îngrijiți, nu vă schimbați obiceiurile. O supa sau o ciorbă este întotdeauna ceva bun. Supa pregătește bine organismul pentru asimilarea alimentelor și stimulează sucurile digestive. Cu toate acestea, în Germania, varietatea de supe mai ales cea de ciorbe este mai redusă, și se poate întâmpla ca atunci când serviți o ciorbă de varza, țărănească, sau de perișoare, să întîmpinați rețineri sau chiar rezistență. Nu trebuie să fiți decepționat sau jignit, dați timp persoanei îngrijite să guste și să se obișnuiască pe îndelete cu mâncărurile pregătite de dvs.

▪▪ Dialog

— Ich werde jetzt kochen. Sie können sich zu mir in die Küche setzen und mir Gesellschaft leisten/und wir reden ein bisschen. –
Am să mă duc acum la bucătărie să gătesc. Doriți sa veniți cu mine să-mi țineți companie/putem sta de vorbă în acest timp, dacă doriți.

— Heute habe ich eine … Suppe gekocht? Mögen Sie …? Möchten Sie probieren? –
Astăzi am gătit o supă/ciorbă de …? Vă place …? Doriți să gustați?

▪ In Deutschland bekannte Suppen – *Supe uzuale in Germania*

die Tomatensuppe	*supă de roșii*
der Bohneneintopf	*ciorbă de fasole (ca o iahnie)*
die Nudelsuppe	*supă cu fidea/tăiței*
der Linseneintopf	*iahnie de linte*
die Gulaschsuppe	*gulaș*

die Erbsensuppe	*supă de mazăre*
der Gemüseeintopf (verschiedenes Gemüse)	*tocană de legume (legume diverse)*
die Hühnersuppe	*supă de pasăre/de găină*
die Kartoffelsuppe	*supă de cartofi /uneori în formă de tocană*
die Grießklößchensuppe	*supă cu găluște de gris*
die Zwiebelsuppe	*supă de ceapă*

- Hier ist Ihr tiefer Teller und ein großer Löffel. Die Suppe ist nicht zu heiß. –
  Aici este o farfurie de supă și o lingură. Supa nu este foarte fierbinte.
- Ich werde Sie füttern. Ein Löffel nach dem anderen. –
  Am să vă hrănesc. Încetișor, pe rând, lingură cu lingură.
- Schmeckt es Ihnen? – *Vă place?*
- Möchten Sie Brot zur Suppe? –
  Doriți pâine la supă?

8

- **Hauptgericht –*Felul doi/felul principal de mâncare la prânz***

Vorschläge für einfache Gerichte – *Propuneri pentru mâncăruri necomplicate*

- **Fleischgerichte – *Mâncăruri cu carne***

Abb. 8.13 Hähnchen – *Pui*

die Bratkartoffeln mit Speck	*cartofi prăjiți cu costiță*
die Bratwürste mit Kraut	*cârnați cu varză*
die Fleischküchle/Bouletten/Frikadellen	*chifteluțe/pârjoale*
das Gulasch	*gulaș*
das Hähnchen	*pui* (Abb. 8.13)
das Hühnerfrikassee mit Reis	*pilaf de pui*
das Kalbfleisch mit Reis	*carne de văcuță cu orez*
die Kohlrouladen	*ruladă cu varză*
die Rouladen	*ruladă*
das Schnitzel/das Kotelett	*șnițel/cotlet*
der Schweinebraten	*friptură de purcel*

- **Vegetarische Gerichte – *Mâncăruri vegetariene***

der Fisch mit Kartoffelsalat	*pește cu salată de cartofi*
das Gemüse	*legume/zarzavat*
die Käsespätzle	*macaroane/melcișori/tăiței cu brânză*
die Kartoffelpuffer mit Apfelmus	*pârjoale din cartofi cu sos de mere*
der Kloß mit Soße	*găluște cu sos*
die Nudeln mit Soße	*macaroane cu sos*
der Salat	*sałată*
die Spaghetti	*spaghete*
Spinat und Ei	*spănac cu ochiuri*

- **Süßspeisen – *Mâncare de desert***

der Grießbrei mit Kompott	*budincă de gris cu compot*
der Kaiserschmarren	*clătită mai groasă cu stafide și zahăr*
der Pfannkuchen	*clătite*
die Haferflocken	*fulgi de ovăz*

Lassen Sie sich durch die Einkaufslisten im nächsten Kapitel zu weiteren Gerichten inspirieren. Dort finden Sie auch die Bezeichnungen für einzelne Lebensmittel.

Vă puteți inspira privitor la alte feluri de mâncare și din listele de cumpărături pe care le oferim în capitolul următor. Acolo veți găsi și descrieriile unor anumite produse alimentare.

8.4.3 Abendessen – Cina

Cina

Planen Sie das Abendessen spätestens 4 Stunden vorm Schlafengehen ein. Am besten eignet sich ein Brot mit Beilage und dazu ein Pudding oder eine Süßspeise.

Plănuiți în așa fel încât cina să fie servită cu circa patru ore înainte de culcare. Recomandăm să serviți de ex. sandviciuri și o budincă sau un desert.

Und wichtig: Trinken. –*Și important este întodeauna – să se bea multe lichide.*

Achten Sie darauf, dass Ihre Pflegeperson ausreichend trinkt. Ältere Menschen haben weniger Durst und dadurch besteht, vor allem im Sommer, die Gefahr einer Dehydration (Austrocknung).

Asigurați-vă că persoana pe care o îngrijiți bea suficient. Persoanele mai în vârstă nu manifestă o sete excesivă, prin urmare, există, mai ales pe timpul verii, un risc ridicat de deshidratare.

In der Wahl der Getränke existiert ein deutlicher Unterschied zu Rumänien. In Rumänien wird oft und auch zu Mahlzeiten schwarzer Tee getrunken. In Deutschland werden mehr Kräuter- und Früchtetees getrunken, weniger als Begleitgetränk zum Essen, sondern eher als Gesundheits- und Wohlfühlgetränk. Der schwarze Tee ist jedoch oft eine Alternative zum Kaffee. Kaffee wird viel und auch zu für Sie ungewohnten Zeiten getrunken. Sie werden öfter hören: „Ich trinke jetzt keinen schwarzen Tee mehr, sonst kann ich nicht einschlafen" als „Ich trinke jetzt keinen Kaffee mehr, sonst kann ich nicht einschlafen".

Zum Abendessen wird meist Wasser, Limo, Saft oder Bier getrunken.

În ceea ce privește selectarea băuturilor servite în timpul meselor există o diferență față de România. În România se bea de multe ori ceai negru sau apă minerală. În Germania se beau mult mai des ceaiuri din plante și fructe, iar acestea se beau deseori separat ca reconfortant decât în timpul mesei. Ceaiul negru este totuși de multe ori o alternativă recomandabilă în loc de cafea. Cafea se bea foarte mult și la perioade de timp neobijnuite față de obiceiurile cunoscute de dvs. O să auziți mai des afirmația: „Acum nu mai beau ceai negru pentru că altfel nu pot dormi" decât așa cum ar fi obișnuit:

„acum nu mai beau cafea pentru că nu mai pot să dorm noaptea."

La cină, se bea în multe familii doar apă, apă minerală, suc sau bere.

Dialog

- Möchten Sie was trinken? –
  Doriți să beți ceva?
  - Nein, ich habe keinen Durst. –
    Nu, nu mi-e sete.
- Schade, ich habe Ihnen einen guten Tee/Früchtetee/Kräutertee/Kaffee/Saft/Wasser gebracht. –
  Păcat, tocmai v-am pregătit un ceai de plante/o cafea bună/un suc de fructe/un pahar cu apă.
  - Dann trinke ich einen Schluck. –
    Atunci o să iau o înghițitură.
- Schön, trinken ist wichtig für die Gesundheit und für das Gehirn. –

Foarte bine, este important sa beți multe lichide, ajută sănatații și vă stimulează mental.

Schauen Sie, auch ich trinke einen Tee mit Ihnen. Auf unsere Gesundheit! –

Vedeți, și eu am să beu acum un cei cu dvs. Multă sănătate!

8.5 Einkaufen – Shopping/Aprovizionarea

Shopping/Aprovizionarea

Falls das Einkaufen der Lebensmittel zu Ihren Aufgaben gehört, planen Sie sorgfältig und führen Sie ein Einkaufsheft, in dem Sie Ihre Ausgaben dokumentieren. Ein Einkaufszettel hilft, Ihre Einkäufe schnell zu erledigen und nur das zu kaufen, was Sie brauchen. In Supermärkten gibt es meist auch Hausmarken, die besonders gekennzeichnet sind. Diese sind von guter Qualität und deutlich günstiger als die Markenware. In den Regalen herrscht auch eine bestimmte Ordnung – die teuersten Artikel befinden sich auf Augenhöhe (in der Mitte), zu den günstigsten muss man sich bücken. Kaufen Sie Gemüse und Obst der Saison. Es ist günstig und frisch. Erdbeeren im Winter sind teuer und der Transport trägt erheblich zur Umweltbelastung bei.

Wenn der Zustand der Pflegeperson es erlaubt, nehmen Sie sie mit zum Einkaufen – es ist eine willkommene Abwechslung, die gleichzeitig als Gehirntraining genutzt werden kann.

În cazul în care aprovizonarea cu alimente este una dintre sarcinile dvs., planificați făcutul cunpărăturilor cu minuțiozitate și contabilizați cheltuielile făcute într-un caiet-de-evidență pentru cumpărături. O listă a cumpărăturilor ce trebuiesc efectuate vă va ajuta să efectuați cumpărăturile de aprovizionare mult mai rapid și eficient, în așa fel încât, să nu cupărați decât ceea ce este necesar.

În supermarket-uri, există, de obicei produse alimentare de marcă proprie, care sunt special etichetate. Acestea sunt de bună calitate și mult mai ieftine decât produsele de marcă. Pe rafturi există și o anumită ordine - produsele cele mai scumpe sunt la nivelul ochilor (în mijloc) pentru produsele mai ieftine, cumpărătorul trebuie să se aplece. Cumpărați legume si fructe de sezon. Sunt ieftine și proaspăte. Căpșunii în timpul iernii sunt scumpi și energia consumată, pentru transportul lor din țările producătoare, contribuie în mod semnificativ la poluarea ecologică.

În cazul în care starea de vitalitate a persoanei dependentă de îngrijire permite acest lucru, lăsați-l să vă însoțească la cumpărături – este o schimbare binevenită, care poate fi folosită simultan și ca un bun antrenament pentru stimularea activității creierului.

- **Vor dem Einkauf – *Înainte de cumpărături***
  - Ich muss einkaufen gehen. Möchten Sie mitkommen? – *Trebuie să fac aprovizionarea? Doriți să mă însoțit la cumpărături.*
    - Ja, gerne. – *Da, cu plăcere.*
  - Schön, dann machen wir einen gemeinsamen Ausflug daraus. – *Bine, atunci o să transformăm mersul la cumpărături într-o mică excursie.*
    - Ich möchte nicht mitgehen. – *Nu, nu doresc să vă însoțesc.*
    - Ich möchte zu Hause bleiben. – *Vreau să rămân acasă.*
  - Gut, dann lasse ich Sie kurz alleine. – *Bine, atunci o să rămâneți pentru scurt timp singur.*
    - Ist gut, in der Zeit kann ich ruhen. – *Este în ordine, în acest timp o să mă odihnesc puțin.*
  - Ich habe hier eine Einkaufsliste erstellt. – *Aici am făcut o listă pentru cumpărături.*
  - Wir brauchen … – *Avem nevoie de …*
  - Fällt Ihnen noch etwas ein? – *Mai lipsește ceva?*
    - Nein, ich glaube, das ist alles. – *Nu, cred că ați notat totul.*
  - Wo ist die Einkaufstasche/ein Chip für den Einkaufswagen? – *Unde este sacoșa/avem nevoie de un jeton pentru căruciorul pentru cumpărături?*
  - Ich nehme gleich die leeren Flaschen zur Abgabe mit. – *Am să iau cu mine sticlele de ambalaj goale pentru a le preda la magazin.*
  - Ich habe einen Einkaufszettel und brauche jetzt Geld. – *Am făcut o listă pentru cumpărături dar mai am acum nevoie de bani.*
    - Wieviel brauchen Sie? – *De câți bani aveți nevoie.*
  - 50 € werden reichen. – *50 € sunt de ajuns.*
    - Hier ist das Geld. – *Aici sunt banii.*

- **Nach dem Einkauf – *După cumpărături***
  - **Dialog**
  - Hallo, ich bin wieder da. – *Bună, sunt iarăși acasă.*
    - Sehr schön. Haben Sie alles bekommen? – *Îmi pare bine. Ați găsit de toate?*

— Ja, alles, was ich kaufen wollte. –
Da, am putut cumpăra tot ce mi-am propus.
— Dann packen Sie es aus und räumen Sie alles ein. –
Atunci despachetați și depozitați lucrurile la locul lor.
— Das mache ich gleich. –
Da, voi face asta imediat.
— Hier ist das Wechselgeld. 10 € Restgeld und hier sind die Quittungen. –
Aici este restul de bani. Au mai rămas 10 €, și aici sunt chitanțele.
— Ich lege die Quittungen in das Haushaltsbuch. –
Dacă doriți, pot să atașez chitanțele la cartea de buget, în dosarul pentru cheltuieli.
— Ja, tun Sie das. Danke. –
Da vă rog. Mulțumesc.

▪ Beim Einkaufen – *La cumpărături*

Manche Artikel haben Sie bereits in dem Abschnitt zum Thema Mahlzeiten gesehen (► Abschn. 8.4). Diese Liste kann Ihnen dabei helfen, Einkäufe zu planen. Selbstverständlich gibt es viele weitere Produkte – fragen Sie Ihre Pflegeperson nach Ihren Vorlieben.

Numele unora dintre produsele de bază au fost deja prezentate în capitolul despre mese (► secțiune 8.4). *Următoarea listă poate ajuta în planificarea aprovizionării cu alimente. Desigur, că veți găsi în magazin mult mai multe articole - vă rugăm să întrebați persoana pe care o îngrijiți, care sunt produsele sale preferate.*

▪ Vom Bäcker/aus der Backwarenabteilung – *De la brutărie/produse de panificație*

das Brötchen	*chifle*
das Brot	*pâine*
die Kekse	*biscuiți/tarte*
der Kuchen	*prăjituri/plăcinte*
der Toast	*pâine pentru toast*
die Torte	*tort*
der Zwieback	*pesmeți* (◘ Abb. 8.14)

◘ **Abb. 8.14** Bäckerei – *Brutărie/Magazin de desfacere a produselor de panificație*

▪▪ Dialog

— Ich möchte zwei Brötchen und das Roggenbrot. –
Aș dori două chifle și o pâine de secară.
— Wir haben heute Krapfen/Plundergebäck/Quarktaschen im Angebot. –

Astăzi avem o promoție în reducere pentru gogoși/pateuri și brânzoaice.

— Dann nehme ich noch zwei Krapfen. Danke. –
Atuci o să mai iau doi gogoși. Mulțumesc.

▪ Vom Metzger/aus der Fleischwarenabteilung – *De la măcelar/produse din carne*

Abb. 8.15 Metzgerei – *Mezelărie/Măcelărie*

der Braten	*friptură*
das Hähnchenfleisch	*carne de pui*
der Hähnchenschenkel	*coapse/pulpe de pui*
das Kotelett	*cotlet*
die Lende	*mușchi*
das Putenfleisch	*carne de curcan*
das Putenschnitzel	*cotlete de curcan*
das Rindfleisch	*carne de vită*
die Roulade	*ruladă*
das Suppenfleisch	*carne pentru supă*
das Schnitzel	*șnițel*
das Schweinefleisch	*carne de porc*
der Speck	*bacon/costiță/slănină*
die Mettwurst	*cărnați*
der gekochte Schinken	*șuncă fiartă*
der rohe Schinken	*șuncă crudă*
die Wurst/der Wurstaufschnitt	*salam/mezeluri feliate* (◘ Abb. 8.15)

▪▪ Dialog

— Ich möchte 200 Gramm gekochten Schinken. –
Doresc 200 grame de șuncă fiartă.
— Wie dick möchten Sie die Scheiben? –
Cât de groase să fie feliile?
— Nicht zu dick/dünn/sehr fein/dicke Scheiben. –
Nu prea groase/subțiri/foarte subțiri/mai groase.
— Reicht das? – *E de ajuns?*
— Es ist ein bisschen mehr geworden. Kann das so bleiben? –
Cântărește un pic mai mult. E bine așa?

▪ Fische – *Pește*

der Lachs	*somon*
der Hecht	*știucă*

der Karpfen	*crap*
die Forelle	*păstrăv*
der Hering	*heringi/scrumbii*

■ Milchwaren/Eier – *Lapte și ouă*

die Butter	*unt*
die Buttermilch	*lapte bătut*
der Camembert	*brânză Camembert*
das Ei	*ou*
der körnige Frischkäse	*caș/telemea/brânză granulată*
das Joghurt	*iaurt*
der Käse	*brânză*
die Margarine	*margarină*
die Milch	*lapte*
der Kefir	*chefir*
der Quark	*brânză de vaci*
die Sahne	*smântână*

■■ Dialog

Wo steht die laktosefreie Milch? –
Unde găsesc laptele fără lactoză?

Hier, im dritten Regal, unten. –
Aici în raftul al treilea, jos.

Und wo finde ich die Margarine? –
Unde este margarina?

Gegenüber, neben der Butter. –
În partea opusă, lângă unt.

■ Obst – *Fructe*

der Apfel/Äpfel	*mere*
die Ananas	*ananas*
die Banane	*banane*
die Birne	*pere*
die Erdbeere	*căpșuni*
die Heidelbeere	*afine*
die Himbeere	*zmeură*
die Kirsche	*cireșe*

die Kiwi	*kiwi*
die Mandarine	*mandarine*
die Orange	*portocale*
der Pfirsich	*piersici*
die Pflaume	*prune/corcoduşe*
die Wassermelone	*pepene*
die Weintrauben	*struguri*
die Zitrone	*lămâie*
die Zwetschge	*prună*

■ Gemüse – *Legume*

die Bohne	*fasole*
das Blaukraut	*varză roşie*
der Blumenkohl	*conopidă*
der Brokkoli	*broccoli*
die Champignons	*ciuperci*
der Dill	*mărar*
die Erbsen	*mazăre*
die Gurke	*castravete*
die Kartoffel	*cartofi*
der Kohl	*varză*
die Möhren	*morcovi*
die Paprika	*ardei*
die Petersilie	*pătrunjel*
das Radieschen	*ridichi*
der Rosenkohl	*varză de Bruxelles*
der Rotkohl	*varză roşie/capustă*
der Salat	*sałată*
der Schnittlauch	*arpagic/ceapă verde*
der Sellerie	*ţelină*
das Suppengrün	*verdeaţă pentru supă*
die Tomate(n)	*roşii*
der Weißkohl	*varză albă*
die Zwiebel	*ceapă* (◘ Abb. 8.16)

◘ **Abb. 8.16** Gemüsestand – *Raftul cu legume/zarzavat*

■ Mehlprodukte/Reis – *Paste făinoase/orez*

der Grieß	*griș*
das Kartoffelmehl	*făină de cartofi/amidon*
das Mehl	*făină*
die Nudel(n)	*tăiței/macaroane*
der Reis	*orez*
die Spaghetti	*spaghete*

■ Zutaten/Gewürze – *Adausuri /condimente*

der Essig	*oțet*
der Ketchup	*ketchup*
das Majoran	*măghiran*
die Mayonnaise	*maioneză*
das Olivenöl	*ulei de măsline*
der Pfeffer	*pieper*
das Salz	*sare*
der Senf	*muștar*
der Thymian	*cimbru*

■ Süßigkeiten – *Dulciuri*

die Bonbons	*bomboane*
der Fruchtgummi	*gumă de fructe*
die Marmelade	*marmeladă/dulceață*
die Praline	*praline/bomboane de ciocolată*
der Riegel	*batoane*
die Schokolade	*ciocolată*
die Waffeln	*napolitane*

■ Kosmetikartikel – *Articole cosmetice*

die Feuchttücher	*șervețele umede*
die Gesichtscreme	*cremă de față*
die Haarbürste	*perie pentru păr*
die Haarspülung	*loțiune de clătire pentru păr*
die Handcreme	*cremă de mâini*

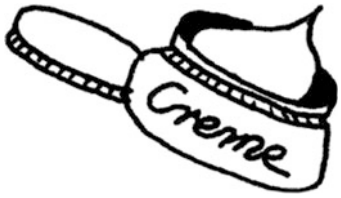

Abb. 8.17 Creme – *cremă*

der Kamm	*pieptene*
das Küchenpapier	*prosoape de hârtie pentru menaj*
der Kulturbeutel	*geantă pentru produse cosmetice*
das Shampoo	*șampon*
die Seife	*săpun*
der Spiegel	*oglindă*
das Toilettenpapier	*hârtie igienică*
die Zahnbürste	*periuță de dinți*
die Zahnpasta	*pastă de dinți* (Abb. 8.17)

Dialog

Meine Pflegeperson liegt im Krankenhaus. Ich brauche einen Kulturbeutel. –
Persoana pe care o îngrijesc este internată la spital. Am nevoie de o geantă pentru articole cosmetice.

Sie finden ihn hier. –
Le găsiți aici.

Soll ich Ihnen helfen, alles zusammenzustellen? –
Să vă ajut să strângem lucrurile necesare?

Danke, ich brauche nur eine Seife und die Zahnpasta. –
Mulțumesc, dar nu am nevoie decât de un săpun și pastă de dinți.

Getränke – *Băuturi*

der Apfelsaft	*suc de mere*
das Bier	*bere*
das Leitungswasser	*apă de la robinet/potabilă*
die Limo(nade)	*limonadă*
der Orangensaft	*oranjadă/suc de portocale*
das Radler/Alster, eine Mischung aus Limo und Bier	*Radler/Alster/un amestec de bere cu limonadă*
die Saftschorle, eine Mischung aus Saft und Wasser	*Saftschorle/amesetec de suc cu sifon*
der Wein	*vin*
das Wasser mit Kohlensäure	*apă minerală carbogazoasă/efervescentă*
das stille Wasser	*apă minerală plată/fără dioxid de carbon*

■ **Teesorten – *Tipuri de ceai***

der Apfeltee	*ceai de mere*
der Hagebuttentee	*ceai de măceșe*
der Kamillentee	*ceai de mușețel*
der Kräutertee	*ceai de plante*
der Pfefferminztee	*ceai de mentă*
der schwarze Tee	*ceai negru*

Getränke kann man auch von einem Getränkelieferservice nach Hause liefern lassen. Es erspart das Tragen von schweren Kästen. Erkundigen Sie sich, ob das in Ihrer Gegend möglich ist.

Băuturile pot fi livrate de un serviciu de livrare a băuturilor la domiciliu. Asta v-ar scuti de căratul sticlelor și lăzilor. Interesați-vă dacă există asemenea servicii în zona în care locuiți.

■ **Umgang mit Geld – *Gospodărirea banilor***

Wenn Sie einkaufen gehen, achten Sie darauf, dass die Abrechnungen korrekt und übersichtlich sind, egal ob Sie Geld bekommen haben oder den Betrag auslegen sollen.

An jeder Kasse bekommen Sie einen Einkaufsbeleg. Sortieren Sie die Belege nach Datum und bewahren Sie sie sorgfältig auf. So kann der gesetzliche Vertreter immer alles schnell kontrollieren.

Când faceți cumpărături, verificați la caserie dacă socoteala produselor cumpărate este corectă și clară. Indiferent dacă ați primit bani pentru cumpărături sau dacă puneți banii din propriul buzunar.

La fiecare caserie primiți chitanțe/bonuri/documente de cumpărare care trebuie adunate, sortate și păstrate la un loc sigur. În acest fel, persoanele responsabile, pot să controleze toate cheltuielile effectuate, cu rapiditate.

8.6 Spazierengehen – Mersul la plimbare

Mersul la plimbare

Wichtig im Sommer – *Important pe timpul verii*

- Viel trinken –
  să se bea multe lichide
- Kopfbedeckung tragen –
  capul să fie acoperit
- Deo und Feuchttücher benutzen –
  folosiți deodorant și șervețele umede

- Sonnenschutz auftragen –
  aplicați creme pentru protecția solară
- Leichte und luftdurchlässige Kleidung tragen –
  îmbrăcați haine ușoare și din țesături respirabile

Wichtig im Winter – *Important pe timpul iernii*

- Mütze, Schal und Handschuhe tragen –
  nu uitați căciula/șapca, fularul și mănușile
- Gesicht und Hände regelmäßig mit Fettcreme eincremen –
  fața și mâinile să fie unse cu o cremă cu consistență mai grasă
- Schuhe und Jacken gegen Feuchtigkeit imprägnieren –
  folosiți încălțăminte și haine impermeabile sau impregnați-le împotrva umezelii

Sitzt Ihre Pflegeperson im Rollstuhl, achten Sie auf ausreichenden Kälteschutz (und das nicht nur im Winter). Kann sie alleine gehen, schützen Sie sie vor einem Sturz, indem Sie immer auf geeigneten Schuhen und evtl. einer Stützhilfe (Krücke, Stock, Rollator oder ganz einfach Ihr Arm) bestehen.

Dacă persoana îngrijită de dumneavoastră este imobilizată într-un scaun cu rotile, acordați o atenție deosebită în ceea ce privește protecția adecvată împotriva frigului (și asta nu numai pe timpul iernii). În cazul în care persoana îngrijită poate umbla, asigurați-vă că poartă o încălțaminte adecvată și, eventual, să folosească un suport de sprijin suplimentar (un baston, o cârja, un Walker, sau pur și simplu oferiți brațul).

Dialog

- Jetzt wollen wir spazieren gehen. Machen wir einen kleinen Spaziergang im Garten/in den Park/ein paar Straßen entlang/ in der Gegend. –
  Acum o să facem o mică plimbare. Doriți să facem o plimbare în grădină/ în parc/ sau să mergem pe câteva străzi în împrejurime.
- Möchten Sie jemanden besuchen? Ihre Freunde, Ihre Nachbarin, Ihre Familie? –
  Doriți să vizitați pe cineva? Prieteni, vecini, rude de familie?
  - Ja. Ich möchte zu meiner Tochter gehen. –
    Da. Vreau să merg până la fiica mea.
- Ich rufe sie an, ob sie zu Hause ist und Zeit hat. –
  Atunci am să telefonez să vedem dacă este acasă și dacă are timp.

- Ich habe Ihre Tochter gesprochen. Sie freut sich auf Ihren Besuch. Wir gehen/fahren heute/morgen hin. –
  Am vorbit cu fiica dvs. Se bucură mult dacă o vizitați. O să mergem astăzi/mâine la ea în vizită.
- Möchten Sie mit mir zum Briefkasten gehen? Mal sehen, ob jemand geschrieben hat. –
  Doriți să mergem până poartă, la cutia de scrisori, să vedem dacă v-a scris cineva.
- Bitte stützen Sie sich auf Ihren Rollator. –
  Vă rog să vă sprijiniți de cadrul rolatorului.
- Ich setze Sie jetzt in den Rollstuhl. Bitte halten Sie sich an mir fest/stützen Sie sich auf mich. –
  Vă așez acum in cărucior. Așa, țineți-vă acum strâns de mine/ sprijiniți-va pe mine.
  - Ich möchte ein bisschen ausruhen. –
    Aș dori să mă odihnesc puțin.
- Gerne. Setzen wir uns auf die Bank. –
  Cu plăcere. O să ne așezăm pe o bancă.
  - Ich bin müde und möchte heim. –
    Sunt obosit și vreau să mergem acasă.
- Natürlich, wir kehren um/sind bald wieder zu Hause. –
  Bineînțeles, ne întoarcem/în curând suntem din nou acasă.
- Wir gehen langsamer/schneller. –
  Să mergem puțin mai încet/repede.

8.7 Unterwegs – Pe drum

Pe drum

▪ Fortbewegungsmittel – *Mijloace de locomoție*

das Auto/der Wagen	*mașina/limuzina*
Wir fahren mit dem Auto. Wir nehmen den Wagen.	*Mergem cu mașina. Ne ia o mașină.*
der Bus	*autobuzul*
Die Bushaltestelle ist am Ende der Straße.	*Stația este la capătul străzii.*
die Straßenbahn	*tramvaiul*
Die Straßenbahn ist ganz voll.	*Tramvaiul este plin.*
die U-Bahn	*metroul*
Die U-Bahn kommt gleich.	*Metroul sosește îndată.*
der Zug	*trenul*
Der Zug ist pünktlich.	*Trenul nu are întârziere.*
das Fahrrad	*bicicleta*

Ich fahre schnell mit dem Fahrrad.	*Eu merg repede cu bicicleta.*
zu Fuß gehen/laufen	*merg cu plăcere pe jos*
Es ist nicht weit. Wir können zu Fuß gehen/dorthin laufen.	*Nu este departe. Putem să mergem pe jos până acolo.*

- **Ämter/Institutionen/Geschäfte – *Birouri/Institutii/Magazine***

Ich gehe … – *Eu mă duc la …*

in die Apotheke	*la farmacie*
zur Post	*la poștă*
ins Krankenhaus	*la spital*
zum Rathaus	*la primărie*
in die Kirche	*la biserică*
zur Polizei	*la poliție*
in die Schule	*la școală*
in die/zur Bank	*la bancă*
zum Bahnhof	*la gară*
zum Supermarkt	*la supermarket*

- **Dialog**

— Entschuldigung, ich habe mich verlaufen. –
Mă suzați, m-am rătăcit.
— Wie komme ich zur Post? –
Cum ajung la poștă?
— Gehen Sie geradeaus und dann an der Kreuzung rechts. –
Mergeți drept înainte apoi în intersecție o luați la dreapta.
— Ich kenne mich hier nicht aus. Wo ist die Sparkasse? –
Nu cunosc împrejurimile pe aici. Unde este Sparkasse (numele unei bănci)?
— Gleich um die Ecke, auf der anderen Straßenseite. –
Chiar după colț, pe cealaltă parte a străzii.
— Können Sie mir bitte helfen? Wie komme ich zum Bahnhof? –
Puteți vă rog să mă ajutați? Cum ajung la gară?
— Es ist in der Nähe. Gehen Sie die Straße entlang. –
Este în apropiere. Meregeți în continuare înainte pe stradă.
— Die Ampel ist rot. Wir müssen warten. –
Lumina semaforului este roșie. Trebuie să așteptăm.
— Der Fußgängerübergang ist um die Ecke. –
Trecerea de pietoni este după colț.
— Der Marktplatz liegt in der Fußgängerzone. –
Piața este lângă zona pietonală.

8.8 Fernsehen und Radio hören – Emisiuni la televizor și la radio (vizionare și audiție)

Emisiuni la televizor și la radio

Dialog

- Ich langweile mich/mir ist langweilig. –
  Mă plictisesc.
- Ich möchte Musik hören. –
  Aș vrea să ascult muzică.
- Ich möchte fernsehen. –
  Vreau să mă uit la televizor.
- Ich möchte einen Film anschauen. –
  Aș vrea să văd un film.
  - Gerne, ich schalte das Radio/den Fernseher/den CD-Player ein. –
    Cu plăcere. O să deschid televizorul, radioul/ o să vă pun un CD.
  - Hier ist die Fernbedienung. Sie können auch selbst schalten. –
    Aici este telecomanda. Puteți să-l deschideți singur dacă doriți.
  - Wenn Sie was anderes hören/sehen wollen, dann drücken Sie auf diesen Knopf. –
    Dacă doriți să ascultați altceva, apăsați aici pe buton.
- Das ist zu leise. Können Sie bitte lauter machen? –
  E prea încet. Puteți vă rog să dați volumul mai tare?
- Das ist zu laut. Können Sie bitte leiser machen? –
  E prea tare. Puteți să dați vă rog volumul mai încet?
- Ich höre gar nichts. – *Nu aud nimic.*
- Ich sehe gar nichts. – *Nu se vede nimic.*
- Ich möchte was anderes sehen/hören. –
  Aș dori să ascult/să văd altceva.
  - Was für Musik mögen Sie? – *Ce muzică preferați?*
  - Möchten Sie Volksmusik oder klassische Musik hören? –
    Muzică populară sau muzică clasică?
  - Welche Filme/Programme mögen Sie? –
    Ce filme/ la ce programe vă uitați cu plăcere?

Ich mag … – *Mie îmi place …*

die Fernsehsendungen	*Emisiuni la televizor*
das Ballett, der Tanz	*baletul, dansul*
die Talkshow	*talk-show l interviuri*
das Drama	*filme de dramă*

Abb. 8.18 Radio – *Radio*

die Fernsehsendungen	*Emisiuni la televizor*
der Horrorfilm	*filme horror*
der Kinderfilm	*filme pentru copii*
die Kochsendung	*programe despre gătit*
die Komödie	*filme de comedie*
der Krimi	*filme polițiste*
die Live-Sendung	*emisiuni în direct/live*
die Musiksendung	*emisiuni muzicale*
die Nachrichten	*emisiuni de actualități*
die Natursendung	*filme documentare despre natură*
die Reportage	*reportaje*
die Science-fiction	*filme sci-fi*
die Serie	*seriale*
die Sportsendung	*emisiuni sportive*
der Thriller	*triller/filme de aventură/de acțiune*
die Tiersendung	*emisiuni despre animale*
der Zeichentrickfilm	*desene animate* (Abb. 8.18)

Convorbirea telefonică

8.9 Telefonieren – Convorbirea telefonică

Dialog

- Hat heute jemand angerufen? –
  A sunat astăzi cineva la telefon?
  - Bisher nicht. – *Nu, până acuma nu a sunat nimeni.*
  - Ich möchte meine Tochter/meinen Sohn anrufen. –
    Aș vrea să o sun pe fiica mea/ să telefonez cu fiul meu.
- Gerne, hier ist das Telefon. Ich wähle für Sie die Nummer. –
  Cu plăcere, aici este telefonul. Am să formez numărul pentru dvs.
- Guten Tag, hier ist Ileana, die Pflegerin Ihres Vaters. Ihr Vater möchte Sie sprechen. Ich gebe das Telefon weiter. Auf Wiederhören. –
  Bună ziua, aici este Ileana, persoana care îl îngrijește pe tatăl dvs. Am să vi-l dau la telefon. Dorește să vorbească cu dvs.
- Die Nummer ist besetzt. Wir versuchen es später. –
  Numărul sună ocupat. O să încercăm mai târziu.
- Es hebt niemand ab, aber bestimmt ruft Ihre Tochter/Ihr Sohn zurück. –
  Nu răspunde nimeni. În mod sigur fiica dvs./fiul dvs. va vedea numărul și va suna înapoi.

Abb. 8.19 Telefon – *Telefonul*

- Ich finde die Telefonnummer nicht. Ich suche das Verzeichnis. – *Nu pot găsi numărul. Am să-l caut în cartea de telefon.*
- Wissen Sie die Nummer? Kennen Sie die Nummer auswendig? – *Aveți numărul? Știți numărul pe de rost?*
- Es ist … – *Este …* (◘ Abb. 8.19)

8.10 Sonstige Beschäftigung – Alte activități

Alte activități

Abhängig vom körperlichen und geistigen Zustand Ihrer Pflegeperson ist es empfehlenswert und gesundheitsfördernd, einige zusätzliche Tätigkeiten in den Tagesablauf aufzunehmen.

În funcție de starea fizică și psihică a persoanei dependente de îngrijire este recomandabil și binefăcător să-l angrenați în activități suplimentare dincolo de rutina de cotidian.

- **Geeignete Tätigkeiten für die geistige Gesundheit – *Activități adecvate pentru antrenarea stării mintale***
  - Malen, Zeichnen, Mandalas – *pictură, desen, mandale*
  - Wortspiele: Jeder muss ein neues Wort sagen, das mit dem letzten Buchstaben des vorherigen anfängt. – *Șiruri de cuvinte: – de ex. fiecare trebuie să spună un cuvânt nou care începe cu ultima literă a celui anterior.*
  - Kreuzworträtsel lösen, Ratespiele, Sudoku – *rebus/cuvinte încrucișate/sudoku*

- **Geeignete Tätigkeiten für die körperliche Gesundheit – *Activități adecvate pentru antrenarea stării fizice***
  - Blumen pflegen – *culesul de flori*
  - Gymnastik – *mișcare/exerciții de gimnastică*
  - Leichte Aufgaben im Haushalt: Geschirr abtrocknen, Staubwedel benutzen – *sarcini ușoare de uz casnic: ștergerea tacâmului spălat, dat cu mătura de praf*
  - Tiere füttern – *hrănitul animaleleor de casă*
  - Wäsche sortieren – *sortarea rufelor*
  - Softball zuwerfen und fangen – *aruncarea și prinderea unei mingi/softball*
  - Klatschen zur Musik – *bătutul în palme pe ritmul muzicii*

Notfallsituationen und Tipps – Comportamentul în caz de urgenţă şi îndrumări utile

9.1 Allgemeines – Generalităţi – 152
9.1.1 Beispielsituationen – Exemple pentru astfel situaţii – 153
9.1.2 Notfallsituationen – Cazuri de urgenţă – 155
9.2 Wichtige Telefonnummern – Numere de telefon importante – 157
9.3 Zu benachrichtigende Personen – Persoane de înştiinţat – 158
9.4 Tipps für die Pflegerin – Sfaturi pentru îngrijitori de persoane – 158

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_9, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Generalităţi

9.1 Allgemeines – Generalităţi

Bitte vereinbaren Sie mit der Familie der Pflegeperson eine Stelle, an der sich die wichtigsten Dokumente und Gegenstände schnell zugriffsbereit befinden. Hierzu gehören: Ausweis, Versicherungskarte, Information über die Blutgruppe bzw. bekannte Allergien, wichtige Telefonnummern, Geld, Hausschlüssel. Am besten soll alles in einer abschließbaren Geldkassette liegen.

Vă rugăm să stabiliţi, în acord cu familia celui pe care îl îngrijiţi, un loc în care sunt depuse cele mai importante documente și articole, ca acestea, în caz de nevoie, să fie rapid accesibile. Acestea sunt: cartea de identitate, cartea de asigurare medicală, informații despre grupul de sânge sau despre alergii cunoscute, numerele de telefon importante, bani, cheile casei. Cel mai bine este, ca toate aceste obiecte să fie închise sub cheie într-o cutie metalică scurizabilă, care va fi depusă la un loc sigur stabilit în comun.

Warnung! Diese Warnung betrifft sowohl Ihre Pflegeperson (abhängig vom Mobilitätszustand) als auch Sie. Alleinstehende ältere Personen sind oft Opfer von Trickbetrügern und Dieben oder Gewalttätern.

Ihre evtl. nicht perfekten Sprachkenntnisse können von Betrügern ausgenutzt werden. Daher sollten Sie sehr vorsichtig sein, wenn fremde Personen klingeln und nach bestimmten Sachen verlangen. Besucher sollen sich telefonisch ankündigen und sich ausweisen können. Sollte ein Besuch der Stadtwerke, des Kaminkehrers usw. anstehen, wird dies üblicherweise schriftlich angekündigt. Benachrichtigen Sie bei solchen Terminen die Angehörigen oder Nachbarn und bitten Sie um deren Anwesenheit während des Besuchs.

Atenție! Acest avertisment se referă atât la persoana pe care o îngrijiți (în funcție de starea ei de mobilitate), precum și la dvs. Persoanele singure în vârstă sunt adesea victimele unor escroci și hoți sau infractori perfizi și violenți.

Eventualele dvs. competenţe lingvistice imperfecte pot fi exploatate de escroci. Prin urmare, trebuie să fiţi foarte precaut atunci când persoane străine sună la uşa locuinţei pentru anumite lucruri. Persoanele acestea trebuie în prealabil să anunţe vizita lor prin telefon şi să se legitimeze. În cazul în care urmează o citire de contor sau se aşteptă venirea unui hornar sau instalator, etc., această vizită este, de obicei, anunţată în scris. Cel bai bine este atunci când se anunţă astfel de vizite, vecinii sau rudele să fie prezente în timpul vizitei în locuinţă.

Ansonsten gilt: Fremde Personen gehören nicht in die Wohnung!
În caz contrar respectați regula: oamenii străini nu au ce căuta în locuință!

Häufige Tricks von Betrügern oder Verbrechern:
- Bitte um Hilfe, Spende, ein Glas Wasser und Ähnliches,
- angebliche Familienzugehörigkeit zur Pflegeperson (Enkel, Neffe usw.),
- Übergabe von Post und Sendungen für die Nachbarn.

Trucuri folosite de cerșetori și escroci:
- *Cerere de ajutor, donație, un pahar cu apă și altele asemenea,*
- *O presupusă apartenență la familie (nepoți, nepotul etc.),*
- *Transferul de poștă și pachete pentru vecini.*

9.1.1 Beispielsituationen – Exemple pentru astfel situații

Exemple pentru astfel situații

■ **Fall 1 – *Exemplul 1***

Es klingelt, jemand klopft an. Vor der Tür steht ein Mann, gut gekleidet, sauber und vertrauenswürdig. Sie öffnen nicht, sondern sprechen durch die geschlossene Tür, die Gegensprechanlage oder mit vorgelegter Kette.

Sună, cineva bate la poartă. La ușă se află un bărbat, bine îmbrăcat, curat și care inspiră încredere. Nu deschideți, dar vorbiți cu el prin ușa închisă, interfon sau prin închizătoarea cu lanț a ușii, aplicată.

■■ **Dialog**

- Ja, bitte? – *Da, cine sunteți?*
  - Ich bin der Stromzählerableser/komme von den Stadtwerken. –
    Sunt de la uzina electrică am venit să citesc contoarele.
- Was möchten Sie? –
  Și ce doriți de fapt?
  - Den Stromstand ablesen. –
    Să notez consumul de curent de pe contorul de energie electrică.
- Ich kann Sie nicht hereinlassen. –
  Nu vă pot lăsa să intrați.
- Ich weiß nichts davon, dass Sie kommen. –
  Nu sunt informat de venirea dvs.
  - Aber ich muss den Strom ablesen. –

Dar trebuie să citesc contorul.

- Bitte kommen Sie zu einem anderen Termin. Wann möchten Sie kommen? –
  Vă rog să veniţi altă dată. Când vă este posibil să veniţi din nou?
  - Ich kann nicht zu einem anderen Termin kommen. Ich habe es eilig. –
    Nu pot să vin altă dată am mult de lucru și sunt în grabă.
- Es tut mir leid, aber es geht jetzt nicht. Bitte nennen Sie mir einen anderen Termin. –
  Îmi pare rău dar acuma nu se poate, vă rog să stabliţi un nou termin.
  - Das wird Sie viel kosten, wenn ich nochmal kommen muss. –
    Asta o să vă coste mult dacă trebuie să mai vin încă odată.
- Mag sein, aber ich werde Sie trotzdem nicht hereinlassen. Auf Wiedersehen. –
  Tot ce se poate, dar acum nu vă pot lăsa să intraţi. La revedere.

9

Info: Es entstehen keine Kosten, wenn die Stadtwerke nochmal kommen müssen. Wird eine solche Behauptung aufgestellt, handelt es sich vermutlich wirklich um einen Betrüger.

Informaţie: Nu există costuri suplimentare în cazul în care persoanele de la instituţiile comunale ale oraşului trebuie să vină din nou. Dacă se face o astfel de afirmaţie, este într-adevăr cel mai probabil, că este o înşelătorie.

■ **Fall 2 –** ***Exemplul 2***

Es klingelt, jemand klopft an: Vor der Tür steht ein junger Mann. Er sieht vertrauenswürdig aus. Sie öffnen nicht, sondern sprechen durch die geschlossene Tür, die Gegensprechanlage oder mit vorgelegter Kette.

Sună soneria. La uşă se află un bărbat tânăr. La prima vedere inspiră încredere. Nu deschideţi, dar vorbiţi cu el prin uşa închisă, interfon sau prin închizătoarea cu lanţ a uşii, aplicată.

■■ **Dialog**

- Ja, bitte? – *Da, vă rog?*
  - Ich bin der Freund vom Enkel des Herrn Meier (Pflegeperson). –
    Sunt un prieten al nepotului domnului Maier (Persoana pe care o îngrijiţi).
- Was möchten Sie? – *Şi ce doriţi?*

— Es ist sehr dringend. Der Enkel (Hans, Peter …) hatte einen Unfall und braucht dringend Geld. Er kann nicht selbst kommen und hat mich geschickt. –
Este foarte urgent. Nepotul (Hans, Peter …) a avut un accident și are nevoie urgentă de bani. El nu poate să vină și m-a rugat pe mine să-l ajut.

— Bitte rufen Sie die Telefonnummer an: (Sie nennen die Nummer des gesetzlichen Vertreters der Pflegeperson). –
În acest caz vă rugăm să sunați la următorul număr de telefon: … (dați numărul de telefon al reprezentantului legal (mandatarului) al persoanei pe care o îngrijiți).

Falls Sie die Telefonnummer erst nachschauen müssen, sagen Sie „Einen Moment bitte", und schließen Sie die Tür, solange Sie in der Wohnung sind.
Dacă nu cunoașteți numărul de telefon pe de rost și trebuie să mergeți să luați numărul notat, spune-ți „o clipă vă rog" și încuiați ușa, atâta timp cât vă aflați în apartament.

— Auf Wiedersehen. – *La revedere.*

▪ **Fall 3 – *Exemplul 3***

Es klingelt, jemand klopft an: Vor der Tür steht eine junge Frau mit Kind auf dem Arm. Sie sieht ärmlich, aber sauber aus.
Sună soneria. La ușă este o femeie cu un copil în brațe. Este îmbrăcată modest dar hainele sunt curate.

▪▪ **Dialog**

— Ja, bitte? – *Da, vă rog?*
— Es tut mir leid, dass ich Sie störe, aber mein Kind muss dringend auf die Toilette. Können wir die bei Ihnen benutzen? –
Îmi pare rău, că vă deranjez, dar copilul meu trebuie să meargă urgent la toaletă. Putem folosi baia dvs.?
— Nein, es tut mir leid, aber ich kann Sie nicht hereinlassen. Bitte versuchen Sie es woanders. –
Nu, îmi pare rău dar nu vă pot lăsa să intrați. Vă rog să încercați altundeva.

9.1.2 Notfallsituationen – Cazuri de urgenţă

Urgenţe

Alle Kommunikationsbeispiele in diesem Buch können Sie gerne im Bedarf nachlesen. Eine Ausnahme sind die nachfolgenden

Abb. 9.1 Krankenwagen – *Ambulanţă*

Sätze. Ich empfehle Ihnen dringend, sich mit diesem Kapitel auch ohne Bedarf mehrmals auseinanderzusetzen und die Formulierungen auswendig zu lernen. Die Kenntnis dieser Sätze kann über Leben und Tod entscheiden oder zumindest verhindern, dass große Schäden entstehen.

Toate informaţiile şi exemplele de comunicare şi dialog din această carte, puteţi să le citeţi oricând doriţi, sau doar la nevoie, atunci când este necesar. O excepţie sunt următoarele situaţii expuse aici. Vă sfătuim să aprofundaţi şi să ciţi de mai multe ori acest capitol şi să încercaţi să memoraţi formulările din propoziţiile date. Cunoşterea acestor fraze poate decide în caz de urgenţă între viaţă şi moarte, sau cel puţin poate preveni daune majore (Abb. 9.1).

- **Feuer – *Incendiu***
  - **Dialog**
    - Hallo. Hier ist … Die Adresse lautet … –
      Bună. Aici este … Adresa este …
    - Bitte kommen Sie sofort. Es brennt. –
      Vă rog să veniţi imediat. Arde.

- **Unfall – *Accident***
  - **Dialog**
    - Hallo. Hier ist … Die Adresse lautet … –
      Bună. Aici este … Adresa este …
    - Es ist ein Unfall passiert. Bitte kommen Sie sofort. –
      A avut loc un accident. Vă rog să veniţi imediat.
      - Was ist passiert? – *Ce s-a întîmplat?*
    - Herr … ist gefallen und hat sich verletzt. –
      Domnul … a căzut şi s-a rănit.
      - Legen Sie ihm ein Kissen unter den Kopf. Wir kommen gleich. –
        Puneţi-i sub cap o pernă. Venim îndată.
    - Herr … ist bewusstlos. –
      Domnul … şi-a pierdut cunoştinţa/ a leşinat.
      - Drehen Sie ihn auf die Seite. Wir kommen sofort. –
        Întoarceţi-l pe o parte laterală – în poziţia de siguranţă. Venim imediat.

- **Sie haben sich ausgesperrt – *Uşa s-a blocat, este închisă şi aţi rămas în afara locuinţei fără cheie***

Sie rufen die Familienangehörigen/den rechtlichen Vertreter an.

Telefonaţi, sunaţi şi cereţi ajutor membrilor familiei/reprezentanţilor legali.

■■ **Dialog**

— Hier ist … Es tut mir leid, Sie zu stören, aber ich habe mich aus der Wohnung ausgesperrt. –
Aici este… Îmi pare rău că vă deranjez, dar ușa locuinței s-a blocat și nu mai pot intra în locuință.

— Können Sie kommen und die Tür für mich öffnen? –
Puteți să veniți să-mi descuiați ușa?

Schlüsseldienste sind teuer und Familienangehörige haben nicht immer sofort Zeit. Hinterlassen Sie mit Erlaubnis des gesetzlichen Vertreters einen Reserveschlüssel bei den Nachbarn.

Serviciile profesionale de deblocări de uși sunt scumpe și familiile nu au întotdeauna timp imediat. Depuneți cu permisiunea reprezentantului legal o cheie de rezervă la vecini.

■ **Unsichere Situation/Angst** – *Nesiguraţă/Teamă*

Ist in der Wohnung etwas verändert, z. B. ein Fenster offen, das vorher geschlossen war, oder haben Sie ein verdächtiges Geräusch gehört, bringen Sie sich nicht unnötig in Gefahr.

Dacă în apartament s-a schimbat ceva de ex.că o fereastră este deschisă, deși a fost închisă anterior, sau auziți un zgomot suspect, nu vă puneți în mod inutil în pericol.

Wenn Ihnen irgendetwas seltsam vorkommt, rufen Sie die örtliche Polizei oder den allgemeinen Notruf 112 und geben Sie Ihren Namen sowie die Adresse an.

Dacă observați ceva ciudat, neobișnuit sau suspect, sunați la poliția locală sau la numărul general de urgență 112 și dați numele și adresa dumneavoastră.

Niemand wird Ihnen einen Vorwurf machen, wenn die Polizei unnötigerweise kommt und nachschaut – vorausgesetzt, das passiert nicht ständig.

Nimeni nu vă învinovățește, atunci când poliția vine inutil și se asigură că totul este în ordine - presupunând că nu abuzați de acest lucru mai tot timpul.

9.2 Wichtige Telefonnummern – Numere de telefon importante

Numere de telefon importante

Seien Sie erreichbar. Tragen Sie Ihr Handy bei sich. Sollten Sie kein Handy haben, bitten Sie die Familie Ihrer Pflegeperson, Ihnen eines

zu geben. Speichern Sie sofort alle Notrufnummern und sonstige wichtige Telefonnummern ein.

Fiți accesibil. Purtați mereu telefonul mobil la dvs. Dacă nu aveți telefon mobil, adresați-vă familiei persoanei pe care o îngrijiți, pentru a vă oferi unul. Salvați în memoria telefonului imediat numerele de urgență și alte numere de telefon importante.

Wichtige Notruf-Telefonnummern in Europa (einheitlich 112) – Servicii de urgență. *Numerele de telefon de urgență importante din Europa. (Serviciul Euro de urgență 112)* (◘ Abb. 9.2)

◘ **Abb. 9.2** Notruf – *Servicii de urgență*

Polizei:	*Poliția*	112
Feuerwehr:	*Pompierii*	112
Notarzt:	*Medicul de urgență*	112
Hausarzt:	*Medicul de familie*	…

Persoane de înștiințat

9.3 Zu benachrichtigende Personen – Persoane de înștiințat

Vereinbaren Sie mit den Angehörigen, welche Informationen für sie von Bedeutung sind. Es gibt Verwandte, die über jede Kleinigkeit, sei es Einkaufen oder Arztbesuch, informiert werden wollen. Es gibt aber auch welche, die Ihnen freie Hand lassen und nur in Notsituationen zur Verfügung stehen. Klären Sie von Anfang an, was unter einer Notsituation verstanden wird.

Stabiliți cu rudele, ce informații sunt de interes pentru ei. Există rude care doresc să fie informate cu penibilitate, de exemplu referitor la cumpărăturile făcute sau vizitele efectuate la medic. Dar există, de asemenea, familii care vă dau mână liberă și doresc doar în situații de urgență să fie informați. Clarificați de la bun început, ceea ce se înțelege printr-o situație de urgență.

Sfaturi pentu îngrijitori

9.4 Tipps für die Pflegerin – Sfaturi pentru îngrijitori de persoane

Egal was passiert, versuchen Sie ruhig und gelassen zu bleiben. Sie haben alle Telefonnummern der Kontaktpersonen und des Arztes. Sollten Sie nicht wissen, wie es weitergeht, wenden Sie sich an die verantwortlichen Personen.

Indiferent ce se întâmplă, încercați să rămîneți calm și stăpân pe situație. Asigurați-vă că aveți toate numerele de telefon ale persoane-

lor de contact și ale medicul. Dacă nu știți cum să procedați singur, în situații de excepție, vă rugăm să contactați persoanele responsabile.

Haben Sie Verständnis für die Situation und die Hilflosigkeit Ihrer Pflegeperson. Sie befindet sich in einer schwierigen Lage und reagiert darauf möglicherweise verärgert, ungeduldig, unfreundlich oder ungehalten. Beziehen Sie das nicht auf sich, nehmen Sie es nicht persönlich. Bleiben Sie weiterhin respektvoll und trotzdem bestimmend. Sie sind für das Wohl der Pflegeperson verantwortlich und müssen (wie im Umgang mit einem Kind) entscheiden, was für diese Person gut ist.

Dați dovadă de sensibilitate în contextul unor situații deosebite și fiți înțelegător față de starea de neputință a persoanei pe care o îngrijiți. Acesta este de multe ori într-o stare dificilă și răspunde, eventual, supărată, enervată, într-un mod nepoliticos sau nerăbdător. Nu luați aceste lucruri personal. Nu puneți la inimă. Rămâneți mereu respectuos dar totuși decisiv. Nu uitați că sunteti responsabil pentru bunăstarea persoanei pe care o îngrijiți și este necesar (așa cum ați face și cu un copil) să decideți ce este bine sau rău în ceea ce o privește pe această persoană.

Verbreiten Sie keine Unruhe und Hektik. In der Ruhe liegt die Kraft. Lächeln und Freundlichkeit beruhigen Ihre Pflegeperson, was auch für Sie von Vorteil ist, denn dadurch können Sie besser arbeiten. Ihre persönlichen Probleme sollten Sie für sich behalten und die Pflegeperson nicht damit belasten.

Nu răspândiți neliniște și agitație. În calmul și în stăpânirea de sine zace adevărata putere. Cu zâmbetul dvs. prietenos și cu bunătate calmați în cele mai multe situații persona pe care o îngrijiți, de asemenea, această atitudine este benefică și pentru dvs., astfel să lucrați mai cu plăcere și o să vă simțiți mai bine. Problemele personale, este bine să le păstrați pentru dvs. pentru a nu împovăra în plus persoana pe care o îngrijiți.

Achten Sie auf die Sicherheit in der Umgebung. Die Räume sollten stets gut beleuchtet sein, Teppiche und Möbel müssen so platziert sein, dass man nicht darüber stolpert oder sich anstößt. Alle gefährlichen Stoffe und Gegenstände wie Reiniger, Düngemittel, Pestizide, Medikamente, Streichhölzer, Feuerzeuge usw. sollten in abgeschlossenen Schränken aufbewahrt werden.

Acordați o deosebită atenție în siguranța mediului înconjurător. Camerele trebuie să fie întotdeauna bine luminate, covoarele și mobilierul trebuie să fie plasate astfel încât persoana să nu se împiedice sau să se lovească. Toate substanțele și articolele periculoase, cum ar fi detergenți, îngrășăminte, pesticide, medicamente, chibrituri, brichete, etc. ar fi bine să fie păstrate în dulapuri sub cheie.

Suchen Sie sich für Ihre freie Zeit Ausgleichstätigkeiten, die für Sie eine Entspannung bedeuten: Sport, Musik hören, mit Verwandten telefonieren, spazieren gehen, lesen.

Căutaţi în timpul liber să efecuaţi activităţi care vă echilibrază sufletește și care vă relaxează: sport, muzică, convorbiri telefonice cu rudele, mers pe jos, citit.

Absprache mit den Angehörigen – ***Aranjamente si convenţii împreună cu membri familiei***

Klären Sie mit den Angehörigen oder dem Rechtsbetreuer,

- wann Sie freie Zeit haben können, wer sich in dieser Zeit um Ihre Pflegeperson kümmert und wie Sie eventuelle Veränderungen kommunizieren sollen.
- was passiert, wenn Sie einmal krank sind: Wer vertritt Sie, wie ist dann die Bezahlung geregelt?
- falls Sie im Haus/in der Wohnung der zu pflegenden Person wohnen, wann Sie Besuch empfangen können. Bedenken Sie dabei, dass dies nicht zu oft stattfinden sollte und dass andersgeschlechtliche Besuche über Nacht bestimmt nicht gerne gesehen werden.
- wie Sie mit der angekommenen Post umgehen sollen: weiterschicken, zurücklegen oder der zu pflegenden Person vorlesen?

Clarificaţi următoarele cu familia sau cu reprezentanţii legali:

- *Când puteți avea timp liber, cine are grijă în acest timp de persoana pe care o îngrijiți și cum să se comunice eventualele situații neprevăzute intervenite în caz de excepție.*
- *Ce se întâmplă dacă vă îmbolnăviți: cine vă înlocuieşte în acest caz, cum va fi reglementată retribuţia dvs. pe această perioadă?*
- *Dacă locuiți în casa sau în apartamentul persoanei îngrijite, când vă este permis să primiți vizitatori. Țineți minte că asemenea vizite nu ar trebui să fie prea dese, iar vizita persoanelor de sex opus peste noapte, cu siguranță nu vor fi bine văzute.*
- *Cum să procedați cu corespondența primită prin poștă: să fie expediată mai departe, să fie depozitată la un loc anume, sau desfăcută și citită persoanei pe care o îngrijiți?*

Pflegeberichte – Documentaţia servicilor prestate şi pregătirea unui raport zilnic de asistenţă

10.1 Allgemeine Informationen – Informaţii generale – 162

10.2 Tagesbericht mit Beispiel – Exemplul unui raport zilnic de asistenţă – 163

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_10, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Informaţii generale

10.1 Allgemeine Informationen – Informaţii generale

Ein Pflegebericht ist eine Zustands- und Situationsbeschreibung, die den Verlauf der Pflege und deren Fortschritte dokumentiert und anderen Betreuern (Arzt, Pfleger) eine schnelle Übersicht für die richtige Einschätzung der Situation bietet. Pflegeberichte sind Pflicht in Pflegehäusern und im professionellen ambulanten Pflegebereich. Hierzu gibt es Vorgaben bezüglich der Form und Inhalte. Bei der Privatpflege ist es empfehlenswert, den Zustand der zu pflegenden Person sowie die täglichen Ereignisse regelmäßig aufzuschreiben. Somit können Sie bei jeder Nachfrage nach dem Wohlbefinden bestimmte Zustände und Tätigkeiten des entsprechenden Tages auch nachträglich rekonstruieren.

Un raport în scris de îngrijire și asistență este un instrument important pentru stadializarea evoluției unei boli pe parcursul de suferință al unui bolnav. Se documentează prin aceasta – felul, volumul și timpul destinat serviciilor prestate. Acest raport va trebui să stea oricînd la dispoziția persoanelor responsabile și la dispozția personalului medical (medic, asistenți). Documentația oferă o privire de ansamblu rapidă pentru evaluarea corectă a situației prezente. Rapoartele de asistență și gardă sunt obligatorii în cămine, ospicii, spitale și în sectorul profesionist de îngrijire ambulatorie. În acest scop, există cerințe explicite în ceea ce privește forma și conținutul lor.

Dar și în îngrijirea privată la domiciliu, este recomandbil să notați în mod regulat starea persoanei îngrijitite si evenimentele deosebite de zi cu zi, luînd în considerare ritmul cotidian, nevoia de odihnă și dorințele exprimate de persoana dependentă de îngrijire. Astfel încât, dacă sunteţi întrebat sau dacă vi se cere, să puteți reconstituii retroactiv, toate situațiile și activitățile importante de la o anumită dată.

Es gibt keine Musterberichte und keine Vorgaben der Dokumentation im häuslichen privaten Bereich. Allerdings empfiehlt es sich, folgende Punkte zu beachten:

- Schreiben Sie in kurzen, einfachen und präzisen Sätzen.
- Beschreiben Sie die Ereignisse nach dem Muster „wer, was, wo, wann".
- Notieren Sie Ihre Handlungen und Reaktionen in bestimmter Situation.

Nu exista rapoarte tip, șabloane sau cerințe explicite pentru documentația făcută în sectorul privat și pentru îngrijirea la domicilu. Cu toate acestea, este recomandabil să se ia în considerare următoarele aspecte:

- *Scrieți raportul în propoziții scurte, simple și precise.*
- *Descrieți evenimentele după modelul „cine, ce, unde, când".*
- *Notați toate acțiunile efectuate și întreprinderile dvs. la situațiile impuse de împrejurări, raportate și notate de dvs.*

Schreiben Sie, auch wenn Sie Bedenken bezüglich Ihrer Rechtschreibung haben. Niemand verlangt von Ihnen korrektes Deutsch, durch das Schreiben und Lesen lernen und trainieren Sie dennoch die Sprache.

Scrieți, chiar și atunci când sunteți nesiguri de ortografia și gramatica corectă. Nimeni nu va vă cere o germană perfectă, dar tocmai prin citire si scriere, o să vă puteți familiariza tot mai mult cu limba și o să vă antrenați astfel în însușirea ei.

Auf den nächsten Seiten finden Sie Formulierungen, die Sie verwenden können. Diese Passagen können nach Bedarf abgeschrieben und in Ihren Tages-Pflegebericht eingesetzt werden.

În următoarele pagini veți găsi formulări care vă vor fi de folos. Aceste pasaje pot fi copiate după necesitățile date și utilizate în raportul dvs. cotidian de asistență și ingrijire.

10.2 Tagesbericht mit Beispiel – Exemplul unui raport zilnic de asistenţă

Exemplu – raportul zilnic de asistenţă şi documentare a serviciilor de îngrijire

Das Beispiel eines Tagesberichts und eine Vorlage dafür finden sich in ◘ Tab. 10.1 und ◘ Tab. 10.2. – *Exemplul unui raport de asistență și un șablon tip de raport de asistență - poate fi găsit în* ◘ Tab. 10.1 *și* ◘ Tab. 10.2.

Tab. 10.1 Beispiel für einen Tagesbericht – *Un raport de asistenţă - exemplar*

		Datum: ***Data*:**		
Uhrzeit: ***Ora:***	**Tätigkeit:** ***Serviciul prestat:***	**Zustand der Pflegeperson:** ***Starea de sănătate a persoanei îngrijite:***	**Meine Reaktion:** ***Măsura loată de mine:***	**Nicht vergessen:** ***Nu uita! evenimente importante:***
6.00	Aufstehen *La trezire*	Allgemeinzustand gut. *Starea generală - bună.* Äußert keine Beschwerden. *Nu manifestă dureri.* Zufrieden und gut gelaunt. *Mulţumită şi bine dispusă.*		
		Sehr schwach. Will im Bett bleiben. *Foarte slăbită. Doreşte să rămână în pat.* Nicht ausgeschlafen. *Neodihnită.*		
		Schmerzen in der Hüfte. *Dureri în coapsa piciorului.* Schwindelgefühl/Unwohlsein. *Stare de ameţeală/nu se simte bine.*	Rollator bereitgestellt. *Am pregătit rolatorul.*	
		Starkes Unwohlsein, Schwindelgefühl, Blutdruck 170/90 mmHg. *Îi este foarte rău. Are ameţeli. Tensiunea 170/90 mmHg.*	Hausarzt verständigt. *Am anunţat medicul de familie.*	Termin morgen um 9.00 Uhr *Programare pentru consultaţie mâine la 9.00*
		Benommenheit. Kann eigenen Vornamen und Nachnamen nicht nennen, Fragen nach Datum, Wochentag und Jahr nicht richtig beantworten. *Buimăcită. Nu poate să-şi spună numele şi prenumele. Fiind întrebată despre dată, ziua săptămânii şi an - nu ştie să răspundă corect.*	Notarzt verständigt. *Am anunţat medicul de urgenţă.*	
		Sehr blass, schweißgebadet, RR 65/50 mmHG, Puls 130/min. BZ 122 mg/dl. Atmung stabil. *Foarte palidă, transpirată. Tensiunea 65/50 mmHg, Pulsul 130/min. Nivelul glucemic (zahărul în sânge) 122 mg/dl. Respiraţia stabilă.*		

Tab. 10.1 (*Fortsetzung*)

		Datum: ***Data*:**		
Uhrzeit: ***Ora:***	**Tätigkeit:** ***Serviciul prestat:***	**Zustand der Pflegeperson:** ***Starea de sănătate a persoanei îngrijite:***	**Meine Reaktion:** ***Măsura loată de mine:***	**Nicht vergessen:** ***Nu uita! evenimente importante:***
6.30	Waschen *Spălatul / Toaleta*	Kooperativ bei der Pflege. *Cooperază în timpul îngrijirii.*		
		Haut sehr trocken. *Pielea este foarte uscată.*	Pflegelotion aufgetragen. *Am administrat prin ungere loţiunea pentru piele.*	
7.00	Frühstück *Micul dejun*	Kein Hunger *nu are poftă de mâncare* Wenig getrunken – 1 Glas Kräutertee *bea foarte puţin – 1 pahar cu ceai de plante medicinale*		
7.00	Medikamentengabe *Administrare de medicamente*	1 Tablette xxx *1 tabletă xxx*		Medikament xxx nachbestellen *Medicamentul xxx exipiră - trebuie comandat la farmacie*
8.00	Zeitunglesen *Citirea ziarului*	Hat aufmerksam zugehört und Fragen gestellt. *Ascultă cu atenţie ce se citeşte şi pune întrebări.*		
9.00	Spaziergang *Plimbare*	Stadtpark. Wiederholte mehrmals, wie sehr er das genießt. *În parc. Reptă de mai multe ori - cât de mult îi place plimbarea.*		
10.00	Wundversorgung *Îngrijirea rănilor*	Verband am rechten Unterschenkel gewechselt. Keine Besonderheiten am Wundverband. *Am schimbat pansamentul la pulpa piciorului drept.* Wundexudat, Farbe, Geruch normal. *Starea exudatului, culoarea, mirosul -normale. (exudat = lichid ce se formează în jurul rănii la vindecare)* Kompressionsverbände an beiden Beinen angebracht. *Am efectuat bandaje de compresie la ambele picioare.*		
12.00	Mittagessen *Prânzul*	Kein Appetit. Müde. *Fără apetit. Obosită.*	Habe gefüttert. Nur Suppe. *Am hrănit-o cu lingura. A mâncat doar supa.*	

Tab. 10.1 (*Fortsetzung*)

		Datum: ***Data*:**		
Uhrzeit: ***Ora:***	**Tätigkeit:** ***Serviciul prestat:***	**Zustand der Pflegeperson:** ***Starea de sănătate a persoanei îngrijite:***	**Meine Reaktion:** ***Măsura loată de mine:***	**Nicht vergessen:** ***Nu uita! evenimente importante:***
13.00	Mittagsschlaf *Siesta*	Gut geschlafen. *A dormit bine.*		
14.00	Gymnastik *Gimnastică*	Leichte Übungen mit Ball. Hat gerne mitgemacht. *Exerciţii simple cu mingea. A participat cu plăcere.*		
19.00	Blutdruckmessung *Măsurarea tensiunii*	120/80, Puls 70 170/100, Puls 60	Hausarzt angerufen. Ins Krankenhaus gebracht. *Am telefonat cu medicul de familie. Am trasportat-o la spital.*	

Tab. 10.2 Tagesbericht Vorlage – *Raport de asistenţă – şablon tip*

		Datum: ***Data*:**		
Uhrzeit: ***Ora:***	**Tätigkeit:** ***Serviciul prestat:***	**Zustand der Pflegeperson:** ***Starea de sănătate a persoanei îngrijite:***	**Meine Reaktion:** ***Măsura loată de mine:***	**Nicht vergessen:** ***Nu uita! evenimente importante:***

Aussprache – Pronunţia

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_11, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

In vielen Wörterbüchern gibt es die phonetischen Tafeln. Diese sollten die Aussprache und das Erlernen der entsprechenden Sprache erleichtern. Oft sind sie nur gut verständlich für Personen mit Erfahrung im Sprachenlernen, daher werden sie relativ selten benutzt.

Sunt multe dicționare în care găsim o scriere fonetică. Se folosesc astfel simboluri care arată/explică pronunția și se dorește astfel să se ușureze învățarea limbii. Dar folosirea semnelor fonetice necesită experiență și abilitate în învățarea unei limbi străine, de aceea ele sunt rar folosite.

Ich werde versuchen, Ihnen die wichtigsten Ausspracheregeln anhand von Beispielen zu erklären [Lautschrift in eckigen Klammern]:

O să încerc să vă explic, pe baza unor exemple, cele mai importante reguli de pronunție. [În parantezele pătrate este notată pronunția fonetică]:

a, b, c, *[țe]* d, e, g, *[ghe]* i, o, p, t, u, w, *[ve]* x: werden wie im Rumänischen ausgesprochen. – … *Se pronunță aproape identic ca în limba română.*

Das Alphabet wird fast wie im Rumänischen ausgesprochen. Wichtiger Unterschied ist bei f – z. B. man sagt nicht „fe", sondern „ef". – ***Alfabetul este asemănator celui românesc dar de exemplu: „f" „fe". se pronunţă în germană „ef", iată literele care se pronunţă astfel:*** **f, l, m, n, r, s,** ***[ef, el, em, en, er, es] pe când:*** **h, j, k, v, y, z se pronunţă** ***[ha, iot, ka, fau, ypsylon, ţet]***

a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, r, s, t, u, v, w, x, y, z

[a, be, ţe, de, e, ef, ghe, ha, i, iot, ka, el, em, en, o, pe, er, es, te, u, fau, we, iks, ypsylon, ţet]

Notă: germana actuala foloseste alfabetul latin, la care se adauga vocalele cu Umlaut ***(ä, ö, ü)*** *și o variantă a literei* ***'s'****, care seamănă cu litera grecească „beta"* ***ß****.*

mm, nn, bb, tt, ll, aa: Doppelbuchstaben werden wie ein Buchstabe ausgesprochen. Bei doppelten Konsonanten wird der Vokal davor kurz gesprochen. – ***Literele duble se pronunţă ca o literă simplă. Vocalele în faţa consonanteleor duble se pronunţă scurt.***

Marianne, bitte, beginnen, Aal – *Marianne, te rog, începe, țipar*
[Mariane, bite, beginen, aal]

a: wird wie rumänisches „a" ausgesprochen; vor einem „h" länger. – a: ***se pronunţă ca în română „a" se pronunţă însă mai lung în faţa unui „h".***

Mama, Frau, Gras, Sahne, mahlen – *mama, femeie, iarbă, smîntână, a picta*
[mama, frau, gras, zaane, maalen]

e: wird wie rumänisches „e" ausgesprochen. – *e: se pronunţă ca în română.*

Emil, Nest, Rente – *Emil, cuib, pensie*
[Emil, nest, rente]

eh: langes „e" wie „ee". – *eh: se pronunţa „ee" lung iar „h" care urmează nu se mai aude aproape deloc.*

Ehe, gehen, Reh – *căsătorie, a merge, căprioară*
[eehe, geehen, reeh]

ei/ai: wie „ai". – *ei/ai: se pronunţă „ai".*

Meister, reisen, weisen, Waise – *maistru, a călători, a indica, orfan*
[maister, raizen, vaizen, vaize]

eu: wie „oi". – *eu: se pronunţă „eoi" e aproape că nu se aude este foarte scurt aproape „oi".*

Rheuma, vorbeugen, Leute – *reumatism, împiedica, oameni*
[reoima, vorbeoigen, leoite]

ä: wird wie rumänisches „e" ausgesprochen. – *ä: se pronunţă ca „e" in limba română. (Ca e-ul din cuvântul „Ghezășul")*

Bäcker, Wände, Bände – *brutar, ziduri, volume*
[becher, vende, bende]

c: am Anfang der Fremdwörter (vor Konsonant) wie rumänisches „c" ausgesprochen, am Anfang der Fremdwörter (vor Vokal) wie rumänisches „ce" ausgesprochen. – *c: la începutul neologismelor (cuvinte străine de limba germană) se pronunţă „c" sau „k", în fața unor vocale devine „ce" deci „țe".*

Clown, Creme, Cellophan – *claun/clovn, crem, celofan*
[claun, crem, țelofan]

ch: am Wortanfang regional unterschiedlich als" „c, „cz", „ch" ausgesprochen, im Wort als „hă" im Rumänischen. – *ch: se*

pronunță în funcție de regiune altfel, de exemplu „cî", „cîţ", „hă", dar în românește ne obijnuim să-l pronunţăm „hă".

erbleichen, erbrechen, einbrechen – *a păli, a voma, a sparge*
[erblaihăen, erbrehăen, ainbrehăen]

ck: wird als „k" ausgesprochen. – *ck: se pronunță „că" sau „c, k".*

backen, decken, hacken, Sack – *a coace, a acoperi, cârlig, sac*
[bacăen, decăn, hacăn, zac]

h: am Wortanfang wie „h", nach einem Vokal verlängert sich dessen Aussprache. – *h: la începutul cuvântului „h", după o vocală, „h" nu se mai aude dar vocala se lungeşte simţitor.*

Haus, Sahne, Sehne – *casă, smântână, tendon*
[haus, zaane, zeene]

ie: wie i. – *ie: precum „i" sau „ii".*

bieten, Wiese, Liebe – *a oferi, câmp, iubire*
[biiten, wiise, liibe]

ö: wird wie ein reines „oe" ausgesprochen. – *ö: se pronunţă ca un „oe„cu accentul pe „e" ca în cuvântul „loess".*

mögen, schwören, erlöschen – *a place, a jura, a stinge*
[moegen, şvoeren, erloeşen]

ß: wie „s". – *ß: se pronunţa „s" respectiv „ss".*

Straßebahn, Gruß – ***tranvai, salut***
[ştrassenbaan, grus]

s: im Wort wird wie rumänisches „z" ausgesprochen. – *s: izolat în cuvânt se pronunță în românește „z".*

reisen, Rasen, Besen – *a călători, gazon, mătură*
[raizen, razen, beezen]

sp: am Anfang des Wortes wie „şp", im Wort bei zusammengesetzten Worten bzw. nach einer Vorsilbe als „şp" und in Worten, die als Wortstamm gelten (meist kurz) als „sp". – *sp:*

se pronunță in românește „șp", într-un cuvânt după prima silabă „ș", iar atunci când face parte din rădăcina cuvântului „sp" cu „s" scurt.

Sport, spielen, sprechen – *sport, a juca, a vorbi,*
[șport, șpilen, șprechen]
Beispiel, Besprechung, Bergspitze – *exemplu, discuție, vârf de munte*
[baișpil, beșprehung, bergșpițe]
Knospe, raspeln, Wespe – *boboc, a răzui, viespie*
[cnospe, raspeln, vespe]

st: am Anfang des Wortes wie „șt", im Wort bei zusammengesetzten Worten bzw. nach einer Vorsilbe als „șt" und in Worten, die als Wortstamm gelten (meist kurz) als „st". – *st: se pronunță in românește „șt", într-un cuvânt după prima silabă „ș", iar atunci când face parte din rădăcina cuvântului „st" cu „s" scurt.*

Stau, stehen, Stein – *blocaj de trafic, a sta, piatră*
[ștau, șteehen, ștain]
Bestellung, Raststätte, aufsteigen – *comandă, popas la șosea, a urca*
[beștelung, rastștete, aufștaigen]
Rest, trist, Kleister – *rest, trist, clei*
[rest, trist, claister]

sch: als „ș". – *sch: se pronunță „ș".*

Schule, schreiben, schließen – *școală, a scrie, a închide*
[șule, șraiben, șliissen]

tz: wird wie „ț" ausgesprochen. – *tz: se pronunță „ț".*

Witz, Trotz, Latz – *banc, ciudă, material de salopetă*
[wiț, troț, laț]

tsch: wie „cz". – *tsch: se pronunță „ce, ci".*

tschüss, Tratsch, matschig – *pa, bârfă, noroios*
[ceius, traci, maciig]

ü: wird wie eine Mischung aus „ui" und „iu" ausgesprochen. – *ü: se pronunță „ui" ca în „iute".*

Mühe, müssen, Nüsse – *trudă, trebuie, nuci*
[miuue, miusen, niuse]

z: wie rumänisches „ţ". – *z: se pronunţă „ţ".*

Zweck, Zecke, Zeit, kurz – *scop, căpuşă, timp, scurt*
[ţvec, ţeche, ţait, curţ]

Nachfolgend ein paar Zungenbrecher. Versuchen Sie, die ganzen Sätze laut zu lesen. So oft wie möglich. Vergleichen Sie die Schreibweise mit der Aussprache. So werden Sie später keine Probleme beim Lesen haben. Die Betonung habe ich mit fett gedruckten Buchstaben markiert.

În continuare câteva exemple de „împleticit limba". Vă rugăm să încercaţi cât mai des posibil, să citiţi cu voce tare aceste fraze, observând diferenţele dintre pronunţie şi ortografie. Astfel în viitor veţi avea din ce în ce mai puţine probleme cu cititul. Silabele accentuate sunt subliniate în „bold" litere îngroşate.

Zungenbrecher – *împleticiri de limbă ("încurcă limba", "răsuciri de suveică") exerciţii de dicţie*

- Schöne Schülerinnen spielen am Start mit Spatzen.
  [şoene şiulerinen şpilen am ştart mit şpaţen]
  Şcolăriţe frumoase se joaca la start cu vrăbii.
- Die Würzburger Bäcker weinen, weil wieder die Zeit zu kurz wurde.
  [dii wuirţburger becher vainen, vail wider dii ţait zu curţ vurde]
  Brutarii din Würzburg se plâng deoarece timpul a fost din nou foarte scurt.
- Die Chemiemeister gehen oder reisen mit Schülern nach China.
  [dii khemimaister geehen oder raizen mit şiulern nach china]
  Maieştri în chimie merg şi călătoresc cu elevi în China.
- In München lehren die Lehrer ohne Mühe fließend zu schreiben.
  [in miunhien leeren dii leerer oohne muiie fliissend ţu şraiben]
  În München învaţă învăţătorii să scrie cu uşurinţă.
- Kleine Zecken springen schnell zwischen den kurzen Besenborsten.

[cl**a**ine ţ**e**chen şpr**i**ngen şn**e**l ţwi**ş**en den c**u**rţen b**e**zenb**o**rsten]
Căpușele mici sar repede printre perii scurți ai măturii.

- Die in Europa gültige Währung ist der Euro.
[d**ii** in oir**o**pa g**ui**ltige w**ee**rung **i**st der **o**iro]
În Europa valuta valabila este euro.

Grammatik – Gramatică

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8_12, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Wenn Sie Interesse an der deutschen Sprache entwickelt haben und Ihre Kenntnisse erweitern wollen, empfehle ich Ihnen, sich genauer mit der Grammatik auseinanderzusetzen, und vor allem, so viele Wörter wie möglich zu lernen. Am besten lernt man durch Gespräche und Lesen. Nachfolgend zwei Bereiche, die auf jeden Fall angesprochen werden müssen:

Dacă sunteți interesat de limba germană și doriți să vă îmbunătățiți cunoștințele, v-aș recomanda să vă procupați serios cu gramatica. Este important să învățați cât mai multe cuvinte. O limbă străină se învață cel mai bine prin conversație și prin lectură. În acest context iată două aspecte semnificative și importante cere trebuie neaparat aprofundate:

- **Substantive – *Substantivele***

Wahrscheinlich haben Sie sich schon beim Blättern in Zeitschriften oder Büchern gewundert, warum es so viele Wörter gibt, die mit großen Buchstaben beginnen. Die Wörter in der rumänischen Sprache beginnen nur unter bestimmten Voraussetzungen, die ich hier nicht erwähnen muss, mit dem großen Buchstaben.

Probabil că ați observat, răsfoind reviste sau cărți în germană, și v-ați întrebat de ce există atât de multe cuvinte scrise la început cu majuscule. Cuvintele în limba română încep doar în mod excepțional cu litere mari, folosirea acestor excepții cred că nu trebuie precizată aici.

In deutschen Sätzen sind manche Wörter groß geschrieben, auch wenn sie nicht am Satzanfang stehen. Das sind Substantive, denn im Deutschen werden alle Substantive groß geschrieben. Das ist eine Erleichterung beim Lesen und Erkennen der Wörter.

In limba germană sunt multe cuvinte scrise cu litere mari și nu numai la începutul unei propoziții. Important: substantivele în limba germană sunt întodeanua scrise cu majuscule la începutul cuvîntului. Acest lucru vă poate fi de mare folos pentru că puteți astfel cu ușurință să identificați substantivele.

- **Kleiner, aber nötiger Ausflug in die Welt der Verben – *Un mic, dar important, excurs în lumea verbelor***

Die meisten Dialoge in diesem Buch sind in der Gegenwartsform geschrieben. Wenn Sie die **Vergangenheit** ansprechen möchten, stehen in der Umgangssprache zwei Zeiten zur Verfügung.

1. **Imperfekt** – wird meist bei Erzählungen über die Vergangenheit genutzt, z. B. in Büchern oder wenn jemand eine Geschichte erzählt.
2. **Perfekt** – wird meist in der täglichen Sprache benutzt. Zur Bildung verwendet man die Hilfsverben „sein“ und „haben“. Sie

sollten als Erstes die Konjugation dieser zwei Verben auswendig lernen.

Wenn Sie über die **Zukunft** sprechen möchten, benutzen Sie einfach das Hilfsverb „werden" (Zukunftsform von „sein"). Oftmals reicht es auch, die Gegenwart zu benutzen, z. B. „morgen gehe ich zum Arzt".

Majoritatea exemplelor de dialog, în această carte, sunt scrise la timpul prezent. Dacă doriți sa folosiți verbele la trecut, vă stau în limba vorbită uzual, două moduri la dispoziție.

1. **Imperfectul** – *este folosit mai ales atunci când sunt relatate întîmplari petrecute în trecut și este des folosit în descrierile scrise sau atunci când cineva povestește o istorie din trecut.*
2. **Perfectul** – *(perfectul compus) este de obicei folosit în limba vorbită. Pentru aceasta sunt folosite verbele auxiliare „a fi" și „a avea". Este deosebit de important să învățați mai întâi conjugarea acestor verbe.*

Daca doriți să vorbiți despre viitor veți folosi verbul auxiliar „werden" (forma de viitor al verbului „sein"). Însa de cele mai multe ori este suficient să folosiți timpul la prezent.

Es gibt Menschen, die aus Unkenntnis der richtigen Konjugation das Hilfsverb „tun" benutzen, z. B. „ich tue staubsaugen", „jetzt tust du essen". Das ist inkorrekt und unelegant. Auch wenn Sie das hören sollten, gewöhnen Sie sich diese Unart nicht an.

Unii oameni folosesc din lipsă de cunoaștere o conjugare incorectă prin folosirea verbului auxiliar „a face". De exemplu, „Eu fac cu aspiratorul" sau „acum faci să mănânci." Acest lucru este greșit și lipsit de eleganță. Chiar dacă auziți astfel de fraze, vă rog să nu le utilizați.

Ich versuche, Ihnen anhand von Beispielen die Grundregeln der Konjugation zu erklären. Die Verben „sein" und „haben" sind die Basiswörter. Diese Wörter werden auch in der Konjugation mitbenutzt. Es gibt (wie im Rumänischen) eine regelmäßige Konjugation. Diese erkläre ich Ihnen. Und es gibt unregelmäßige Verben, einige oft benutzte habe ich unten aufgeführt. Sie werden mit der Zeit die Sprache immer besser beherrschen. Dann greifen Sie, wenn Sie möchten, bitte zu Fachbüchern über Grammatik.

Voi încerca, folosind exemple, să explic principiile de bază ale conjugării verbelor regulate. Verbele: „a fi" (sein) și „a avea" (haben) sunt verbe auxiliare de bază, acestea sunt folosite în general la conjugarea tuturor verbelor. Și în limba germană există verbe neregulate de aceea am atașat o listă de verbe la sfârșitul capitolului. Cu timpul, veți stăpânii din ce în ce mai bine limba germană. Dar dacă

Tab. 12.1 sein – *a fi* (unregelmäßig – *verb neregulat*)

Gegenwart	Vergangenheit Erzählung	Vergangenheit Alltag	Zukunft
Timpul prezent	***Trecutul în povestire (imperfectul)***	***Trecutul în vorbirea uzuală (perfectul compus)***	***Timpul viitor***
ich bin *eu sunt*	ich war *eu eram*	ich bin gewesen *eu am fost*	ich werde sein *eu voi fi*
du bist *tu eşti*	du warst *tu erai*	du bist gewesen *tu ai fost*	du wirst sein *tu vei fi*
er, sie, es ist *el, ea este*	er, sie, es war *el, ea era*	er, sie, es ist gewesen *el, ea a fost*	er, sie, es wird sein *el, ea va fi*
wir sind *noi suntem*	wir waren *noi eram*	wir sind gewesen *noi am fost*	wir werden sein *noi vom fi*
ihr seid *voi sunteţi*	ihr wart *voi eraţi*	ihr seid gewesen *voi aţi fost*	ihr werdet sein *voi veţi fi*
sie sind *ei, ele sunt*	sie waren *ei, ele erau*	sie sind gewesen *ei, ele au fost*	sie werden sein *ei, ele vor fi*

este necesar, vă rugăm să consultaţi pentru aprofundare cărţile de specialitate de gramatica şi manualele de limbă germană.

Und noch eine Bemerkung: – *Încă o observaţie:*

Was jetzt kommt, klingt im ersten Moment kompliziert und schwer. Ist es aber nicht. Versuchen Sie, die nachfolgenden Zusammenstellungen laut zu lesen, und Sie werden feststellen, es ist wie in der Musik. Es gibt einen Rhythmus, und manches wiederholt sich, wie der Refrain eines Liedes. Mit diesem Gedanken wird es Ihnen leichter fallen. Benutzen Sie Ihre Musikalität, finden Sie einen eigenen Takt, und wenn Sie in diesem Takt die Wörter wiederholen, merken Sie sich diese besser.

Exemplele care urmează, par la prima vedere poate complicate şi dificile. Dar ele nu sunt grele. Încercaţi să citiţi cu voce tare, şi veţi observa că ele au o anume muzicalitate. Există un ritm interior, şi multe lucruri se repetă ca în refrenul unui cântec. Dacă conştientizaţi acest lucru, atunci când exersaţi, totul vi se va părea mai uşor. Utilizaţi simţul dvs. muzical, şi veţi găsi propriul dvs. ritm. Dacă daţi urmare acestui ritm interior o să memoraţi totul cu multă uşurinţă.

So, jetzt geht es los: – *Gata, acum pornim cu conjugarea:*

Tab. 12.1 und Tab. 12.2 geben eine Übersicht über die Konjugation der Verben „haben und „sein". Dies sollten Sie spaltenweise lernen und immer die Person dazu sagen (ich, du …).

Tab. 12.2 haben – *a avea* (unregelmäßig – *verb neregulat*)

Gegenwart	Vergangenheit Erzählung	Vergangenheit Alltag	Zukunft
Timpul prezent	***Trecutul în povestire (imperfectul)***	***Trecutul în vorbirea uzuală (perfectul compus)***	***Timpul viitor***
ich habe *eu am*	ich hatte *eu aveam*	ich habe gehabt *eu am avut*	ich werde haben *eu voi avea*
du hast *tu ai*	du hattest *tu aveai*	du hast gehabt *tu ai avut*	du wirst haben *tu vei avea*
er, sie, es hat *el, ea are*	er, sie, es hatte *el, ea avea*	er, sie, es hat gehabt *el, ea a avut*	er, sie, es wird haben *el, ea va avea*
wir haben *noi avem*	wir hatten *noi aveam*	wir haben gehabt *noi am avut*	wir werden haben *noi vom avea*
ihr habt *voi aveți*	ihr hattet *voi aveați*	ihr habt gehabt *voi ați avut*	ihr werdet haben *voi veți avea*
sie haben *ei, ele au*	sie hatten *ei, ele aveau*	sie haben gehabt *ei, ele au avut*	sie werden haben *ei, ele vor avea*

Tabela. 12.1 *și* Tabela. 12.2 *oferă o imagine de ansamblu în conjugarea verbelor „a avea“ și“ a fi“. Indicat ar fi să învățați pe coloane și să folosiți pronumele personal la învățare (eu, tu, el, ea …).*

- **Regelmäßige Verben (ausgewählte Beispiele) – *Verbe regulate (câteva exemple la alegere)***

Beispiele für Gegenwart: – *Exemple la timpul prezent:*

Grundform *forma de bază*	kochen, kaufen, machen, sagen *a găti, a cumpăra, a face, a spune*
Stamm *Rădăcina cuvântului*	koch-, kauf-, mach-, sag-
ich **koche**, ich **kaufe**, ich **mache**, ich **sage**	**ich** + Stamm mit Endung -**e**
eu gătesc, eu cumpăr, eu fac, eu spun	*eu + rădăcina cuvântului cu sufixul -e*
du **koch**st, du **kauf**st, du **mach**st, du **sag**st	**du** + Stamm mit Endung -**st**
er **kocht**, er **kauft**, er **macht**, er **sagt**	**er, sie, es** + Stamm mit Endung -**t**
wir **koch**en, wir **kauf**en, wir **ma-ch**en, wir **sag**en	**wir** + Stamm mit Endung -**en**
ihr **kocht**, ihr **kauft**, ihr **macht**, ihr **sagt**	**ihr** + Stamm mit Endung -**t**
sie **koch**en, sie **kauf**en, sie **ma-ch**en, sie **sag**en	**sie** + Stamm mit Endung -**en**

Exemplele au fost traduse doar la persoana întîia/la celelalte persoane ele pot fi cu ușurință identificate.

- **Vergangenheit für Erzählungen: – *Exemple la timpul trecut (imperfect):***

ich **koch**te, ich **kauf**te, ich **mach**te, ich **sag**te	**ich** + Stamm mit Endung **-te**
eu găteam, eu cupăram, eu spuneam	*eu + rădăcina cuvântului cu sufixul -te*
du **koch**test, du **kauf**test, du **mach**test, du **sag**test	**du** + Stamm mit Endung **-test**
er **koch**te, er **kauf**te, er **mach**te, er **sag**te	**er, sie, es** + Stamm mit Endung **-e**
wir **koch**ten, wir **kauf**ten, wir **mach**ten, wir **sag**ten	**wir** + Stamm mit Endung **-en**
ihr **koch**tet, ihr **kauf**tet, ihr **mach**tet, ihr **sag**tet	**ihr** + Stamm mit Endung **-tet** (selten *rar folosit*)
sie **koch**ten, sie **kauf**ten, sie **mach**ten, sie **sag**ten	**sie** + Stamm mit Endung **-ten**

- **Vergangenheit im Alltag: – *Exemple la timpul trecut (perfectul compus):***

ich habe ge**koch**t, ich habe ge**kauf**t, ich habe ge**mach**t	**ich** + **habe** + **ge-** Stamm **-t**
eu am gătit, eu am cumpărat, eu am făcut	*eu + habe + ge-rădăcina și sufixul -t*
du hast ge**koch**t, du hast ge**kauf**t, du hast ge**mach**t	**du** + **hast** + **ge-** Stamm **-t**
sie hat ge**koch**t, sie hat ge**kauf**t, sie hat ge**mach**t	**er, sie, es** + **hat** + **ge-** Stamm **-t**
wir haben ge**koch**t, wir haben ge**kauf**t, wir haben ge**mach**t	**wir** + **haben** + **ge-** Stamm **-t**
ihr habt ge**koch**t, ihr habt ge**kauf**t, ihr habt ge**mach**t	**ihr** + **habt** + **ge-** Stamm **-t**
sie haben ge**koch**t, sie haben ge**kauf**t, sie haben ge**mach**t	**sie** + **haben** + **ge-** Stamm **-t**

Es gibt einige Verben, bei denen die Vergangenheit nicht mit „haben", sondern mit „sein" gebildet wird. Diese Verben bereiten oft Unsicherheiten. Einige Wörter, die nur mit „sein" vorkommen, sind Verben der Bewegung:

Exemple de verbe la care verbul auxiliar pentru timpul trecut se face în combinație cu verbul a fi „sein" (exemplele sunt prezentate la prima persoană „bin"):

abbiegen	ich bin abgebogen	*a coti*	*am cotit*
bleiben	ich bin geblieben	*a rămâne*	*am rămas*
fallen	ich bin gefallen	*a cadea*	*am căzut*
fliehen	ich bin geflohen	*a evada*	*am evadat*
gehen	ich bin gegangen	*a merge*	*am mers*
laufen	ich bin gelaufen	*a fugi*	*am fugit*
rennen	ich bin gerannt	*a alerga*	*am alergat*
schleichen	ich bin geschlichen	*a se târî*	*m-am târît*
schwellen	die Hand ist geschwollen	*a umfla*	*mâna s-a umflat*
springen	ich bin gesprungen	*a sări*	*am sărit*
steigen	die Temperatur ist gestiegen	*a urca*	*temperatura s-a urcat (în sensul s-a ridicat)*
sterben	sie ist gestorben	*a muri*	*ea a murit*
wachsen	ich bin gewachsen	*a creşte*	*am crescut*
werden	ich bin geworden	*a deveni*	*am devenit*
verschwinden	ich bin verschwunden	*a dispare*	*am dispărut*

- **Aktiv und Passiv – *activul şi pasivul***

Die Unterscheidung, ob man die Vergangenheit mit Hilfsverb „sein" oder „haben" bildet, kann man mit ausführlicher grammatikalischer Erklärung begründen. Für interessierte Personen stehen Grammatikbücher zur Verfügung. An dieser Stelle aber biete ich eine kleine Hilfe an, die die Unterscheidung erleichtert: die aktive oder passive Form der Verben. Die Unterscheidung zwischen Aktiv und Passiv gibt es für alle Zeitformen, in der Vergangenheitsform hat sie aber einen zusätzlichen, praktischen Nutzen, wenn man unsicher ist, ob man die Vergangenheit mit sein oder haben bildet. Wenn man unsicher ist, welche Form richtig ist, kann man gedanklich die Frage beantworten: Habe ich etwas gemacht oder ist mit mir etwas gemacht worden? War ich aktiv oder passiv?

Regulile de folosire a auxiliarului „sein" sau „haben" la formarea trecutului, poate fi desigur explicată prin norme lungi de știință gramaticală. Persoanele interesate sunt invitate să utilizeze în acest scop cărțile de gramatică. Aici doresc doar să vă dau un pic de ajutor practic pentru alegerea auxiliarului potrivit: este distincţia care se face dacă ceva este activ sau pasiv, mai ales atunci, când nu sunteți sigur/ă dacă în trecut trebuie folosit verbul auxiliar „sein" sau

„haben“. La momentul de incertitudine, întrebaţi-vă în minte: „A fost ceva ce am făcut eu?“ – Am fost active/ă, sau „s-a făcut ceva cu mine?“ – Am fost pasiv/ă?

- **Beispiele der häufigsten Fehlerquellen: – *Exemplele unor surse de greşeli făcute deseori:***

Ich **habe** – etwas gemacht „was?“ – aktiv	Ich **bin** – etwas ist gemacht worden „wie?“ – passiv
Eu am făcut ceva - ce? - activ	*Ceva s-a facut - cum? - pasiv*
Ich habe gekocht (Was habe ich getan?)	Ich bin gekocht worden (Wie bin ich? Kann ich das überhaupt sein?)
Eu am gătit (ce am făcut?)	*Am fost gătit (cum am fost? Pot oare să fiu gătit?)*
Ich habe gegessen (Ich habe etwas getan)	Ich bin gegessen worden (möglich, aber?)
Eu am mâncat (ce am făcut?)	*Eu am fost mâncat (ar fi posibil, dar …?)*
Ich habe geliebt (ich habe etwas getan)	Ich bin geliebt worden (jemand liebte mich)
Am iubit (ce am făcut?)	*Am fost iubită (cineva m-a iubit)*
Ich habe gesehen, wie das passierte (ich war aktiv)	Ich bin gesehen worden (ich wurde gesehen)
Am văzut ce s-a petrecut (am fost activ)	*Eu am fost văzut (cum am fost?)*
Ich habe ihn geschlagen (ich war aktiv)	Ich bin geschlagen worden (man hat mich geschlagen)
Eu l-am bătut (eu am fost activ)	*Am fost bătut (cineva m-a bătut)*
Ich habe dich erschreckt (ich war aktiv)	Ich bin erschreckt worden (man hat mich erschreckt)
Te-am speriat (am fost activ)	*Am fost speriat (cineva m-a speriat)*
Ich habe ein Kind geboren (ich war aktiv)	Ich bin geboren worden (man hat mich geboren)
Am născut un copil (am fost activă)	*Am fost născută (cineva m-a născut)*

- **Zukunft – *Viitor***

ich werde **koch**en, ich werde **kauf**en, ich werde **mach**en	**ich** + **werde** + Stamm -**en**
Eu voi găti, eu voi cumpăra, eu voi face	*ich + werde + rădăcina cu sufixul -en*
du wirst **koch**en, du wirst **kauf**en, du wirst **mach**en	**du** + **wirst** + Stamm-**en**

er, sie, es wird **koch**en, wird **kauf**en, wird **mach**en	**er, sie, es** + **wird** + Stamm -**en**
wir werden **koch**en, wir werden **kauf**en, wir werden **mach**en	**wir** + **werden** + Stamm -**en**
ihr werdet **koch**en, ihr werdet **kauf**en, ihr werdet **mach**en	**ihr** + **werdet** + Stamm -**en**
sie werden **koch**en, sie werden **kauf**en, sie werden **mach**en	**sie** + **werden** + Stamm -**en**

- **Unregelmäßige Verben – *Verbe neregulate***

Und zum Schluss die Ausnahmen, also einige unregelmäßige und gemischte Verben:

În final, câteva exceptii de verbe neregulate:

backen	backte	hat gebacken	*a coace*
beginnen	begann	hat begonnen	*a începe*
bleiben	blieb	ist geblieben	*a rămâne*
brechen	brach	ist gebrochen	*a sparge*
denken	dachte	hat gedacht	*a gândi*
erschrecken	erschrak	ist erschrocken	*a speria*
essen	aß	hat gegessen	*a mânca*
fahren	fuhr	ist gefahren	*a merge (cu un vehicol)*
fallen	fiel	ist gefallen	*a cădea*
finden	fand	hat gefunden	*a găsi*
frieren	fror	hat gefroren	*a tremura de frig*
geben	gab	hat gegeben	*a da*
gehen	ging	ist gegangen	*a merge*
gelingen	gelang	ist gelungen	*a reuşi*
geschehen	geschah	ist geschehen	*a întâmpla*
gewinnen	gewann	hat gewonnen	*a câştiga*
haben	hatte	hat gehabt	*a avea*
halten	hielt	hat gehalten	*a ţine*
hängen	hing	ist gehangen	*a atârna*
helfen	half	hat geholfen	*a ajuta*
kennen	kannte	hat gekannt	*a cunoaşte*
können	konnte	hat gekonnt	*a putea*
kommen	kam	ist gekommen	*a veni*

laufen	lief	ist gelaufen	*a fugi*
leiden	litt	hat gelitten	*a suferi*
liegen	lag	ist/hat gelegen	*a zace*
lügen	log	hat gelogen	*a minți*
mögen	mochte	hat gemocht	*a place*
müssen	musste	hat gemusst	*a trebui*
nehmen	nahm	hat genommen	*a lua*
reiben	rieb	hat gerieben	*a freca*
reißen	riss	ist gerissen	*a rupe*
rennen	rannte	ist gerannt	*a alerga*
riechen	roch	hat gerochen	*a mirosi*
rufen	rief	hat gerufen	*a chema*
schlafen	schlief	hat geschlafen	*a dormi*
schlagen	schlug	hat geschlagen	*a bate*
schneiden	schnitt	hat geschnitten	*a tăia*
schreiben	schrieb	hat geschrieben	*a scrie*
schweigen	schwieg	hat geschwiegen	*a tăcea*
sehen	sah	hat gesehen	*a vedea*
singen	sang	hat gesungen	*a cânta*
sitzen	saß	ist/hat gesessen	*a ședea*
sprechen	sprach	hat gesprochen	*a vorbi*
stechen	stach	hat gestochen	*a înțepa*
stehen	stand	ist/hat gestanden	*a sta*
sterben	starb	ist gestorben	*a muri*
stinken	stank	hat gestunken	*a puți (mirosi urât)*
streiten	stritt	hat gestritten	*a certa*
tragen	trug	hat getragen	*a purta*
treffen	traf	hat getroffen	*a întâlni*
trinken	trank	hat getrunken	*a bea*
tun	tat	hat getan	*a face*
vergessen	vergaß	hat vergessen	*a uita*
verlieren	verlor	hat verloren	*a pierde*
waschen	wusch	hat gewaschen	*a spăla*
werfen	warf	hat geworfen	*a arunca*
wiegen	wog	hat gewogen	*a cântări*
wissen	wusste	hat gewusst	*a ști*

wollen	wollte	hat gewollt	*a dori*
ziehen	zog	hat gezogen	*a trage*
zwingen	zwang	hat gezwungen	*a sili*

Serviceteil

Stichwortverzeichnis – 188

Index – 191

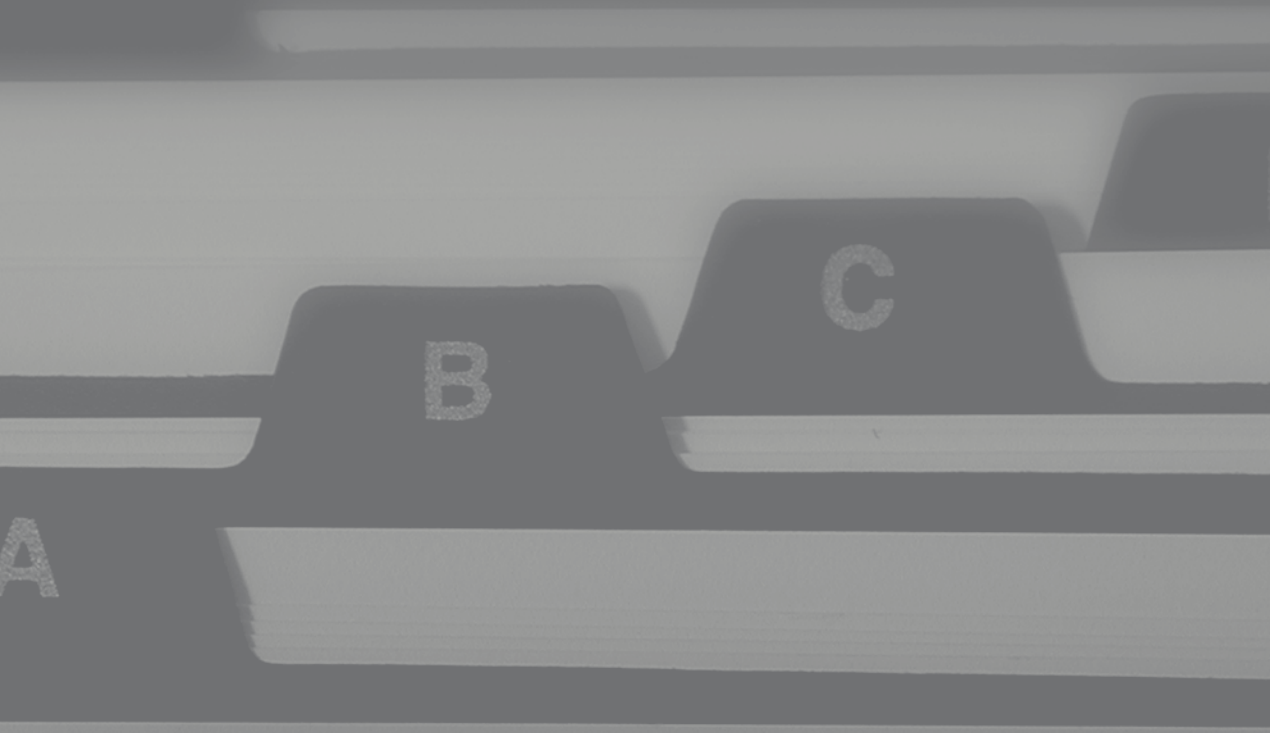

N. Konopinski-Klein, *Rumänisch-Deutsch für die Pflege zu Hause,*
DOI 10.1007/978-3-662-48805-8, © Springer-Verlag Berlin Heidelberg 2016

Stichwortverzeichnis

A

Abendessen 128
Abitur 14
Absage 23
Abschied 10
Abtrocknen 118
abziehen 31
Achselhöhle 33
addieren 31
Allergien 152
Allgemeinzustand 164
Ampel 146
angenehm 42
anrufen 148
Apotheke 146
Artikel 3
Arzt 34
auf/darauf 55
aufstehen 78, 114
ausgesperrt 156
ausruhen 20
Aussehen 108
Aussprache 168
Austrocknung 134
Ausweis 152

B

Bäckerei 137
Badehilfen 103
Baden 103
Badewanne 103
Bank 146
basteln 39
Bedauern 24
Befinden 64
Begrüßung 10
belastend 64
bequem 42
Beruf 15
beruhigt 33
Bescherung 40
Bestätigung 23
Besuch 10
Betrüger 152
Bett 70
Bettpfanne 116
Bettwäsche 108, 113
Bewegung 75
bewusstlos 156
Bewusstlosigkeit 72
Blumen 27
Blumenstrauß 36
Blutdruck 71
bösartig 48
Briefkasten 145
Brille 84
Brot 132
Brotaufstrich 129
Brötchen 137
Bus 145

D

Dachgeschoss 13
Danken 23, 24
Dekubitus 80
deutlicher 19
dick 48
Dokumente 98, 152
Dorf 13
dreckig 42
Druckstelle 66
Duft 104
Durst 134
Duschen 103

E

ehrlich 48
Eigenschaften 42
Eigerichte 129
Eingang 96
Einkaufen 135
Einkaufsliste 136
Einkaufswagen 136
einschlafen 78
Eis 26
Energie 64
Enkel 154
Entschuldigung 24
Erfahrung 15, 18
Ergebnis 31
erhöht 33
Erinnerung 77
Erkältung 66
Ernährung 73
Ersatzbatterien 85
evangelisch 27

F

Familienangehörige 38
Farben 41
Feiertag 37
Ferien 38
Fernsehprogramm 39
Feuchttücher 104
Feuer 156
Fische 138
Fleck 126
Fotos 36
fragen 22
frei 37
Freund 11
Friedhof 27, 39
frisch 33
Frisur 120
fröhlich 48
früh 41
Frühling 34
Frühstück 127
Führerschein 15
Fuß 59
Fußpflege 121

G

Gabel 102
Gebäck 129
Geburtstag 35
Geburtstagswünsche 36
gefährlich 43
Gegensprechanlage 96
Geld 136
Gemüse 140
Gemüsestand 140
gepflegt 48
Geruch 74
Geschenke 39
Geschichte 39
geschieden 11
geschlossen 37
Gesellschaft 131
Gespräche 176
Getränke 142
Gewürze 141
Glas 102
Glatteis 26
Grammatik 176
Grundrechenzeichen 31

Grundschule 14
Grundzahlen 30
gutmütig 49

H

Haarfarben 42
Hagel 26
Hand 59
Handlauf 94
hart 43
Haus 13
Hausarzt 37
Hausfrau 15
Haustiere 109
Heilmittel 85
heiß 25, 33
heißen 10
Heizen 106
Heizofen 106
Heizung 105
helfen 24
Herbst 34
hilfsbereit 49
Himmelsrichtungen 56
hinter/dahinter 55
Hobbys 15
Hörgerät 66, 84
humorvoll 49
Hund 110
Hunger 165
Hygiene 69

I

Inhalatoren 69
inkontinent 104
Interessieren 16

K

Kaffee 20
kalt 25, 33
katholisch 27
Katze 110
Kerzen 27
Kilogramm 32
Kinder 38
Kirche 27, 146
Kleidung 108, 123
Knopf 125
kochen 127
Kopf 58
Kopfschmerzen 65
Körper 60
Körperpflege 82
Kosmetikartikel 141
Krankenhaus 142, 146
Krankenversicherungskarte 98
Krankenwagen 91
Küchenausrüstung 102
kühl 33

L

langsam 43
langsamer 19
langweilen 147
Latz 130
laut 19, 147
leise 147
Lesen 176
Lieblingsspeisen 127
Liter 32
Löffel 102
Luft 25
Lüften 104

M

Magenschmerzen 72
Mahlzeiten 98, 126, 127
Malnehmen 31
Matratze 113
Mehlprodukte 141
Messen 33
Messer 102
Meter 32
Metzgerei 138
Metzgereiwaren 128
Milchprodukte 129
Mittagessen 127
Mond 56
müde 20, 66
Mundwasser 120
Musik 147
Muttertag 38

N

Nachtgarderobe 125
Name 10
Nebel 26
neben/daneben/bei 55
negativ 64
Notdienst 72
Noteinweisung 91
Notfallmedikamente 99
Notsituation 158
nüchtern 130

O

oben 55
Obst 139
Optimismus 64
Ordnungszahlen 31
Organe 62
Ostern 35

P

Personalausweis 98
Pfingsten 35
Pflegebericht 4, 162
Pflegehilfsmittel 82
Pflegeperson 2
Pflegerin 4
Pfund 32
plus 31
Polizei 146, 157
Praxis 37
Prothese 120
Puls 71
pünktlich 41, 49
Putzfrau 107

R

Rechtschreibung 163
Regen 26
Reinigungsmittel 100
Reis 141
reisen 13
Reißverschluss 125
Religion 27
Rentnerin 15
Reservebrille 84
Reserveschlüssel 96, 157
Richtungen 56
Rollator 76
Rollstuhl 76

S

Satz 19
sauber 44
Schatten 26
Schimpfen 6
Schlaf 112
Schlafanzug 125

Schlafstörungen 78
Schlaganfall 72
Schlucken 65
Schlüsselkasten 96
Schmerzen 67
Schmuck 125
schmücken 39
Schnee 25
schnell 44
Schnupfen 65
Schnürsenkel 126
Schulabschluss 14
Schwamm 104
Seife 104
Sender 97
Seniorenbetreuung 18
Serviette 102, 130
Sexualität 117
Sicherheit 94
Sicherheitskasten 95
Single 11
sitzen 114
Sohn 12
Sommer 34
Sonne 25, 56
spät 41
Spaziergang 144
Sprachkenntnisse 152
Sprachstörungen 72
Stadt 13
Stadtwerke 153
Staubkorn 119
Staubsauger 100
Stimmung 64
Straßenbahn 145
Stromstand 153
Stromzählerableser 153
Stuhlgang 73
Sturzgefahr 76
Substantive 176
Süßigkeiten 141
Süßspeisen 133

T

Tablette 65
Tagesplan 112
Tasse 102
Teesorten 143
teilen 31
Teller 102
Temperatur 33
Termin 91
Thermostat 106
Tochter 12
Toilette 105
Toilettenpapier 117
Ton 64
Tricks 153
Tropfen 32

U

über/darüber 55
umziehen 20
unangenehm 44
Unfall 155, 156
Unsicherheit 23, 74
unten 55
unter/darunter 55
Unterwäsche 124
Urin 74

V

verabschieden 10
Verband 165
Verben 177
Vergangenheit 176
verheiratet 11
verlaufen 146
verlobt 11
Verneinung 23
Verschmutzung 74
Versicherungskarte 87
Verständnis 112
Vertretung 37
Verwirrtheit 72
verwitwet 11
vor/davor 55
vorlesen 78, 113
Vorname 10
vorne 55
Vorstellung 9

W

warm 25, 33
Wäsche 94
waschen 20
Waschlappen 117
Wasser 20, 68, 103
weich 44
Weihachten 36
Wetter 25, 33
wiederholen 19
Wind 25
Windel 74
Winter 25, 34
Woche 91
wohnen 13
Wohnung 13
Wohnzimmer 96
Wolke 26
Wörterbuch 2
Wunsch 39, 128

Z

Zahlen 30
Zahnpasta 142
Zahnschmerzen 66
Zeit 41
Zittern 77
Zug 145
Zungenbrecher 172
zurückzuziehen 39
Zusammenarbeit 18
zusammenzählen 31
Zustimmung 23
Zweifel 23

Index

A

accident 155, 156
a decora 39
aerisirea 104
aerul 25
ajutorat 49
alergii 152
a leșinat 156
alimentație 73
alunecușul 26
ambulanța 91
animalele de casă 109
aniversarea zilei de naştere 35
apa 103
apă 20, 68
aparatul auditiv 66, 84
apartament 13
apei de gură 120
aprovizonarea cu alimente 135
articole cosmetice 141
articole de bucătărie 102
articolele 3
a se retrage 39
aspectul 108
aspiratorul pentru praf 100
așternutul 113
aţi rămas în afara locuiţei fără cheie 156
autobuzul 145

B

bacalaureat 14
balustradă 94
bancă 146
bani 136
bateriile de rezervă 85
băuturi 142
biserică 27, 146
blajin 49
brutărie 137
buchet de flori 36
bucuros 48
burete 104

C

cadă 103
cadouri 39
cafea 20
câinele 110
călătoriţi 13
cald 25, 33
capul 58, 65
caracteristici 42
card de asigurare medicală 87
cartea de asigurare de sănătate 98
cartea de identitate 98, 152
căruciorul pentru cumpărături 136
casă 13
căsătorită 11
casnică 15
căsuța poștală 145
catolic 27
ceașcă 102
ceaţa 26
cheie de rezervă 96, 157
chifle 137
cifre 30
cimitir 27, 39
cina 128
citesc 113
citesc contoarele 153
colaborării 19
comoție cerebrală 72
companie 131
competenţe lingvistice 152
condimente 141
confecționarea 39
confirmări 23
confortabil 42
consumul de curent 153
conversaţie 176
copiii 38
corpul 60
culorile 41
culorile părului 42
cum vă numiţi 10
curat 44
curge 65
cuțitul 102
cuvinte vulgare 6

D

deasupra 55
decubit/escară 80
dedesubt 55
de pat 108
desert 133
deshidratare 134
detergenți și articole de menaj 100
de uns pe pâine 129
de urgență 91, 99
devreme 41
direcții 56
dispoziție 64
diviziune 31
divorțată 11
doare 65
documente 98, 152
dorința 39
dorințe 128
dulăpiorul pentru chei 96
dulciuri 141
dureri de dinți 66
dureri de stomac 72
durerile 67

E

echipament 82
escroci 152
evanghelic 27
exerciții de dicție 172
experienţă 15, 18

F

farfurie 102
farmacie 146
femeie pentru curățenie 107
fermoarul 125
fierbinte 33
fiică 12
fir de praf 119
fiu 12
flori/Lumânări 27
formule de mulțumire 23
formule de salut 10
fotografii 36
frig 25
frizură 120
fructe 139
funt/livră 32
furculița 102

G

garderobă de noapte 124
gheaţa 26

glosar 2
gramatica 176
gras 48
grindina 26

H

hazliu 49

I

iarna 34
iarnă 25
igiena 70
igiena corporală 82
îmbrăcăminte 123
îmbrăcămintei 108
împărţirea darurilor 40
înaintea 55
înapoia 55
încălţămine 124
încălzirea 106
incendiu 156
încet 43, 147
închise 38
incontinete 105
în faţă 55
înghiţit 65
îngrijirea persoanelor în vârstă 18
îngrijit 48
îngrijitoarea 4
inhalatoare 69
insomnii 78
în spate 55
înţelegere 112
interesată 16
interfonul locuinţei 96
intrare 96
istorie 39

J

jos 55

K

kilogram 32

L

lângă/pe lângă/alături 55
lectură 176
legume 140
lenjeria 108
lenjerie de corp 124
lingura 102
liniştit 33
listă pentru cumpărături 136
litru 32
loc care vă apasă 66
locuiţi 13
logodită 11
lucrurile pentru scăldat 103
luna 56

M

măcelărie 138
mai încet/mai tare/mai clar 20
mâna 59
mâncăruri cu carne 132
mâncăruri vegetariene 133
mansardă 13
mănuşe de baie/hârtie igienică 117
măsurăm 34
medicamentele 99
medicul 34
membrii familiei 38
meniurile preferate 127
mesele 98, 126, 127
meserie 15
metru 32
mezelurile 128
micul dejun 127
minus/scădere 31
miros 105
mirosului 75
mişcare 75
moale 44
multiplicare 31
mulţumesc 24
murdar 42
murdărire 75
muzică 147

N

nasturele 125
nasul 65
negaţie/Refuz 23
negativ 64
neîncredere/Nesiguranţă 23
nemâncat. 130
neplăcut 44
nepotului 154
nesiguranţă 75
norii 26
numele/prenumele 10
numerale ordinale 31
numere 30

O

obosit 66
obosită 20
ochelari de rezervă 84
ochelarii 84
odihniţi 20
operaţiile de calcul 31
optimism 64
oraş 13
organe 62
ortografia şi gramatica 163

P

paharul 102
pâine 132
panoul cu siguranţe electrice 95
pansamentul 165
părere de rău/Scuze 24
pasiuni/preocupări 15
pastă de dinţi 142
paste 129
paste făinoase/orez 141
pat 70
pată 126
patiserie 129
pedichiură 121
pensionară 15
periculos 43
permis de conducere 15
persoana de îngrijit 2
peşte 138
peste/deasupra 55
picătură 32
piciorul 59
pierderea memoriei 77
pisica 110
plăcut 42
plan zilnic 112
plictisesc 147
plictisitor 49
plimbare 144
ploaia 26
plosca 116
plus/adunare 31
poftă de mâncare 165
poliţia 157
poliţie 146
pot să întreb 22
prânzul 127

pregătire şcolară 14
preparate din ouă 129
prieten 11
primăvara 34
proaspăt/rece 33
produse lactate 129
programe de televiziune 39
programe TV 97
pronunția 168
propoziție 20
protezei 120
pulsul 71
punctele cardinale 56
punctual 50
punctuali 41

R

răcelii 66
răcoros 33
raftul cu legume 140
rămas bun 10
rapid 44
rapoarte de asistență 4
raport în scris de îngrijire și asistență 162
rătăcit. 146
răutăcios 48
rece 33
recut 177
religia 27
repetați 19
rezultatul 31
ridicată 34
riscul de cădere 76
rolatorul 76
rufe 94
rusalii 35

S

să 113
să adorm 78
să gătiți 127
salteaua 113
să mă schimb/să mă spăl 20
săptămâna 91
săpun 104
sărbătoarea Crăciunului 36
sat 13
să vă ajut 24
să vă citesc 78
să vă sculați 78
scăldatul în baie/dușul 103
scaun 73
scaunul cu rotile 76
școla generală 14
sculare 114
scutecul 74
ședeți 114
semaforului 146
șervețel 102
șervețele umede 104
șervetul 130
serviciul/medicul de urgență 72
sete 134
sexualitate 117
sfintele Paşti 35
siguranța 94
sincer 48
șiretul pantofului 126
sistemul de încălzire 105
situație de urgență 158
soarele 25, 56
soba 106
somn 112
spital 142, 146
spitalizare 91
starea generală 164
starea sănătății 64
șters 118
stresantă 64
sub braț 33
substantivele 176
sufrageria 96
sus 55

T

tabeletă 65
tare 43, 147
târziu 41
telefonez 148
temperatură 33
tensiunea 71
termin 91
termostatelor 106
timp 41
tipuri de ceai 143
toaletă 105
toamna 34
tonul 64
tramvaiul 145
tratamente 85
tremură 77
trenul 145
trucuri 153
tulburări în vorbire, dezorientare, pierderea conștienței 72

U

umbra 26
urările de aniversare 36
urinei 75
uzina electrică 153

V

vacanță 38
văduvă 11
vânt 25
vara 34
văratic 33
verbele 177
vizită 10
vremea 25, 33

Z

zăpada 25
ziua Mamei 38